

การทดลองสอนความมีวินัยทางสังคมด้วยชุดการสอนในกลุ่มการงาน
และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ปริญญานิพนธ์

ของ

ญาณิ ทองพลับ

29 เม.ย. 2526

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ต.ชุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2525

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาบัตร
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

ศาสตราจารย์ วิเชียร วิชาญ ประธาน ศาสตราจารย์ วิเชียร วิชาญ ประธาน

ศาสตราจารย์ กรรมการ ศาสตราจารย์ กรรมการ

ศาสตราจารย์ กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและแนะนำอย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ และ อาจารย์ อาวุธ วัฒนสิน ผู้วิจัยขอ
กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิริยัทธ วิเชียรโชติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมสรร วงษ์อนุอัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทองหล่อ วิภาวิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณี
โสมประยูร และ อาจารย์ นวลละออ สุภาผล ที่ได้กรุณาให้ความรู้และตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่อง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่และคณะครูโรงเรียนวัชรรัตนาราม และโรงเรียนบ้านเขาชัยสน
ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในเรื่องกลุ่มตัวอย่างตลอดจนช่วยเหลือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปทุกขั้น

ขอขอบคุณ คุณสฤกษ์ สิกเสน คุณสุทัศน์ ชูใหม่ คุณวิวัฒน์ อักษรชู คุณเชย เพ็งครุฑ
และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้อย่างดี
ตลอดมา

ญาติ ทองพลับ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
	ความสำคัญของการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยทางสังคม	11
	ความหมายของความมีวินัยทางสังคม	11
	แนวคิดเกี่ยวกับความมีวินัยทางสังคม	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน	14
	ความหมายของชุดการสอน	14
	แนวคิดในการผลิตชุดการสอน	14
	ส่วนประกอบของชุดการสอน	15
	วิธีการสร้างชุดการสอน	18
	ประเภทของชุดการสอน	20
	คุณค่าของชุดการสอน	21
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	22
	เนื้อหาของงานประดิษฐ์และงานช่าง	24
	การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	25

การเสริมแรงที่ใช้ในการเรียนการสอนในชั้นเรียน	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยทางสังคม	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยชุดการสอน	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	30
สมมติฐานในการวิจัย	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
กลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
การดำเนินการวิจัย	40
แบบแผนการวิจัย	42
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วย	
ชุดการสอนมีวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วย	
แผนการสอนของกรมวิชาการ	49
เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียน	
กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่ม	
ควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ	50

เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกระหว่าง นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคมกับนักเรียน กลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ	51
เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางสวระหว่าง นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคมกับนักเรียน กลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ	53
เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคม	54
หาค่าสหสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับ ความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่ม ทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคม	55
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
ความมุ่งหมายของการวิจัย	56
สมมติฐานของการวิจัย	56
วิธีดำเนินการวิจัย	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
สรุปผลการวิจัย	58
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ	61
ข้อเสนอแนะทั่วไป	61
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป	62
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	69

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงวิธีวิเคราะห์ระบบในการสร้างชุดการสอน	19
2 แสดงงานของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	23
3 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวระหว่าง นักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	51
4 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบระหว่าง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	53

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เวลาที่ใช้ในการทดลอง	41
2 แผนแผนการวิจัย	43
3 เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	49
4 เปรียบเทียบความดีของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	50
5 เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคม	54
6 ทาคาสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับ ความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียน	55

ภูมิหลัง

สภาพปัจจุบันโลกได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีความเจริญทางด้านวัตถุ แต่ความเจริญทางด้านจิตใจเสื่อมลง (สุชา จันทน์เฉลิม และ สุรางค์ จันทน์เฉลิม 2519 : 151)

ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงทำให้พลเมืองไม่ประพฤติตามพหุองคละงธรรม ไม่อยู่ในศีลธรรม ขาดความเคารพกฎหมายบ้านเมือง ก่อความวุ่นวายของสังคม เกิดความสับสนวุ่นวายต่าง ๆ เนื่องจากสมาชิกในสังคมขาดวินัยในตนเองและขาดวินัยทางสังคม (นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ 2516 : 4)

มีความจำเป็นที่จะให้พลเมืองมีระเบียบวินัย เพราะการมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่ร่วมกันทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ (สุชา จันทน์เฉลิม และ สุรางค์ จันทน์เฉลิม 2519 : 151 - 152) โดยที่สมาชิกทุกคนร่วมมือร่วมใจกันรักษาระเบียบวินัย เคารพต่อกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อความผาสุกร่วมกันในสังคม

ส่วนในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนนั้น สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนักเรียนมีจำนวนมากครูมีน้อย การปกครองชั้นเรียนระเบียบวินัย นักเรียนมาจากหลายครอบครัว นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในกันต่าง ๆ เช่น ร่างกายพิการ จิตใจทรมาน ขาดวินัยปกติ (สุชา จันทน์เฉลิม 2521 : 96 - 97) และการจัดการเรียนการสอนส่วนมากยังเป็นแบบบรรยาย ครูพูดนักเรียนฟังและจำขึ้นใจ มีเพียงส่วนน้อยที่จัดให้มีการอภิปรายซักถาม เป็นกลุ่มย่อยและใช้สื่อทัศนูปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการสอน นอกจากกระดานดำ วิธีสอนแบบบรรยายจะพบได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับบัณฑิตศึกษา ครูยึดความสะดวกสบายของตนเองเป็นหลักในการสอน และไม่สนับสนุนการเคลื่อนย้ายที่นั่ง (เมืองทอง แชนมณี 2519 : 61 - 62) ทั้ง ๆ ที่การสอนเพื่อให้เกิดความงอกงามทางจริยธรรมโดยแบบบรรยายหรือใช้ถ้อยคำ คำราหรือแบบเรียนเท่าที่เป็นมาทุกกาลสมัยนั้น ปรากฏว่าทุกประเทศทั่วโลก ไม่ไ้ผล (ป๋วย อึ๊งภากรณ์ 2518 : 7)

เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมากทำให้ไม่สามารถควบคุมนักเรียนได้ทั่วถึง จึงเกิดปัญหา นักเรียนไม่มีระเบียบวินัย มีการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับ คำสั่ง หรือคำขอร้องอันถูกต้องตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม (สุชา จันทน์เขม 2521 : 95) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอน แบบบรรยายคือ นักเรียนเบื่อหน่าย เรียนด้วยตนเองไม่เป็น ไม่รู้จักซักถามหรือหาเหตุผล ไม่รู้จักวิธีทำงานหรือการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปจึงไม่เหมาะสมกับการ ของสังคม (เมืองทอง แชนมณี 2519 : 62 - 65)

ปัญหาทางวินัยของเด็กที่อยู่ในโรงเรียนที่พบมากมีดังนี้

1. เด็กมีความเชื่อช้าและเฉื่อยช้าในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
2. การขาดโรงเรียนหรือการหนีโรงเรียน
3. การอยู่ไม่เป็นสุข ชอบคุยหรือเล่นกันในห้องเรียนเป็นการรบกวนผู้อื่น
4. การมาโรงเรียนสาย
5. การฝ่าฝืนกฎข้อบังคับของโรงเรียน
6. ไม่เชื่อฟังคำสั่งของครู
7. การขมเหงรังแกผู้อื่น
8. พุทท์เท็จและพูดคำหยาบ
9. ไม่สนใจการเรียน
10. ชอบลักขโมย
11. ทุจริตในการสอบ
12. เองงานอื่นมาทำในขณะเรียน
13. แสดงอารมณ์ฉุนเฉียว โมโหง่าย
14. ไม่รับผิดชอบหน้าที่
15. ชอบทิ้งของสกปรกลงบนพื้นและทิ้งไม่เลือกที่
16. ชอบทำลายสิ่งสวยงาม

(สุชา จันทน์เขม 2521 : 97 - 98)

จากปัญหาต่าง ๆ ที่พบในโรงเรียน จำเป็นต้องฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย เพราะ
ระเบียบวินัยเป็นรากฐานเบื้องต้นที่นักเรียนต้องเรียนรู้ เมื่อนักเรียนมีระเบียบวินัยจะทำให้การเรียน
การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักดำเนินชีวิตไปตามความต้องการของโรงเรียนและสังคม
(มัลลิกา เกาพิจิตร 2516 : 1 - 5)

จุดมุ่งหมายของโรงเรียนในการปลูกฝังระเบียบวินัยมีสองประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายระยะยาว เพื่อให้นักเรียนมีวินัยทางสังคม เมื่อจบการศึกษาออกไปเป็น
พลเมืองที่

2. จุดมุ่งหมายระยะสั้น เพื่อให้นักเรียนมีวินัยทางสังคมขณะที่อยู่ในโรงเรียน
วินัยเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น วินัยเป็นเครื่องแนะแนวความประพฤติอย่างรับผิดชอบของ
เด็กในอนาคต (นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ 2518 : 177) วินัยเป็นแบบแผนที่วางไว้โดย
หมู่คณะ เพื่อให้หมู่คณะปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

วินัยทางสังคม หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือรักษากฎระเบียบ
ในการประพฤติปฏิบัติ โดยมุ่งให้เกิดระเบียบในสังคม (สุชา จันทน์เขม และ สุรางค์ จันทน์เขม
2519 : 154)

หลักการ การที่จะให้นักเรียนมีวินัยทางสังคมขณะที่อยู่ในโรงเรียนและเป็นพลเมืองที่ดีตาม
ความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อมีการฝึกวินัยทางสังคมในการเรียนการสอน

วิธีการ วิธีการที่เป็นหลักก็คือการใช้ชุดการสอน ผู้วิจัยสร้างชุดการสอนขึ้นในลักษณะพิเศษ
โดยมุ่งใช้ชุดการสอนแบบนี้ฝึกให้นักเรียนมีวินัยทางสังคม ทั้งนี้ผู้เรียนต้องเรียนเป็นกลุ่ม ต้องรู้หน้าที่
ของตนเอง ผู้ถามที่ก็มีส่วนร่วมหรือรับผิดชอบในการทำกิจกรรมของกลุ่ม เคารพซึ่งกันและกัน
แก้ปัญหาโดยการใช้เหตุผล เพื่อแก้ปัญหาของเด็กที่อยู่ในโรงเรียนตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนด้วยชุดการสอนนี้มีลักษณะพิเศษอยู่ที่กระบวนการเรียนมากกว่าเนื้อหา
วิธีการในกระบวนการเรียนนี้ที่สำคัญมีสองประการ คือ

1. ให้ทำงานในลักษณะกิจกรรมกลุ่มตามขั้นตอนที่กำหนด โดยงานต้องเสร็จเรียบร้อยถูกต้อง
และช่วยความร่วมมือของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

2. ให้เล่นเกมส์เป็นรางวัลหลังจากที่ทำกิจกรรมกลุ่มจนจบที่กำหนดเสร็จเรียบร้อยแล้ว
เป้าหมายที่ผู้สอนตั้งไว้และคาดหวังจะให้เกิดขึ้นภายหลังกระบวนการเรียนสองประการนี้
ก็คือ ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียน

รายละเอียดและเหตุผลเบื้องหลังการใช้วิธีการสองประการที่กล่าวนี้มีดังต่อไปนี้ คือ

1. นักเรียนจะไปสู่เป้าหมายที่ผู้สอนตั้งไว้ได้ก็ด้วยการให้ผู้เล่นเรียนเรียนรู้ด้วยการสอน
ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยหลายสื่อประสม (Multi - Media Instruction) และกระบวนการกลุ่ม
(Group process) เป็นการบูรณาการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ หัวใจสำคัญของชุดการสอน คือ
กิจกรรม มีวัสดุอุปกรณ์และวิธีใช้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2517 : 55)

2. นักเรียนจะไปสู่เป้าหมายที่ผู้สอนตั้งไว้ได้ ก็ด้วยการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยมีการตกลง
กันระหว่างครูกับนักเรียน ให้นักเรียนทำงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน ที่มีอยู่ในชุด
การสอนแต่ละชุด

เหตุผลเบื้องหลัง ก็คือ พฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมจะต้องสังเกตจากกิจกรรมกลุ่ม
และกิจกรรมกลุ่มที่จะสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมได้ง่าย ก็ควร เป็นกิจกรรมในกลุ่ม
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ

3. เมื่องานที่ให้ทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถูกต้อง ด้วยความร่วมมือของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
แล้วจะให้เล่นเกม ถ้านักเรียนทำงานไม่เป็นไปตามขั้นตอน ขาดความร่วมมือกันในกลุ่ม แ่่งงาน
จะเสร็จก็จะไม่ได้เล่นเกม

เหตุผลเบื้องหลังในการให้เล่นเกมหลังจากที่ทำกิจกรรมกลุ่มเสร็จเรียบร้อยแล้วก็คือ การให้
รางวัลแก่นักเรียน การให้รางวัลเป็นการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement)
ซึ่งจะทำให้พฤติกรรมที่ต้องการ มีความรุนแรงและเกิดขึ้นต่อไป (เอนกกุล กริแสง 2522 : 81)
การนำเกมมาใช้ช่วยแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียนที่พบในห้องเรียน เช่น ปัญหาความเชื่อช้าและ
เฉื่อยชาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การอยู่ไม่เป็นสุข การไม่สนใจการเรียน เองงานอื่นขึ้นมาทำ
ในขณะเรียน การทิ้งของสบบรกลงบนพื้นและไม่เลือกที่ และแก้ปัญหาการคุยหรือ เล่นกันในห้องเรียน
เป็นการรบกวนผู้อื่น เป็นต้น

สิ่งที่คาดหวังก็คือ นักเรียนจะคุ้นกับพฤติกรรมที่ได้รับการฝึกและมีพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม (ในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม) ต่อไปข้างหน้าในอนาคต ถ้าได้ฝึกพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมจนเป็นนิสัยโดยไม่จำเป็นต้องมีการให้รางวัลตลอดไป

ผู้วิจัย เห็นว่าวิธีสอนด้วยชุดการสอนนี้อาจนำมาปรับปรุงให้เป็นวิธีสอนที่ฝึกให้นักเรียนมีวินัยทางสังคมได้ โดยให้นักเรียนประกอบกิจกรรมจากวัสดุอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนที่ครูจัดไว้ให้เป็นกลุ่ม โดยทำร่วมกันเป็นกลุ่ม มีผลงานสำเร็จเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกความมีวินัยทางสังคม

ในก้นเนื้อหาวิชาที่จะใช้ในชุดการสอน ผู้วิจัย เลือกกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งได้กำหนดมวลประสบการณ์ไว้สี่กลุ่ม คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2520 : 3) ทั้งนี้เพราะสามารถสังเกตเห็นการปฏิบัติงานเป็นกลุ่มของนักเรียนได้ ทำให้เห็นผลการฝึกวินัยทางสังคมในขณะที่สอน

กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มหนึ่งของมวลประสบการณ์ของหลักสูตร และเป็นกลุ่มที่มุ่งสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความสามารถ ค่านิยม และมีนิสัยรักการทำงาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัยและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2521 : 381) จุดมุ่งหมายจึงกล่าวสอดคล้องกับความต้องการของผู้วิจัยในอันที่จะปลูกฝังคุณธรรมความมีวินัยทางสังคมให้แก่เด็กไทย

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เน้นการเรียนการสอนด้วยการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม

การสอนเป็นกลุ่ม (Group Process) ธรรมชาติของมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีความสัมพันธ์กัน มีความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดำรงชีวิตและทำงานด้วยกัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ รู้จักร่วมมือกันในการทำงาน เคารพสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ทำงานอย่างมีขั้นตอน มีกระบวนการคิดและมีเหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหา เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าแสดงความคิดเห็น มีความมั่นใจในตนเอง มีความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาและรวบรวมความคิดเห็นของผู้อื่น

ลักษณะดังกล่าว เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมที่พึงปรารถนาของสังคม (เกื้อกูล ทาสีหิ
2522 : 155 - 166)

ผู้วิจัยสนใจการจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม เพราะเห็นว่าเหมาะสมสำหรับฝึกวินัยทาง
สังคม จึงได้สร้างชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม คาดว่าชุดการสอนแบบนี้จะเป็นวิธีสอนอีกแบบหนึ่ง
ที่จะใช้ฝึกวินัยทางสังคมให้นักเรียน ซึ่งการฝึกวินัยทางสังคมจะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา
กำลังคนของชาติให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสันติสุขแล มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วย
แผนการสอนของกรมวิชาการจะฝึกวินัยทางสังคมแตกต่างกันหรือไม่
2. เพื่อศึกษว่าชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมจะฝึกวินัยทางสังคมให้นักเรียนได้สูงขึ้น
หรือไม่
3. เพื่อศึกษว่าความสัมพันธ์ของควมฝึกวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับ
สถานการณ์นอกห้องเรียนจะสัมพันธ์กันหรือไม่

ความสำคัญของการวิจัย

1. การศึกษครั้งนี้จะได้อีกวิธีสอนการฝึกวินัยทางสังคมด้วยชุดการสอนที่สร้างขึ้นในกลุ่ม
การงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อใช้ฝึกวินัยทางสังคมให้นักเรียน
2. เป็นแนวทางให้ครูใช้ชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม เพื่อฝึกวินัยทางสังคมให้นักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียน
วัดรัตนวราราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวน 60 คน
แบ่งเป็นกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม กลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม กลุ่มละ 30 คน

2. ระยะเวลาในการทดลอง กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 90 คาบ คาบละ 20 นาที สัปดาห์ละ 5 วัน (5 ครั้ง) 6 สัปดาห์

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องงาน ประสิทธิภาพและงานทาง เกี่ยวกับการประคองของเดิม ของใหม่ ของประคับและตกเตง งานสาน งานใบทอง งานเย็บปักและงานถักร้อย

4. ตัวแปร ตัวแปรที่จะศึกษาครั้งนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ

การสอนควบคู่การสอนนิเวศน์ทางสังคม

4.2 ตัวแปรตาม

ความมีวินัยทางสังคม

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอน (Instructional Package) หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยการใช้สื่อการสอนประสมที่สอดคล้องกับวิชา หน่วยการสอนและหัวเรื่อง ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ชุดการสอนประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

2. ชุดการสอนนิเวศน์ทางสังคม หมายถึง ชุดการสอนที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนและประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ผู้เรียนเรียนรู้ไปตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาก็ได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มที่เรียนด้วยกัน และผู้สอนพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้ชี้แจงแนวทางการเรียน

3. ความมีวินัยทางสังคม หมายถึง คุณลักษณะอย่างหนึ่งภายในตัวบุคคลซึ่งประกอบไปด้วยความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ในสถานการณ์ที่มีกฎเกณฑ์ของสังคมกำหนดไว้ ความมีวินัยทางสังคมประกอบด้วย ลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ ความมีวินัยทางสังคมหลีกเลี่ยงจากแบบสังคม และ

แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม ในสถานการณ์ในห้องเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และวัดจากแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ และ พรณี ลิ้มปัทนา

4. แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม เป็นแบบสังเกตที่ประกอบด้วยพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนขณะเรียนอยู่ในห้องเรียน โดยใช้เวลาสังเกตครั้งละ 30 นาที ต่อนักเรียน 6 คน และผู้สังเกต 2 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยบันทึกพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนเป็นความถี่ทั้งทางบวกและทางลบ นักเรียนคนที่มีความถี่ของพฤติกรรมทางบวกมากและความถี่ของพฤติกรรมทางลบน้อย ถือว่ามีความมีวินัยทางสังคมสูง นักเรียนคนที่มีความถี่ของพฤติกรรมทางบวกน้อยและความถี่ของพฤติกรรมทางลบมาก ถือว่ามีความมีวินัยทางสังคมต่ำ

5. แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม เป็นแบบสอบถามวัดความคิด ความรู้สึกและการกระทำต่าง ๆ ประกอบด้วยสองสถานการณ์

5.1 ในสถานการณ์ในห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง

5.2 ในสถานการณ์นอกห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจาก "แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม" ของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ และ พรณี ลิ้มปัทนา

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้วัดความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังเรียน

6. นักเรียน หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งชายและหญิงของโรงเรียนวัดรัตนวราราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง แบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ

6.1 กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่เรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคม

6.2 กลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวง

ศึกษาธิการ

7. กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการสอน
ด้วยชุดการสอนเป็นวิทยาทังตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
8. กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการสอน
ด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
9. กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หมายถึง มวลประสบการณ์กลุ่มหนึ่งในจำนวนสี่กลุ่ม
ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 แบ่งเป็นสามงานคือ งานบ้าน งานเกษตร
งานประดิษฐ์และงานช่าง
10. งานประดิษฐ์และงานช่าง หมายถึง งานหนึ่งในสามงานของกลุ่มการงานและพื้นฐาน
อาชีพ ประกอบด้วยเนื้อหาการประดิษฐ์ของเล่น ของใช้ ของประดับและตกแต่ง งานสาน
งานใบตอง งานเย็บปักและงานถักถอย
11. การสอนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตาม
วิธีการที่กำหนดไว้ในแผนการสอน เช่น การบรรยาย การสาธิต การอภิปราย การแบ่งกลุ่ม
การทำงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมในแต่ละเนื้อหา ซึ่งเป็นวิธีสอนทั่ว ๆ ไป
และใช้เนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในแผนการสนนั้น ๆ โดยใช้เวลาสอนเท่ากับเวลาที่ใช้ในชุดการสอน
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้วิทยาทังตาม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกตามหัวข้อได้ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยทางสังคม

1.1.1 ความหมายของความมีวินัยทางสังคม

1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความมีวินัยทางสังคม

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

1.2.1 ความหมายของชุดการสอน

1.2.2 แนวคิดในการผลิตชุดการสอน

1.2.3 ส่วนประกอบของชุดการสอน

1.2.4 วิธีการสร้างชุดการสอน

1.2.5 ประเภทของชุดการสอน

1.2.6 คุณค่าของชุดการสอน

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1.3.1 เนื้อหาของงานประดิษฐ์และงานช่าง

1.3.2 การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1.3.3 การเสริมแรงที่ใช้ในการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยทางสังคม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยชุดการสอน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

วินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่รวมกันในกลุ่มทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ วินัยเป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่วางไว้โดยตนเองหรือหมู่คณะ เพื่อให้ตนเองหรือหมู่คณะปฏิบัติให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่วางไว้ วินัยเกิดขึ้นได้เนื่องจากมีอำนาจภายนอกมาบังคับและเกิดจากการที่จิตใจรู้สึกผิดชอบชั่วดี ไม่กระทำความผิดเพราะบังคับตนเองได้ (สุชา จันทน์เชม และ สุรางค์ จันทน์เชม 2519 : 151 - 154)

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับควมมีวินัยทางสังคม

1.1.1 ความหมายของควมมีวินัยทางสังคม

วาร์เรน ได้ให้ความหมายของควมมีวินัยทางสังคมไว้ว่า ควมมีวินัยทางสังคมเป็นกระบวนการที่บุคคลแต่ละคนพยายามสร้างนิสัยที่พึงปรารถนาของสังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (Warren, 1943 : 254)

สุชา จันทน์เชม และ สุรางค์ จันทน์เชม ได้ให้ความหมายของควมมีวินัยทางสังคมไว้ว่า ควมมีวินัยทางสังคม หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการประพฤติปฏิบัติโดยมุ่งให้เกิดระเบียบในสังคม (สุชา จันทน์เชม และ สุรางค์ จันทน์เชม 2519 : 154)

สรุปได้ว่า ควมมีวินัยทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลแต่ละคนพยายามประพฤติปฏิบัติไปตามกฎเกณฑ์ หรือระเบียบที่สังคมกำหนดไว้

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายว่า ควมมีวินัยทางสังคมหมายถึง คุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำ ที่จะควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติไปตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่สังคมกำหนดไว้

1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับควมมีวินัยทางสังคม

เชเวียคอฟ และ เรดล กล่าวว่า วินัยส่งเสริมให้เกิดมีลักษณะผู้นำ ผู้นำในที่นี้มิได้หมายถึงผู้มีอำนาจ แต่เป็นผู้พร้อมที่จะบริการและปฏิบัติงานร่วมกับหมู่คณะได้เป็นอย่างดี (Sheviakov and Redl, 1955 : 4)

อชชูปเบล กล่าวว่า การมีระเบียบวินัยแบบประชาธิปไตย (Democratic Discipline) ในห้องเรียนจะช่วยให้ส่งเสริมและปลูกฝังให้เกิดเป็นคนที่มีควมรับผิดชอบสูง มีความสามารถในการ

การควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี ร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถในการที่นำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มาปฏิบัติ ตลอดจนมีความสามารถในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น (Ausubel. 1962 : 460)

อาานนท์ อาภาภิรม กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นต้องจัดระเบียบสังคมขึ้น เพื่อเป็นแนวทางกำกับพฤติกรรมของคนที่อยู่ร่วมกัน จึงต้องจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิกใหม่ ทั้งในด้านความรู้และความชำนาญให้แก่เด็กและเยาวชน (อาานนท์ อาภาภิรม 2514 : 12 - 17)

นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ กล่าวว่า การฝึกวินัยจะช่วยให้เด็กกระทำในสิ่งต่าง ๆ โดยคำนึงถึงตัวเองและผู้อื่น การฝึกวินัยทางสังคมเพื่อให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสุขควรได้รับการฝึกตั้งแต่เด็ก (นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ 2515 : 155 - 157)

วีรยุทธ วิเชียรโชติ กล่าวว่า สิ่งที่ถูกปลูกฝังให้แก่เด็กให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ ได้แก่ ความขยันขันแข็ง ความเป็นระเบียบ ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ การใช้เหตุผลตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ ความพร้อมที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ความตื่นตัวต่อการแสวงหาโอกาสที่พึงได้จาก การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ ความกระตือรือร้นและการสร้าง-สรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความร่วมมือและความอดทน (วีรยุทธ วิเชียรโชติ 2516 : 13 - 14)

ชาญชัย อินทรประวัติ กล่าวว่า ระเบียบวินัยเป็นแรงบังคับหรือกฎเกณฑ์มาตรฐานที่จะควบคุมการกระทำของบุคคลให้เป็นไปและถูกต้องตามทำนองคลองธรรม รู้จักควบคุมตนเอง รู้จักชอบชั่วดี เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข จึงจำเป็นต้องใช้ระเบียบวินัยในการเรียนการสอน (ชาญชัย อินทรประวัติ 2518 : 18 - 20)

พรอยค์ กล่าวว่า ซุปเปอร์อีโก (super - ego) เป็นโครงสร้างของบุคลิภาพส่วนหนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนของศีลธรรมและกฎเกณฑ์ของสังคม ซุปเปอร์อีโกประกอบด้วยความรู้สึกผิดชอบ เป็นพลังจิตส่วนที่ส่งเสริมให้บุคคลกระทำไปในแนวทางที่สังคมยอมรับและต้องการ (อ้างอิงมาจาก เคโซ สวานานนท์ 2518 : 131 - 133)

ไคล เบอร์ก กล่าวว่า วินัยทางสังคมเป็นเรื่องของอำนาจภายนอกที่กำหนดให้แต่ละบุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาตามหลักเกณฑ์ที่สังคมกำหนดขึ้น ผู้มีวินัยทางสังคมจะต้องเข้าใจบทบาทของ

ตนเองและผู้อื่น ไม่ยึดตัวเอง เป็นศูนย์กลาง และวินัยทางสังคม เป็นพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เป็นไปตามเหตุผล ซึ่งพัฒนาไปตามลำดับขั้นหกขั้น แบ่งเป็นสามระดับ คือ

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อื่น (อายุ 2 - 10 ปี)

ขั้นที่ 1 มุ่งที่จะหลบหนีไม่ให้ตนเองถูกลงโทษทางกายเพราะกลัวความเจ็บปวดที่ได้รับ และยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ เพราะมีอำนาจทางกายเหนือตน

ขั้นที่ 2 เลือกกระทำในสิ่งที่น่าความพอใจให้ตนเองเท่านั้น เริ่มรู้จักแลกเปลี่ยนกันแบบเด็ก ๆ

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตนหรือทำตามกฎหมายและศาสนา ซึ่งเป็นการควบคุมจากภายนอก สามารถเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถแสดงบทบาททางสังคมได้ (อายุ 10 - 16 ปี)

ขั้นที่ 3 บุคคลที่ยังไม่เป็นตัวของตัวเองชอบคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะเพื่อน

ขั้นที่ 4 บุคคลที่มีความรู้สึกถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งในสังคมของตน จึงถือว่าตนเองมีหน้าที่ตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดหรือคาดหวัง

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการนำมาคิดตรอง ซึ่งใจตนเองแล้วตัดสินใจหรือตัดสินใจตามความสำคัญที่ตนคิด (อายุ 16 ปีขึ้นไป)

ขั้นที่ 5 การเห็นความสำคัญของคนหมู่มาก ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้อื่น

ขั้นที่ 6 การมีความรู้รอบเห็นจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตนและการมีความยึดมั่นทางจริยธรรม เพื่อจุดมุ่งหมายในอันปลายอันเป็นอุดมคติ

(อ้างอิงมาจาก ทวงเคื่อน พันธุมนาวัน 2524 : 29 - 31)

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาเกี่ยวกับความมีวินัยทางสังคมสรุปได้ว่า ความมีวินัยทางสังคม เป็นการประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ภายนอกที่สังคมกำหนดขึ้น วินัยทางสังคมประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ เช่น ผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ เป็นต้น วินัยทางสังคมสามารถฝึกได้ในห้องเรียน เพื่อให้เด็กเรียนออกมามีอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

จึงเป็นการยืนยันและสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ว่า ความไว้วางใจทางสังคม เป็นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้และสามารถฝึกให้เด็กในขณะเรียนอยู่ในห้องเรียน เด็กจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมระดับที่ 2 ของ โคลเบอร์ก

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

1.2.1 ความหมายของชุดการสอน

อูสตัน และคณะ ได้ให้ความหมายคำว่า ชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนคือ ชุดของประสบการณ์ที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย (Houston and others, 1972 : 10 - 12)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้ให้ความหมายคำว่า ชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อการสอนประสมที่จัดอย่างมีระเบียบ มีระบบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ที่จัดให้ในแต่ละหน่วย เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2521 : 55)

สรุปว่า ชุดการสอนคือสื่อประสมที่จัดไว้อย่างมีระเบียบ มีระบบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ในแต่ละหน่วย เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความหมายว่า ชุดการสอนคือสื่อการสอนประสมที่สอดคล้องกับวิชา หน่วยการสอนและหัวเรื่อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 แนวคิดในการผลิตชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล ได้กล่าวว่า แนวคิดในการผลิตชุดการสอนต้องคำนึงถึงหลักการดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการนำจิตวิทยามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
2. การพยายามเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนไปจากเดิมที่ครูเคยยึดเป็นหลักมา เป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย วัสดุอุปกรณ์และวิธีการและการนำสื่อมาใช้ให้ตรงกับเนื้อหาประสบการณ์ในหน่วยการสอนของวิชาต่าง ๆ

นิยมจัดในรูปแบบของชุดการสอน ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองหรือเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม จากชุดการสอนที่เตรียมไว้ และผู้สอนจะช่วยเหลือชี้แจงแนวทางให้เมื่อผู้เรียนมีปัญหา

3. การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เป็นการใช้อุปกรณ์การสอนซึ่งคลุมไปถึงการใช้วัสดุสิ้นเปลือง และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ พร้อมทั้งกระบวนการอันได้แก่ การสำนึก การทดลอง และกิจกรรมต่าง ๆ

4. การผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอน เพื่อให้นักเรียนได้หยิบสื่อการสอนต่าง ๆ ใช้อย่างตัวของนักเรียนเอง

5. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเอง นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นคณะ เปิดการรับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น จะทำให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกันได้

6. กระบวนการเรียนรู้ นำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนประกอบกิจกรรมร่วมกัน

7. การจัดสภาพการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทราบผลการตัดสินใจหรือการทำงานของตนเองผิดหรือถูกได้ทันที มีการเสริมแรงทางบวก อันจะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคตและนักเรียนได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตามความสามารถและความสนใจของนักเรียนเอง

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์ อู๋เชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุคา สีนสุกุล 2521 :

103 - 105)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวคิดการผลิตชุดการสอน คือ การจัดสื่อการสอนต่าง ๆ ไว้ให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนโดยใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนที่จัดไว้ให้ด้วยตัวเอง สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทั้งการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการทำงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอน สามารถรู้ผลการปฏิบัติกิจกรรมของตนและกลุ่มได้

1.2.3 ส่วนประกอบของชุดการสอน

อู๋สตัน และคณะ ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ๓ ส่วนคือ

1. คำชี้แจง อธิบายถึงความสำคัญของบทเรียน ขอบข่ายของชุดการสอน สิ่งที่ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ก่อนเรียน และขอบข่ายของกระบวนการทั้งหมดของชุดการสอน

2. จุดมุ่งหมาย คือ ข้อความที่กำหนดว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอะไรหลังจากเรียน

3. การประเมินผลเบื้องต้น เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนอยู่ในระดับใดในการเรียนชุดการสอนนั้น และเพื่อรู้ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

4. การกำหนดกิจกรรม คือ การกำหนดแนวทางและวิธี เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ

5. การประเมินผลขั้นสุดท้าย เป็นการทดสอบหลังจากที่ได้เรียนด้วยชุดการสอนแล้ว (Houston and others, 1972 : 10 - 12)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล ได้กล่าวว่า ชุดการสอนประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ สี่ส่วน คือ

1. คู่มือและแบบฝึกปฏิบัติสำหรับครูผู้สอนและผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน
2. คำสั่งหรือการมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้ผู้เรียน
3. เนื้อหาสาระอยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ที่กำหนดไว้ได้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงาน การค้นคว้า ผลงานที่ทำสำเร็จ ซึ่งเป็นผลของการเรียนรู้

ส่วนประกอบทั้งสี่จะจัดไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องหรือซอง เพื่อสะดวกในการนำไปใช้

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล 2521 : 105 - 106)

นอกจากนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล ได้อธิบายรายละเอียดของ บทบาทของคู่มือชุดการสอน ส่วนประกอบของคู่มือชุดการสอน ลักษณะและคุณค่าของแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้

บทบาทของคู่มือชุดการสอน

1. คอยเตือนและแนะนำให้ครูได้พิจารณาเตรียมตัวก่อนสอน ได้แก่ การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นจะต้องใช้ แต่ไม่ได้จัดทำไว้ในชุดการสอน

2. ช่วยให้ผู้ทราบบทบาทของตนเองล่วงหน้าในขณะที่ทำการสอนและทราบปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น
3. ช่วยให้ผู้ทราบกิจกรรมที่ครูและนักเรียนจะต้องดำเนินการ ทั้งนี้ครูและนักเรียนอาจจะทำกิจกรรมแยกและร่วมกัน
4. ช่วยให้ผู้ทราบแผนการสอนทุกขั้นตอนตั้งแต่วันที่แรกจนวันที่สุดท้าย
5. ช่วยให้ผู้จัดห้องเรียนได้เหมาะสมกับบทเรียนในแต่ละหน่วย
6. ครูสามารถประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนได้จากแบบสอบถามที่เตรียมไว้ในชุดการสอน

ส่วนประกอบของคู่มือชุดการสอน

1. คำนำ (สำหรับคู่มือเป็นเล่ม) เป็นการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้ผลิตชุดการสอน เพื่อให้ผู้ใช้ชุดการสอนเห็นคุณค่าของชุดการสอนในการสอนนักเรียน และเป็นการชี้แจงให้ผู้รู้ทราบปัญหา จุดอ่อน และจุดเด่นต่าง ๆ
2. ส่วนประกอบของชุดการสอน บอกไว้เพื่อให้ผู้รู้ทราบว่ามียะไรบ้าง เพื่อจะได้ตรวจตราวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้สอน
3. คำชี้แจงสำหรับครู เป็นการกำหนดสิ่งที่ครูควรปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. สิ่งที่ครูและนักเรียนจะต้องเตรียม เป็นการกำหนดสิ่งที่ครูและนักเรียนต้องจัดเตรียมและหาไว้ล่วงหน้าก่อนเสมอ เช่น พวกสื่อที่เป็นวัสดุสิ้นเปลือง และสื่อการสอนที่ไม่ได้ใส่ไว้ในชุดการสอน
5. บทบาทของครูและนักเรียนที่ควรปฏิบัติในเวลาเรียน บทบาทของนักเรียนซึ่งครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบก่อนใช้ชุดการสอน
6. การจัดชั้นเรียน มีการอธิบายการจัดห้องเรียนพร้อมทั้งทำแผนผังแสดงศูนย์กิจกรรม
7. แผนการสอน ประกอบด้วย ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาที่จะนำไปสอน (โครงร่าง) กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียน การประเมินผล

8. เนื้อหาสาระของชุดการสอน ประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา
บัตรกิจกรรม บัตรคำถาม
9. แบบฝึกปฏิบัติ หรือกระดาษคำตอบสำหรับนักเรียน
10. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

แบบฝึกปฏิบัติ

แบบฝึกปฏิบัติ เป็นคู่มือนักเรียนที่ต้องใช้ควบคู่ไปกับชุดการสอน มีลักษณะคล้ายแบบฝึกหัด สำหรับผู้เรียนแต่ละคน มีคุณค่าดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้น
2. สามารถประเมินพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
3. ช่วยแนะแนวทางให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมไปจนบรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล 2521 : 144 - 148)

จากส่วนประกอบและบทบาทของชุดการสอนที่ได้ศึกษามานี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนให้มีส่วนประกอบสามส่วนคือ คู่มือในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน โดยประยุกต์จากชุดการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1.2.4 วิธีการสร้างชุดการสอน

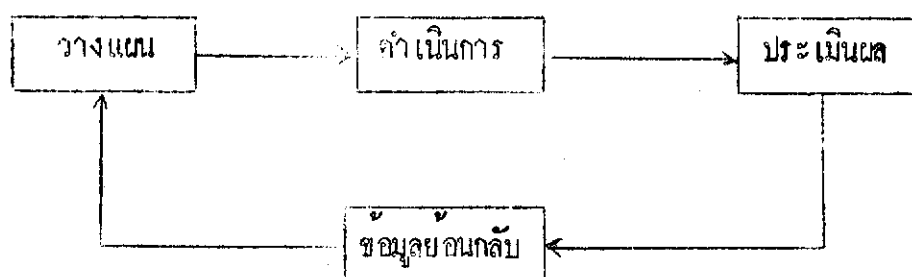
ชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง แต่ชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้หรือไม่ จำเป็นต้องนำเอาวิธีวิเคราะห์ระบบ ซึ่งเป็นวิธีวิทยาศาสตร์ที่สามารถกำหนด ขั้นตอนการทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน มีความต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติสามารถตรวจสอบและหาข้อบกพร่องแต่ละตอนได้โดยละเอียด

สมชัย วุฒิปรีชา กล่าวว่า วิธีวิเคราะห์ระบบ เป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เรียกว่า System Approach มีขั้นตอนดังนี้

1. ชี้ปัญหาที่ต้องการแก้ไขนั้นคืออะไร
2. ชี้กำหนดเป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหานั้น เป้าหมายที่ตั้งขึ้นต้องสามารถปฏิบัติ หรือสามารถเห็นการกระทำได้

3. ขั้นการสร้างเครื่องมือ กระทำหลังจากตั้งเป้าหมายแล้ว เพื่อใช้วัดได้ทุกระยะ
4. ขั้นการกำหนดทางเลือกหรือวิธีแก้ปัญหา เพื่อใช้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย
5. ขั้นทดลอง เพื่อเลือกเอาวิธีที่ดีที่สุดใช้เป็นหนทางไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้
6. ขั้นวัดและประเมินผล คือ เมื่อทดลองแล้วก็นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้นมาประเมินว่าสามารถใช้ปฏิบัติงานตามเป้าหมายได้หรือไม่เพียงพอ เพื่อปรับปรุงแก้ไข
7. ขั้นปรับปรุง นำข้อบกพร่องที่ได้จากการประเมินผลมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำออกใช้

(สมชัย วุฒิปรีชา 2516 : 128 - 129)

ภาพประกอบ 1 แสดงวิธีวิเคราะห์ระบบในการสร้างชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นประกันว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพจริงตามที่มุ่งหวังไว้ จึงต้องนำชุดการสอนไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล 2521 : 134 - 135)

จากวิธีการสร้างชุดการสอนที่ได้ศึกษามาผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนโดยยึดหลักวิธีวิเคราะห์ระบบ คือ สร้างชุดการสอนเสร็จแล้ว นำไปทดลองใช้ นำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง ๆ

1.2.5 ประเภทของการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สีนสกุล กล่าวว่า
การสอนจัดเป็นประเภทได้สามประเภท ดังนี้

1. การสอนประกอบคำบรรยาย เป็นการสอนที่กำหนดกิจกรรมและ
สื่อการสอนให้ครูได้ใช้ประกอบคำบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทของครูให้ผู้น้อยลง และเปิดโอกาส
ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น เรียกว่า การสอนสำหรับครู จะมีเนื้อหาเพียงอย่างเดียว
โดยแบ่งเป็นหัวข้อที่จะบรรยายและประกอบกิจกรรมไว้ตามลำดับขั้น สื่อที่จะใช้อาจจะเป็นแผ่นคำสอน
สื่อประกอบเสียง บรรยายในเทป แผนภูมิ แผนภาพ ภาพยนตร์ โทรทัศน์และกิจกรรมกลุ่ม
เพื่อให้ผู้เรียนได้อภิปรายปัญหาตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ การสอนนี้จะบรรจุไว้ในกล่อง ไม้ใส่
อุปกรณ์ที่มีราคาแพง ของใหญ่หรือเล็กเกินไป ของแตกหรือเสียหาย สิ่งที่มีชีวิต แต่จะกำหนดไว้
ในส่วนที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้าก่อนสอนในคู่มือครู

2. การสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่ม มีกระบวนการผลิตสื่อการสอนตามหน่วยและ
หัวข้อเรื่อง ที่จะเปิดโอกาสฝึกให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกันในห้องเรียนแบบกิจกรรม
การสอนแบบกิจกรรมกลุ่มประกอบด้วยชุดย่อยตามจำนวนหน่วยที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละหน่วย
มีสื่อหรือเทปเรียนครบตามจำนวนผู้เรียนในกิจกรรมนั้น ๆ สื่อที่จะใช้จัดไว้ในรูปสื่อประสม อาจใช้
เป็นสื่อรายบุคคลหรือสื่อสำหรับกลุ่มที่ผู้เรียนทั้งศูนย์จะใช้ร่วมกันได้ ผู้เรียนที่เรียนจากการสอน
แบบกิจกรรมกลุ่มจะต้องการช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มแรกเท่านั้น หลังจากนั้น
ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ระหว่างประกอบกิจกรรมหากมีปัญหาผู้เรียนสามารถซักถาม
ครูได้

3. การสอนรายบุคคล เป็นการสอนที่จัดระบบขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเรียนด้วย
ตนเองตามลำดับขั้นที่ระบุไว้ เมื่อมีปัญหาระหว่างการเรียนผู้เรียนสามารถปรึกษากันได้ ผู้สอนก็
พร้อมที่จะให้การช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงาน การสอนรายบุคคลสามารถฝึกฝนและ
ส่งเสริมนิสัยของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สีนสกุล 2521 :

จากประเภทของชุดการสอนที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้เลือกชุดการสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่มมาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน เพราะเห็นว่าผู้เรียนสามารถใช้สื่อที่มีอยู่ในชุดการสอนร่วมกัน หากมีปัญหาก็ได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ และครู ประการสำคัญก็คือต้องการให้นักเรียนเรียนและทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกความมีวินัยทางสังคม

1.2.6 คุณค่าของชุดการสอน

เรื่อง กุญแจ โกล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. ทำให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ เพราะชุดการสอนที่สร้างขึ้นได้รับการวิเคราะห์ระบบ มีการตรวจแก้ไขเป็นอย่างดี
2. ทำให้การเรียนรู้อุบัติขึ้นตามธรรมชาติและมีความหมายอย่างแท้จริง เพราะเป็นบทเรียนที่สำเร็จในตัว
3. ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง และได้เรียนตามความสามารถ ความสนใจ หรือความต้องการของตนเอง
4. ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและคุณภาพของการเรียนได้
5. ให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอน จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอน

(เรื่อง กุญแจ 2518 : 2)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล โกล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้
2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองและสังคม
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีการรับผิดชอบตนเองและสังคม
4. ช่วยสร้างความพอใจและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที

5. ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ชุติการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีความขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด

6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน เนื่องจากชุติการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุติการสอนที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สู่เชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สีนสกุล 2521 : 54 - 55)

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุติการสอน ที่ได้ศึกษารวบรวมมาเห็นว่า ชุติการสอนที่สร้างขึ้นอาศัยแนวคิด ส่วนประกอบ ประเภท วิธีการสร้าง และคุณค่าของชุติการสอน ซึ่งสามารถสร้างขึ้นใช้สอนในวิชาต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของผู้สอน ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุติการสอนโดยประยุกต์จากหลักการสร้างชุติการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ให้ชุติการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยคำชี้แจงในการใช้ชุติการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน เป็นชุติการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

หลักสูตร ระเบียบศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้จัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นเวลาประสบการณ์กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มทักษะ เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทย และคณิตศาสตร์

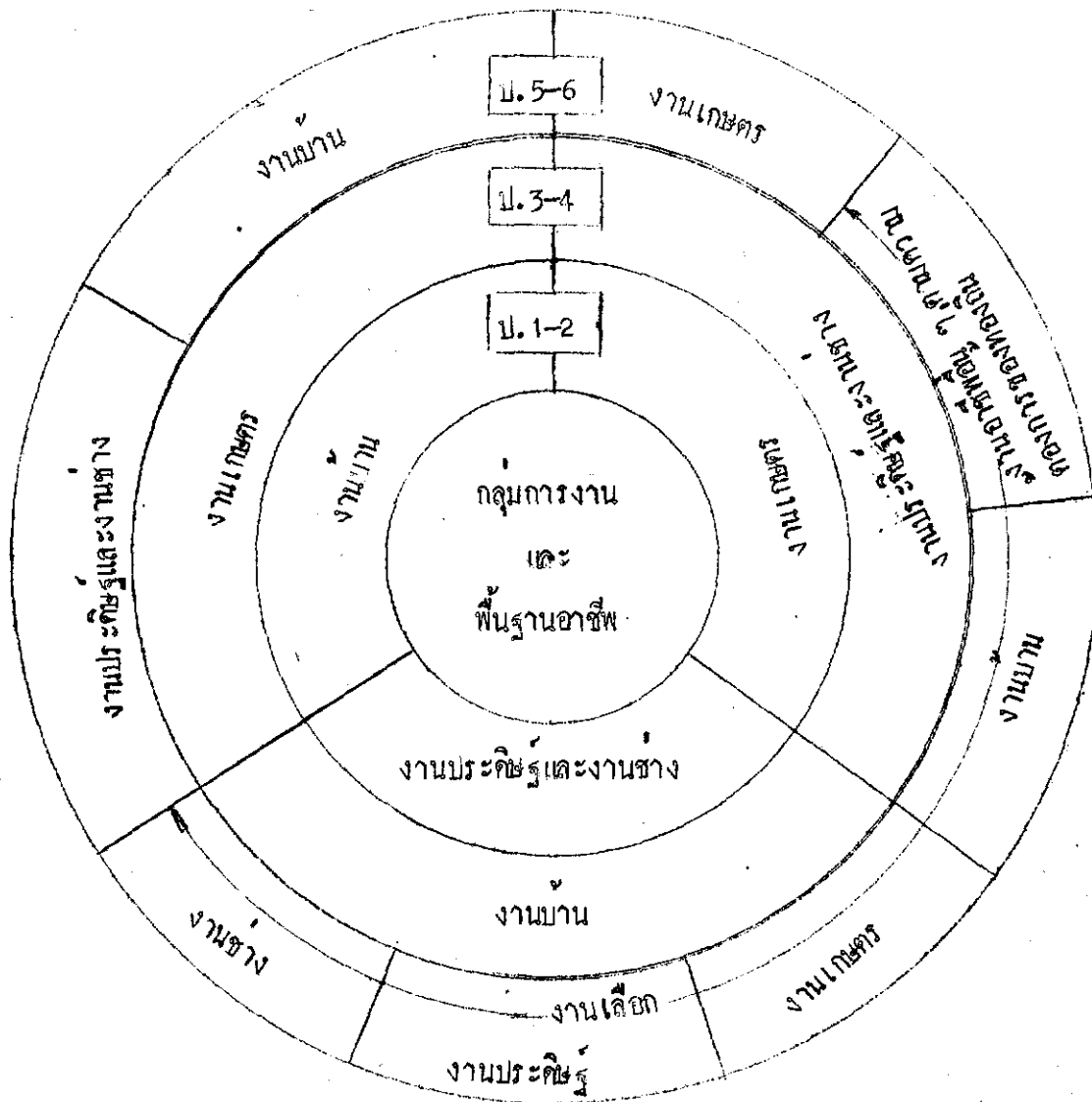
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของชีวิตแต่ละสังคม

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาและการสร้างนิสัย

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐาน

ในการทำงาน ในการประกอบอาชีพ

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นเวลาประสบการณ์หนึ่งในเวลาประสบการณ์กลุ่ม ประกอบด้วยงานสามงาน คือ งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2520 : 3, 381 - 422)

ภาพประกอบ 2 แสดงงานของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

1.3.1 เนื้อหาของงานประดิษฐ์และงานช่าง

งานประดิษฐ์และงานช่าง เป็นงานหนึ่งในสามงาน ของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพประกอบ
ด้วยเนื้อหา ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2

1. งานประดิษฐ์เบื้องต้น การประดิษฐ์ของเล่น ของใช้ ของตกแต่ง และ
ของประดับ

2. วิธีการประดิษฐ์ พับกระดาษ ผ่า ตัดกระดาษ ปั่นดินเหนียว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

1. การประดิษฐ์ของเล่น ของใช้ ของตกแต่งและของประดับอย่างง่าย ๆ

2. งานสาน

3. งานใบทอง

4. งานเย็บปัก

5. งานถักทอ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

1. การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของเล่น ของใช้ของตกแต่ง

2. งานแกะสลัก

3. การจักตอกไม้

4. งานใบทอง

5. ร้อยมาลัยแบบง่าย ๆ

(กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2520 : 412 - 422)

กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มหนึ่งของมวลประสบการณ์มุ่งสร้างเสริมให้ผู้เรียนมี
ความรู้ความสามารถ มีค่านิยมและมีนิสัยรักการทำงาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่าง
มีประสิทธิภาพ มีวินัยและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น
รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2521 : 381)

1.3.2 การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม (Group Process)

ชมุช และ ชมุช (Schmuck and Schmuck) กล่าวว่า ห้องเรียนที่ดีนั้น ควรจัดห้องเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เพราะจะทำให้ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถแก้ปัญหาด้วยกัน ผู้เรียนจะมีความอบอุ่น เพราะเพื่อนในกลุ่มจะช่วยแก้ปัญหาความวุ่นวายใจให้ได้ (Schmuck and Schmuck. 1941 : 2)

ชาร์ล กล่าวว่า การรวมกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การยอมรับ การได้รับความรักจากเพื่อนฝูง จะทำให้การเรียน การเล่น และการทำงานเป็นไปตามจุดหมายและลักษณะการทำงานหรือการเล่นรวมกันเป็นกลุ่ม เป็นการสร้างนิสัยให้ติดตัวไปตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ ครูมีส่วนในการช่วยเหลือเด็กในการฝึกนิสัยได้เป็นอย่างมาก (Charles. 1965 : 53 - 68)

สุมิตร คุนานุภร กล่าวว่า การเรียนเป็นกลุ่มย่อยจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม ฝึกทักษะในการทำงานร่วมกัน แสดงความคิดเห็นและอภิปรายข้อยุติร่วมกัน (สุมิตร คุนานุภร 2518 : 151)

เกื้อกูล ทาสีหิ กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นกลุ่มนี้ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ รู้จักร่วมมือกันในการทำงาน เคารพสิทธิส่วนบุคคล ทำงานอย่างมีขั้นตอน มีกระบวนการคิดและมีเหตุผลในการตัดสินใจหา เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง มีความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาและรวบรวมความคิดเห็นของผู้อื่น ลักษณะดังกล่าวเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมที่พึงปรารถนาของสังคม (เกื้อกูล ทาสีหิ 2522 : 155 - 166)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งมีการเรียนด้วยการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เหมาะที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนฝึกวินัยทางสังคม ผู้วิจัยจึงเลือกเนื้อหาของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมา เป็นสื่อในการฝึกวินัยทางสังคมในการวิจัยครั้งนี้

1.3.3 การเสริมแรงที่ใช้ในการเรียนการสอนในชั้นเรียน

การเสริมแรง เป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอน สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานการณ์ที่เป็นจริงในชั้นเรียนได้

เอนกกุล กรීแสง กล่าวว่า การเสริมแรงเป็นการช่วยให้พฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ต่อไปอีก และทำให้ความรุนแรงขึ้นตามหลักการเรียนรู้โดยผลของการกระทำ (Operant Learning) การเสริมแรงแบ่งได้สองประเภท คือ

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) ได้แก่ การให้รางวัล คำชมเชย การยอมรับ ความพอใจ เป็นต้น

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) ได้แก่ การลงโทษ การตำหนิ ความอาย ความไม่พอใจ เป็นต้น (เอนกกุล กรීแสง 2522 : 81 - 82)

การเสริมแรงที่มีข้อแม้ (Contingent Reinforcement) เป็นการเสริมแรงที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้หรือเกิดพฤติกรรมที่ต้องการนั้นจากกำหนดข้อแม้ (Contingency) ความคู่ไปกับการเสริมแรง

เอนกกุล กรීแสง กล่าวว่า การเสริมแรงที่มีข้อแม้ ข้อแม้ที่กำหนดต้องระบุชัดเจน เพื่อให้เด็กเรียนทราบว่าตนจะต้องทำอะไรและจะได้อะไรเป็นเครื่องตอบแทน เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามข้อแม้แล้วควรเสริมแรงทันที และควรใช้การเสริมแรงทางบวก เพราะจะให้ผลดีกว่าการเสริมแรงทางลบ (เอนกกุล กรීแสง 2522 : 83 - 85)

พรีแมค (Premack) ได้ให้หลักการของการกำหนดการเสริมแรงที่มีข้อแม้ไว้ว่า การเสริมแรงที่มีข้อแม้จะต้องใช้กิจกรรมที่เด็กชอบมากกว่ากิจกรรมในขณะนั้นมาตั้งเป็นข้อแม้หรือเป็นการเสริมแรง เช่น ช่วยทำงานนี้ให้เสร็จเสียก่อน แม่ถึงจะให้ดูโทรทัศน์ เป็นต้น (พรีแมค อ้างอิงมาจาก เอนกกุล กรීแสง 2522 : 84)

สรุปได้คือว่า ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกมเป็นแรงเสริมที่มีข้อแม้ คือ นักเรียนต้องทำกิจกรรมกลุ่มเสร็จเรียบร้อยตามขั้นตอนที่กำหนดด้วยความร่วมมือของสมาชิกทุกคนในกลุ่มแล้วจึงให้เล่นเกม การใช้เกมนี้เป็นการใช้แรงเสริมทางบวก

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยทางสังคม

บาร์ช ได้ทำการศึกษาพบว่า ผู้ที่จะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และเชื่อมั่นในตนเอง วินัยทำให้คนอยู่รวมกันโดยความสงบสุข (Baruch. 1949 : 4 - 5)

เซีย แมคโคบี และ เลวิน ได้สัมภาษณ์พ่อแม่ของเด็กอนุบาล จำนวน 379 คน เกี่ยวกับการฝึกอบรมเด็ก พบว่าการฝึกวินัยโดยใช้เหตุผล มีส่วนช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านความรู้สึกลึกซึ้ง (Sear, Maccoby and Levin. 1957 : 10 - 12)

ฟริตริช ได้ศึกษาความเชื่อเพื่อของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย จำนวน 280 คน พบว่าผู้ที่ได้รับเลือกว่าเป็นเพื่อนที่ดีและน่าสนใจ คือ ผู้ที่มีความเชื่อเพื่อสูงสามารถเข้าสังคมได้ ได้รับการยอมรับทางสังคมและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม (Friedrich. 1960 : 513 - 514 อ้างอิงมาจาก วารินทร์ ม่วงสุวรรณ 2517 : 19)

บอนด์ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเพื่อกับบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของเด็กประถมศึกษา พบว่าเด็กชายมีความเชื่อเพื่อสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบทางสังคม (Bond. 1969 : 3454 - 5)

มัสเสน และ คองเกอร์ ได้ศึกษาการฝึกวินัยให้แก่เด็กพบว่า การฝึกวินัยโดยการให้ความรักจะส่งเสริมพัฒนาการของความรู้สึกลึกซึ้ง ในการให้ความรักจะต้องควบคุมให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบวินัยและคำชี้แจงให้เหตุผลเมื่อเด็กทำผิด (Mussen and Conger. 1969 : 513 - 514)

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุม ความเชื่อเพื่อและความมีวินัยทางสังคมกับนักศึกษาประกาศนียบัตรปีที่ 1 จำนวน 450 คน พบว่าการ อบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและความควบคุมน้อย เด็กจะมีวินัยทางสังคม ความเชื่อเพื่อกับผู้อื่น ไม่สัมพันธ์กับความมีวินัยทางสังคม เด็กหญิงจะมีวินัยทางสังคมมากกว่าเด็กชาย (วารินทร์ ม่วงสุวรรณ 2517 : 133 - 146)

จากผลงานการวิจัยที่รวบรวมมา ความมีวินัยทางสังคมประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ การศึกษาของ มัสเสน และ คองเกอร์ ยืนยันและสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ว่า

วันนั้นฝึกได้โดยการให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบและคำชี้แจง สำหรับระเบียบและคำชี้แจงนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ให้นักเรียนปฏิบัติในขณะที่เรียน เพื่อฝึกความมีวินัยทางสังคม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยชุดการสอน

คาร์เปอร์ ได้ทดลองสร้างชุดการสอนประกอบการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสของมหาวิทยาลัยคาร์เรน เมื่อสอนไปไ้หนึ่งภาคเรียน จึงสรุปผลได้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ ความก้าวหน้าของนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนมีความก้าวหน้ากว่านักเรียนกลุ่มปานกลาง (Harper. 1972 : 5669 -A)

บราวเลย์ โอเลตา ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาผลการสอนจากชุดการสอนแบบสื่อประสมเพื่อสอนในเรื่องการบอกเวลาสำหรับนักเรียนที่เรียนช้า ผู้ทดลองได้ใช้ชุดการสอน 12 ชุด ทดลองในเวลา 15 วัน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สถิตินี้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ตัวแปร จาก 11 ตัวแปร (Brawley Oleta. 1975 : 428)

แมคโคลแมน ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนกิจกรรมกลุ่มในการสอนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนระดับ 9 จำนวน 24 ห้องเรียน โดยจัดการสอนออกเป็นห้องละสามกลุ่ม รวม 72 กลุ่ม การแบ่งกลุ่มแบ่งตามสติปัญญา อายุ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติต่อโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดการสอนรวมกับการอภิปรายเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนเพียงอย่างเดียวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Maccolleman. 1975:109-A)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้ทดลองสอนภาษาไทยด้วยชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2516 ผลปรากฏว่า สามารถสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การทำงานร่วมกับผู้อื่นและการเรียนด้วยตนเองได้อย่างชัดเจน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2517 : 57)

ปรัชญา ไชยสอาด ได้ศึกษาเรื่องการสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาภูมิศาสตร์ในหลักสูตรประกาศนียบัตร ผลปรากฏว่านักเรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น (ปรัชญา ไชยสอาด 2518 : 99)

ณรงค์ สมพงษ์ ได้ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนประกอบหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาสังคมศึกษา ที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาในท้องถิ่นชนบทภาคกลาง ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนที่ได้วิเคราะห์ระบบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนที่ไม่วิเคราะห์ระบบ และนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ณรงค์ สมพงษ์ 2519 : 35)

อัศวิน พรหมโสภา ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองในวิชาเทคโนโลยีทางการเรียนการสอนกับนิสิตปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน จำนวน 70 คน ในปีการศึกษา 2518 ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (อัศวิน พรหมโสภา 2519 : 47)

พิสุทธิ บุญเจริญ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นกลุ่มของการสอนด้วยชุดการสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนแบบปกติในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 95 คน ในจังหวัดศรีสะเกษ ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มควบคุมสูงกว่านักเรียนกลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความคิด การประมาณค่าการนำไปใช้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พิสุทธิ บุญเจริญ 2522 : 80 - 81)

จากผลงานการวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนที่กล่าวมานี้ ชุดการสอนนำมาให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มได้และจากการศึกษาการใช้ชุดการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ยืนยันว่า การเรียนด้วยชุดการสอนสามารถสังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ชัดเจน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าชุดการสอนนี้จะนำมาใช้ในการฝึกให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อฝึกวินัยทางสังคมได้ จึงนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

มนูญ เสวตศิริ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพทำงานเกษตร จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับร่าง 2518 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม (มนูญ เสวตศิริ 2518 : 75)

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ ได้ศึกษาความพร้อมของเด็กไทยเกี่ยวกับการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 6 - 9 ปี พบว่าเด็กมีความพร้อมทางด้านสายตา การบังคับมือร้อยละ 90 แต่ขาดขั้นตอนในการทำงาน ขาดความสามารถในการใช้เครื่องมือที่ถูกต้องเหมาะสม แต่ทั้งงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่างมีความสัมพันธ์กันดี (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2523 : 106 - 107)

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ นักเรียนมีความพร้อมทางด้านสายตาและการบังคับมือ แต่ขาดขั้นตอนในการทำงาน ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าได้กำหนดขั้นตอนในการทำงานให้นักเรียน นักเรียนก็จะเรียนไปตามขั้นตอนที่กำหนดได้ ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นลักษณะที่ฝึกนักเรียนให้ทำงานอย่างมีระเบียบวินัย ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมาเพื่อใช้ฝึกวินัยทางสังคมในการวิจัยในครั้งนี้

จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถยืนยันและสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ดังสรุปคือ

1. ความมีวินัยทางสังคม เป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นและสำคัญยิ่งของพลเมืองไทยในขณะนี้ เพราะเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ควบคุมให้ตนมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี ความมีวินัยทางสังคมสามารถฝึกได้ การฝึกนี้ช่วยให้เด็กเรียนนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มาปฏิบัติและจะมีการปฏิบัติไปตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคลเบอร์ก

2. ชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง เพราะประกอบไปด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีใช้ นักเรียนสามารถเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มได้ สามารถสังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามผลงานการวิจัยของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์

3. กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เน้นให้เรียนรู้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะ
สามารถสังเกตเห็นการปฏิบัติงานร่วมกันของนักเรียนได้ นักเรียนจะเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน
อาชีพได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนมีความพร้อมทางด้านสายตาและการบังคับมือมาแล้วตาม
ผลงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ

4. สามารถเป็นเหตุผลและสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อฝึก
ความมีวินัยทางสังคม คาดว่าชุดการสอนนี้จะสามารถฝึกความมีวินัยทางสังคมให้แก่นักเรียนได้

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอน
จมีวินัยทางสังคมแตกต่างกัน
2. หลังจากเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมแล้วนักเรียนจมีวินัยทางสังคมสูงขึ้น
3. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมจมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ใน
ห้องเรียนสัมพันธ์กับวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียนวัดรัตนาราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวน 60 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนที่มา เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจงตามหลักเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตั้งแต่ 60 คนขึ้นไป
3. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาตามลำดับตั้งแต่เริ่มใช้หลักสูตร
4. เป็นโรงเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับโรงเรียนส่วนมากของจังหวัดพัทลุง ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของโรงเรียนในจังหวัดพัทลุงได้
5. เป็นโรงเรียนที่อาจารย์ใหญ่และคณะครูให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตอน 1 และปรับปรุงจากแบบสอบถามของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ และ พรณี ลิ้มวิวัฒนา ตอน 1 ไปทดสอบนักเรียนของโรงเรียนวัดรัตนาราม จำนวน 125 คน แล้วนำผลการทดสอบนั้นมาตรวจให้คะแนน นำคะแนนมาเรียงจากมากไปหาน้อย ถ้าคะแนนเท่ากันก็เรียงไว้ด้วยกัน แล้วคัดเอาเฉพาะคนที่คะแนนสูง 60 คน เป็นตัวอย่าง

คนที่ 1	50 คะแนน
คนที่ 2	50 คะแนน
คนที่ 3	47 คะแนน
คนที่ 4	46 คะแนน
คนที่ 5	46 คะแนน
คนที่ 6	46 คะแนน

2. นำคะแนนคนที่ใกล้เคียงกันมาจับคู่กัน ดังตัวอย่าง

คู่ที่ 1	คนที่ 1	50 คะแนน	กับ	คนที่ 2	50 คะแนน
คู่ที่ 2	คนที่ 3	47 คะแนน	กับ	คนที่ 4	46 คะแนน
คู่ที่ 3	คนที่ 5	46 คะแนน	กับ	คนที่ 6	46 คะแนน

3. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากในแต่ละคู่เข้ากลุ่มสองกลุ่ม ดังตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2	
คนที่ 1	50 คะแนน	คนที่ 2	50 คะแนน
คนที่ 3	47 คะแนน	คนที่ 4	46 คะแนน
คนที่ 5	46 คะแนน	คนที่ 6	46 คะแนน

ให้ใ้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม

4. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ให้กลุ่มหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลอง อีกกลุ่มหนึ่ง เป็นกลุ่มควบคุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม เป็นชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประยุกต์การสร้างชุดการสอนตามหลักเกณฑ์การสร้างชุดการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2521 : 105 - 106) และผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาในแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกรมวิชาการเป็นเนื้อหาในชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เกี่ยวกับ ความมุ่งหมาย
 ขอบข่ายของ เนื้อหา กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.1.2 ศึกษาแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 ของกรมวิชาการ เกี่ยวกับ ความมุ่งหมาย ขอบข่ายของ เนื้อหา

2.1.3 เลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ในการทดลองสอน ได้แก่ งานประดิษฐ์และงานช่าง
 เพราะเห็นว่า เป็นงานที่ให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติการในห้องเรียนได้

2.1.4 วิเคราะห์เนื้อหาที่เลือกมาใช้ในการทดลองสอน ได้แก่ เรื่องการประดิษฐ์
 ของเล่น ของใช้ ของประดับและตกแต่ง งานสาน งานใบตอง งานเย็บปักและงานถักร้อย
 โดยให้งานที่เลือกมาครบตามกำหนดเนื้อหาและมีความเกี่ยวข้องกัน รวม 12 งานดังนี้

2.1.4.1 การประดิษฐ์ของเล่น ของใช้ ของประดับและตกแต่ง มีสิ่งงาน
 ได้แก่ การประดิษฐ์ว่าวกระดาษ การประดิษฐ์ที่เขี่ยเท้า การประดิษฐ์ดอกไม้และการประดิษฐ์
 แจกันแขวนข้างฝา

2.1.4.2 งานสานหนึ่งงาน ได้แก่ งานสานลายสองเป็นของใช้

2.1.4.3 งานใบตองสองงาน ได้แก่ การห่อขนมทรงต่าง ๆ และการเย็บ
 กระถางแบบต่าง ๆ

2.1.4.4 งานเย็บปักสองงาน ได้แก่ การทำผ้าจับหูกะทะ และการปัก
 ผ้าเช็ดหน้า

2.1.4.5 งานถักร้อยสามงาน ได้แก่ การร้อยดอกไม้ การร้อยมาลัยหน้าต่าง
 และการถักเข็มขัด

2.1.5 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละ เนื้อหาที่จะสอนให้นักเรียนสามารถ
 ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มได้โดยประยุกต์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจากแผนการสอนของกรมวิชาการ
 ดังนี้

2.1.5.1 ร่วมกันอธิบายปัญหาและขั้นตอนในการทำงานได้

2.1.5.2 กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

2.1.5.3 ร่วมกันศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของงานและตอบคำถามจาก
 บัตรงานที่กำหนดให้ได้

2.1.5.4 ร่วมกันทำงานให้เสร็จตามกำหนด

2.1.5.5 ร่วมกันใช้ เก็บรักษา ตลอดจนทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานได้

2.1.6 สร้างชุดการสอนเป็นวินัยทางสังคม โดยประยุกต์เนื้อหาจากแผนการสอนของ
กรมวิชาการ (คู่มือจากภาคผนวก) จากงาน 12 งานที่ได้เลือกไว้เป็นชุดการสอน 12 ชุด ได้แก่

2.1.6.1 ชุดการสอนที่ 1 เรื่องการประดิษฐ์วาทะกรรม

2.1.6.2 ชุดการสอนที่ 2 เรื่องการประดิษฐ์ที่ระลึก

2.1.6.3 ชุดการสอนที่ 3 เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้จากสิ่งและเปลือก

ข้าวโพด

2.1.6.4 ชุดการสอนที่ 4 เรื่องการประดิษฐ์แจกันแขวนข้างฝา

2.1.6.5 ชุดการสอนที่ 5 เรื่องการสานลายสอง เป็นที่รองแก้ว

2.1.6.6 ชุดการสอนที่ 6 เรื่องการห่อขนมทรงเตี้ย - ห่อขนมจาก

2.1.6.7 ชุดการสอนที่ 7 เรื่องการเย็บกระทงสี่มุมขอบปาก - กระทง

ขนมตาล

2.1.6.8 ชุดการสอนที่ 8 เรื่องการทำผ้าจิบหูกะทะ

2.1.6.9 ชุดการสอนที่ 9 เรื่องการปักผ้าเช็ดหน้า

2.1.6.10 ชุดการสอนที่ 10 เรื่องการร้อยลูกประ

2.1.6.11 ชุดการสอนที่ 11 เรื่องการร้อยมาลัยหน้าต่าง

2.1.6.12 ชุดการสอนที่ 12 เรื่องการถักเข็มขัด

2.1.7 สร้างชุดการสอนเป็นวินัยทางสังคมทั้ง 12 ชุด ให้แต่ละชุดประกอบด้วย
คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน ดังนี้

2.1.7.1 คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน ประกอบด้วย การเตรียมตัวของ
ครู การจัดกิจกรรม บทบาทของครู และสิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า

2.1.7.2 คู่มือครู ประกอบด้วย ความถี่รายย่อ จุดประสงค์เชิง
พฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล และความรู้เพิ่มเติม
สำหรับครู (ถ้ามี)

2.1.7.3 คู่มือนักเรียนประกอบ คำชี้แจงในการเรียน บัตรงาน ขั้นตอนการทำงานในแต่ละเนื้อหา และเกม สำหรับนักเรียนที่ทำกิจกรรมกลุ่มเสร็จเรียบร้อยแล้ว และมีเวลาเหลือสำหรับการเรียนในครั้งนั้น

2.1.8 นำชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมทั้ง 12 ชุดที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาความเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการตั้งคำถาม เพื่อให้ นักเรียนใช้ในการอภิปรายกลุ่ม (เป็นประโยชน์สำหรับครูที่จะสร้างชุดการสอนขึ้นใช้เองในวิชาอื่น ๆ) และการจัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหาบทเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาเหตุผล เช่น คำถามว่า "ทำไม ปีกของว้าวจึงต้องทำให้โค้ง" แล้วนำชุดการสอนนั้น ๆ มาปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

2.1.9 นำชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเขาชัยสน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปปรับปรุงเรื่อง เวลา จุดประสงค์ และเนื้อหา เช่น ชุดการสอนเรื่องการประคองเรือ เดิมใช้เวลา 6 คาบ เพิ่มเวลาเป็น 9 คาบ จุดประสงค์เดิมกำหนดให้ทำว้าวให้เสร็จจากกลุ่มละ 6 ตัว ลดลงให้เหลือกลุ่มละ 3 ตัว เป็นต้น เมื่อปรับปรุงแล้วก็นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก พฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมซึ่งรวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบสังเกตจากหลักการสร้างและวิเคราะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 107 - 111)

2.2.2 รวบรวมพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยสามพฤติกรรม คือ ขุน่า ขู่ตาม และความรับผิดชอบ

2.2.3 สร้างแบบสังเกตตามลักษณะความมีวินัยทางสังคม ทั้งสามพฤติกรรมให้มี ข้อความรายละเอียดพฤติกรรมละ 10 พฤติกรรมย่อยตามนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรยุทธ วิเชียรโชติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมสร วังน้อย และ อาจารย์ นวลละออ สุภามล พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาพฤติกรรมเป็นรายข้อ แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมตามคำแนะนำของคณะกรรมการ เช่น "เสนอความคิดเห็นในการทำงานและวิธีแก้ปัญหา" ปรับปรุงเป็น "เสนอความคิดเห็นในการทำงานเพื่อส่วนรวมและเสนอวิธีแก้ปัญหาลง" แล้วนำแบบสังเกตที่ปรับปรุงแล้วเสนอคณะกรรมการพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาพฤติกรรมเป็นรายข้ออีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

2.2.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมที่ผ่านคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาและได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) และหาความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัย เป็นผู้บันทึก พฤติกรรมของนักเรียนเองและผู้ช่วยเป็นผู้บันทึกพฤติกรรมของนักเรียนอีกคนหนึ่ง บันทึกพฤติกรรมของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนบ้านเขาชัยสน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง ขณะเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานประดิษฐ์และงานช่างในห้องเรียน ใช้เวลาสังเกต 30 นาที คือนักเรียน 6 คน แล้วนำมาคำนวณโดยวิธี Intra and Inter Observation Reliability จากสูตรของ Scott's Coefficient (Ober, Bentley and Miller. 1971 : 80) ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น .8513

2.3 แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและปรับปรุง จากแบบสอบถามของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ และ พรณี อัมปิวัฒนา มีขั้นตอนการดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถามจากหลักการสร้างและวิเคราะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 79 - 103)

2.3.2 รวบรวมลักษณะความมีวินัยทางสังคมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ

2.3.3 สร้างแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ ตามนิยามศัพท์เฉพาะ เป็นแบบปรนัยสองตัวเลือก ลักษณะละ 17 ข้อ รวม 51 ข้อ

2.3.4 นำแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนในแต่ละข้อคำถาม กำหนดอันดับคุณภาพให้เลือกตอบเป็น 5, 4, 3, 2, 1 มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนเป็นแบบปรนัยสองตัวเลือกประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ ตามนิยามศัพท์เฉพาะดังตัวอย่างแบบสอบถามของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ

ลักษณะ เก็บข้อมูลไม่ในส่วนสาธารณะ

(0) คนอื่น ๆ ที่รู้จักท่านคิดว่าท่านทำบ่อยไหม

(00) เมื่อคิดว่า เขาคิดอย่างนั้นแล้วท่านทำบ่อยแค่ไหน

5	4	3	2	1
5	4	3	2	1

ปรับปรุง เป็น

(0) ออกไม่ในบริเวณโรงเรียนนั้นฉันเห็นว่าควร เก็บได้
เพราะฉันช่วยรณรงค์

ใช่	ไม่ใช่

และนำแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนของ พรณี ลิ้มวิวัฒนา ซึ่งมีลักษณะ เป็นคำถามที่สร้างสถานการณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมข้อความ มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียน เป็นแบบปรนัยสองตัวเลือก ประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบตามนิยามศัพท์เฉพาะ ดังตัวอย่างแบบสอบถามของ พรณี ลิ้มวิวัฒนา

(0) ที่ป้ายรถเมล์ซึ่งอยู่ฝั่งตรงกันข้ามกับหน้าโรงเรียน จากป้ายรถเมล์ไปไกลพอสมควร มีทางม้าลาย ถ้าเธอเป็นเธอ เธอคิดว่า เธอจะเดินจากป้ายรถเมล์ไปข้ามทางม้าลายหรือไม่ เพราะเหตุใด

ปรับปรุง เป็น

(0) ฉันจะเดินข้ามถนนพร้อมกับคนอื่น ๆ เพราะว่าตรงนั้นจะไม่ใช่ว่าข้าม เพราะเห็นว่าปลอดภัย

ใช่	ไม่ใช่

2.3.5 สร้างแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียน จากการปรับปรุงแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมของ วารินทร์ บัวงสุวรรณ และ พรณี ลิ้มปัทมา ประกอบด้วยลักษณะผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ เป็นแบบปรนัยสองตัวเลือก ลักษณะละ 17 ข้อ รวม 51 ข้อ

2.3.6 นำแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมที่สร้างขึ้นทั้ง 102 ข้อเสนอคณะกรรมการ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัชพล วิเชียรโชติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมสร วรชอุณนอย และอาจารย์ นวลละออ สุภาผล พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหลักและความมีวินัยทางสังคมเป็นรายข้อ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการ เช่น

- (0) เพื่อน ๆ มักชวนฉันเข้าร่วมทำงานกลุ่มด้วยเสมอ เพราะเห็นว่าฉันรับผิดชอบที่ปรับปรุงเป็น
- (00) เพื่อน ๆ มักชวนฉันเข้าร่วมทำงานกลุ่มด้วยเสมอ

แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอคณะกรรมการพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหลักและความมีวินัยทางสังคมเป็นรายข้ออีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลอง (Try out)

2.3.7 นำแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมที่ผ่านคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนบ้านเขาชัยสน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

2.3.8 นำแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมที่นักเรียนทำแล้วมาตรวจให้คะแนน คำตอบใดถูกให้ 1 คะแนน คำตอบใดผิดให้ 0 คะแนน แล้วรวมคะแนนของแต่ละคนนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธี 27 เปอร์เซ็นต์ของ จุง - เท - เฟน (Chung - Teh - Fan) เพื่อเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไปไว้ใช้ (ฉวน สายยศ และ อังคภา สายยศ 2524 : 189 - 190)

2.3.9 เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไปทั้งลักษณะความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนและสถานการณ์นอกห้องเรียน สถานการณ์ละ 30 ข้อ รวม 60 ข้อ

2.3.10 นำแบบสอบถามข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไป ทั้ง 60 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 159) ได้ค่าความเชื่อมั่น .94

3. การดำเนินการวิจัย

3.1 ทำการสอนในเวลาหลังเลิกเรียน สัปดาห์ละห้าวัน (ห้าครั้ง) วันละสามคาบต่อกลุ่มรวมกลุ่มละ 90 คาบ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้

3.1.1 กลุ่มทดลอง สอนด้วยการใช้ชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

3.1.2 กลุ่มควบคุม สอนด้วยการใช้แผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามตารางเวลาที่กำหนดให้ดังนี้

ตาราง 1 เวลาที่ใช้ในการทดลองส่วน

วัน เวลา	10.30-11.30	12.30-13.30	วัน เวลา	10.30-11.30	12.30-13.30
<u>สัปดาห์ที่ 1</u>			<u>สัปดาห์ที่ 4</u>		
จันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	จันทร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	อังคาร	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
พุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	พุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	ศุกร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
<u>สัปดาห์ที่ 2</u>			<u>สัปดาห์ที่ 5</u>		
จันทร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	จันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
อังคาร	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
พุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	พุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
ศุกร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>สัปดาห์ที่ 3</u>			<u>สัปดาห์ที่ 6</u>		
จันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	จันทร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	อังคาร	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
พุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	พุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	ศุกร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง

3.2 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนท้ายชุดการสอนเรื่องวินัยทางสังคม ขณะเรียนอยู่ในห้องเรียน ครั้งละ สองกลุ่ม กลุ่มละ (6 คน) 30 นาที โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยเป็นผู้บันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ตลอด เวลาการทดลองสอน นักเรียนแต่ละคนจะได้รับการสังเกตคนละ 12 ครั้ง

3.3 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม ของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนท้ายแผนการสอนของกรมวิชาการ ขณะเรียนอยู่ในห้องเรียน ครั้งละ สองกลุ่ม กลุ่มละ (6 คน) 30 นาที โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยเป็นผู้บันทึกพฤติกรรมของนักเรียนตลอด เวลาการทดลองสอน นักเรียนแต่ละคนจะได้รับการสังเกตคนละ 12 ครั้ง

3.4 นำความถี่ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนของทุกครั้งมารวมกันใน แต่ละกลุ่มแล้วทำเป็นภาพกราฟเส้น (Profile) เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทาง สังคมทางบวกและทางลบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.5 นำแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม อีกครั้งหนึ่ง หลังการทดลองสิ้นสุดลง

3.6 นำคะแนนของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาหาค่าเฉลี่ยและค่าความ แปรปรวน

3.7 นำคะแนนค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนมาทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทางสถิติ

3.8 นำคะแนนค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลัง เรียนท้ายชุดการสอนเรื่องวินัยทางสังคมมาทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทางสถิติ

3.9 นำคะแนนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนท้ายชุดการสอนเรื่องวินัยทางสังคมมาหา ค่าสหสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับสถานการณ์นอกห้องเรียน

4. แบบแผนการวิจัย (Research Design)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group

Pretest - Posttest Design ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการวิจัย

Pretest	Match Pair	Random assignment	Treatment	Posttest
T_1	$R_L R_C$	R_E	X	T_{2E}
T_1		R_C	-	T_{2C}

X แทน การจัดการกระทำ (Treatment)

T_1 แทน การทดสอบก่อนที่จะทำการทดลอง (Pretest)

T_2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random assignment)

C แทน กลุ่มควบคุม (Control Group)

E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.1 เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน
ฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ โดยใช้ t - test

5.1.2 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนที่
เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ

5.1.2.1 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวก
ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของ
กรมวิชาการ โดยใช้ภาพกราฟเส้น (profile)

5.1.2.1. เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบ ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเกี่ยวกับวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของ กรมวิชาการ โดยใช้ภาพกราฟเส้น (profile)

5.1.3 เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย ชุดการสอนเกี่ยวกับวินัยทางสังคมโดยใช้ $t - test$

5.1.4 หาค่าสหสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับ สถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนเกี่ยวกับวินัยทางสังคม โดยใช้ Pearson product - moment Correlation Coefficient.

5.1.4 ทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับ สถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนเกี่ยวกับวินัยทางสังคม โดยใช้ $t - test$

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม จากสูตร Scott's Coefficient

$$\text{Reliability} = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

P_o แทน อัตราส่วน Probability ของการสังเกตของผู้สังเกตสองคน

P_e แทน อัตราส่วน Probability ของการสังเกตที่เฝ้าตรงกันที่เกิดขึ้น โดยบังเอิญของผู้สังเกตสองคน

(Obcr, Bentley and Miller. 1971 : 80)

5.2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมเป็นรายข้อโดย วิธี 27 เปอร์เซนต์ ของ ชุง - เต - เฟน (Chung - Teh - Fan) (ฉวน สายยงี และ อังณา สายยงี 2524 : 189 - 190)

5.2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมจากสูตร KR-20 ของ กูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

p แทน สัดส่วนของผู้ทำไว้ในข้อหนึ่ง ๆ $= \frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือคือ $1 - p$

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(ดูน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 169)

5.2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างนักเรียนสองกลุ่ม

(กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม) ที่เป็นอิสระจากกัน จากสูตร t - test แบบ Independent Sample

$$t = \frac{\bar{X}_E - \bar{X}_C}{\sqrt{\frac{(n_E - 1)S_E^2 + (n_C - 1)S_C^2}{n_E + n_C - 2} \left(\frac{1}{n_E} + \frac{1}{n_C} \right)}} \quad df = n_E + n_C - 2$$

$\bar{X}_E$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

$\bar{X}_C$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

S_E^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง

S_C^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

n_E แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

n_C แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

(ดูน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522 : 217)

5.2.5 ทหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่มจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

- $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

(McCall. 1970 : 54)

5.2.6 ทดสอบความแปรปรวนของคะแนนแต่ละกลุ่ม จากสูตร

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

- s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

(McCall. 1970 : 54)

5.2.7 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนของนักเรียนกลุ่มเดียวกัน ระหว่าง
 คะแนนสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียนด้วยชุดการสอนนี้กับวิธีทางสังคมของกลุ่มทดลอง จากสูตร

t - test แบบ Dependent Sample

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad df = N - 1$$

- D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 N แทน จำนวนคู่

(ลวณ สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 99)

5.2.8 ทาคาสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับสถานการณ์นอกห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคม จากสูตร

$$r_{xy} = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2][N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนในสถานการณ์ในห้องเรียน

ΣY แทน ผลรวมของคะแนนในสถานการณ์นอกห้องเรียน

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนในสถานการณ์ในห้องเรียนแต่ละตัวยกกำลังสอง

ΣY^2 แทน ผลรวมของคะแนนในสถานการณ์นอกห้องเรียนแต่ละตัวยกกำลังสอง

ΣXY แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนในสถานการณ์ในห้องเรียนและสถานการณ์นอกห้องเรียนทุกคู่

N แทน จำนวนคน

(ล่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 64)

5.2.9 ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนในสถานการณ์ในห้องเรียนและสถานการณ์นอกห้องเรียน จากสูตร t - test

$$t = r_{xy} \sqrt{\frac{N-2}{1-r_{xy}^2}} \quad df = N-2$$

r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทน จำนวนคน

(ล่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522 : 226)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลองและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนดิบ
Y	แทน	คะแนนดิบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างของการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังใน กลุ่มทดลอง
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างของการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังใน กลุ่มทดลอง แต่ละตัวยกกำลังสอง
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
E	แทน	ความถี่ของพฤติกรรมของกลุ่มทดลอง
F	แทน	ความถี่ของพฤติกรรมของกลุ่มควบคุม
t	แทน	อัตราส่วนนัยสำคัญทางสถิติ
p	แทน	ระดับความนัยสำคัญทางสถิติ
df	แทน	Degree of Freedom

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ
2. เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ
 - 2.1 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ
 - 2.2 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ
3. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม
4. ทดสอบสัมพันธภาพของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

1. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ

ตาราง 3 เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	30	51.07	30.27	2.083 *
กลุ่มควบคุม	30	47.50	68.47	

$$p * < .05 \quad t .05 = 2.000$$

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม มีวินัยทางสังคมแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ ซึ่งเน้นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

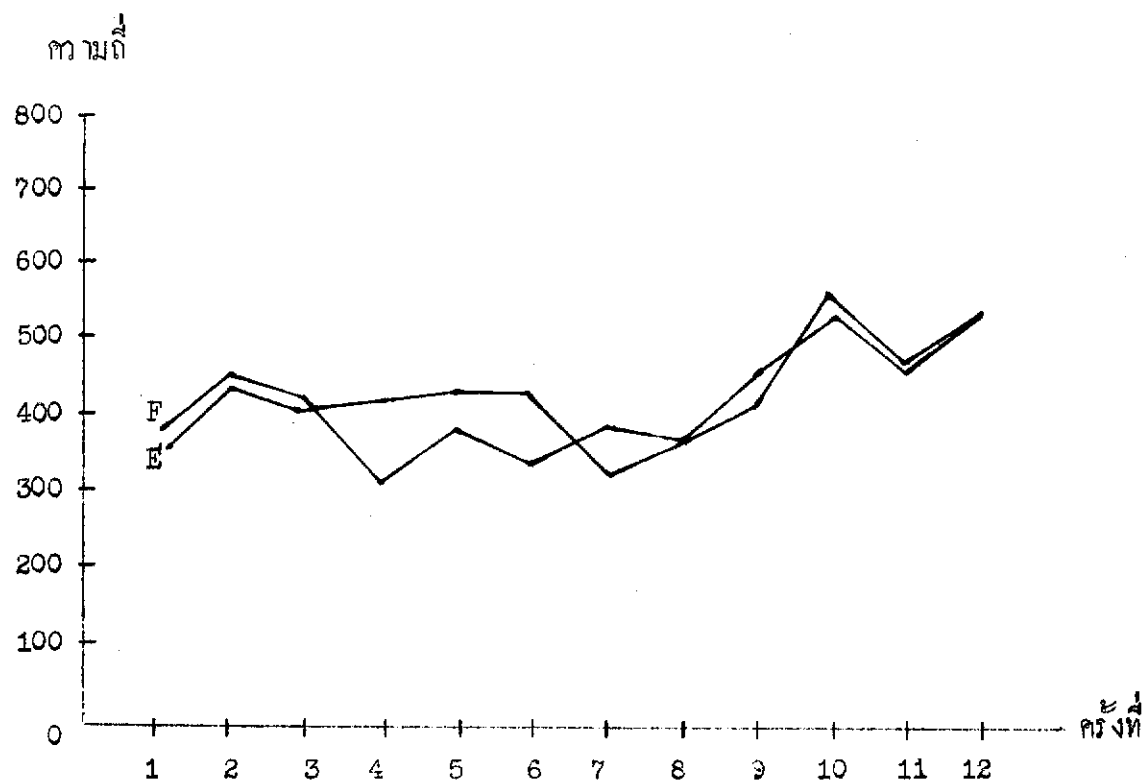
2. เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ

ตาราง 4 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	ความถี่ของพฤติกรรม	
		ทางบวก	ทางลบ
กลุ่มทดลอง	30	5,169	459
กลุ่มควบคุม	30	5,056	540

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกของนักเรียนกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม และความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบของนักเรียนกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุม และความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกของกลุ่มควบคุมน้อยกว่ากลุ่มทดลอง และความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบของกลุ่มควบคุมมากกว่ากลุ่มทดลอง นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม กับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ มีความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทั้งทางบวกและทางลบแตกต่างกัน

2.1 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกระหว่าง
นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วย
แผนการสอนของกรมวิชาการ

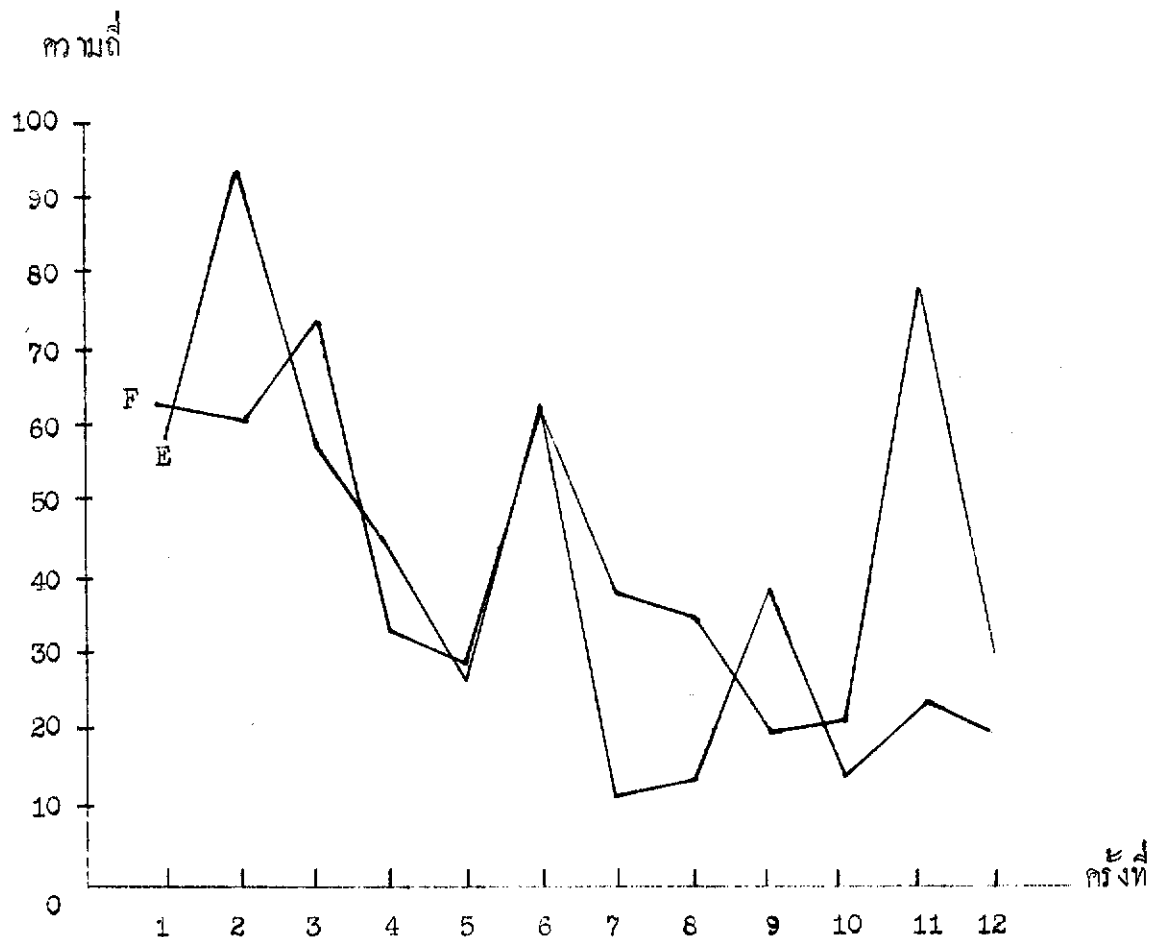

ภาพประกอบ 3 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกระหว่างนักเรียน
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

- E แทน ความถี่ของพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลอง
F แทน ความถี่ของพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มควบคุม

จากภาพประกอบ 3 แสดงให้เห็นความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกของนักเรียนกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมในครั้งที่ 1 - 3 และ 7 - 9 และมากกว่ากลุ่มควบคุมในครั้งที่ 4 - 6 และ 10 - 11 และความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกของกลุ่มควบคุมมากกว่ากลุ่มทดลองในครั้งที่ 1 - 3 และ 7 - 9 และน้อยกว่ากลุ่มทดลองในครั้งที่ 4-6 และ 10 - 11 สำหรับครั้งที่ 12 ความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากัน นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ มีความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกแตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบระหว่าง
นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วย
แผนการสอนของกรมวิชาการ

ภาพประกอบ 4 เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบระหว่าง
นักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

E แทน ความถี่ของพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลอง

F แทน ความถี่ของพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มควบคุม

จากภาพประกอบ 4 แสดงให้เห็นความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบของนักเรียนกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมในครั้งที่ 1, 3, 5, 7 - 8 และ 10 - 12 และมากกว่ากลุ่มควบคุมในครั้งที่ 2, 4, 6 และ 9 และความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบของกลุ่มควบคุมมากกว่ากลุ่มทดลองในครั้งที่ 1, 3, 5, 7 - 8 และ 10 - 12 และน้อยกว่ากลุ่มทดลองในครั้งที่ 2, 4, 6 และ 9 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนค่ายชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนค่ายแผนการสอนของกรมวิชาการมีความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนค่ายชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

ตาราง 5 เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนค่ายชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

คะแนน	N	$\bar{X}$	S^2	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนเรียน	30	49.13	15.09	148	994	8.114 **
หลังเรียน	30	51.07	30.27			

$$p^{**} < .01 \quad t_{.01} = 2.462$$

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนค่ายชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือการสอนค่ายชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมสามารถทำให้นักเรียนมีวินัยทางสังคมสูงขึ้นจริง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

4. ทาคาสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนควบคู่การสอนฝึกวินัยทางสังคม

ตาราง 6 ทาคาสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

คะแนน	$\sum X$	$\sum Y$	$\sum X^2$	$\sum Y^2$	$\sum XY$	r	t
สถานการณ์ในห้องเรียน	773		20,231				
สถานการณ์นอกห้องเรียน		759		19,481	197,000	.4846	2.9743 **

$$P^{**} < .01 \quad t_{.01} = 2.763$$

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนสัมพันธ์กับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือการสอนควบคู่การสอนฝึกวินัยทางสังคมสามารถทำให้นักเรียนเกิดความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนสัมพันธ์กับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองสอนด้วยการใช้ชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม เพื่อฝึกความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เปรียบเทียบการสอนนี้กับการสอนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งพอจะสรุปขึ้นและผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการจะมีวินัยทางสังคมแตกต่างกันหรือไม่
2. เพื่อศึกษาคือชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมจะฝึกวินัยทางสังคมให้แก่นักเรียนได้สูงขึ้นหรือไม่
3. เพื่อศึกษาว่าความสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับสถานการณ์นอกห้องเรียนจะสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการจะมีวินัยทางสังคมแตกต่างกัน
2. หลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมแล้วนักเรียนจะมีวินัยทางสังคมสูงขึ้น
3. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมจะมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนสัมพันธ์กับวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียนวัดรัตนาราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาสวน จังหวัดพัทลุง จำนวน 60 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดการสอนมีวินัยทางสังคม เป็นชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประยุกต์จากหลักเกณฑ์การสร้างชุดการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และใช้เนื้อหาจากแผนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 ชุด

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากลักษณะพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมสามพฤติกรรมคือ พฤติกรรมผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ แบบสังเกตนี้มีค่าความเชื่อมั่น .8513

2.3 แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและปรับปรุงจากแบบสอบถามของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ และ พรรณี ลิ้มวิวัฒนา แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยสถานการณ์ในห้องเรียนและสถานการณ์นอกห้องเรียน แต่ละสถานการณ์มีลักษณะผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ แบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่น .94

3. การดำเนินการวิจัย กระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2525

3.1 ใช้แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลการทดสอบมาทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 30 คน

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มทดลองด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคมและดำเนินการสอนกลุ่มควบคุมด้วยวิธีสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มละ 30 ครั้ง (ครั้งละ 3 คาบ) 90 คาบ คาบละ 20 นาที

3.3 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในขณะที่ทำการสอนในห้องเรียน ครั้งละสองกลุ่ม กลุ่มละ (6 คน) 30 นาที ตลอดการทดลองนักเรียนจะได้รับการสังเกตคนละ 12 ครั้ง

3.4 นำความถี่ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาทำเป็นภาพกราฟเส้น (Profile) เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.5 เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ใช้แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคมไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.6 นำคะแนนความมีวินัยทางสังคมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้จากการทดสอบหลังจากสิ้นสุดการทดลอง มาทดสอบความแตกต่างทางสถิติ

3.7 นำคะแนนความมีวินัยทางสังคมของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนมาทดสอบความแตกต่างทางสถิติ

3.8 นำคะแนนความมีวินัยทางสังคมของกลุ่มทดลองหลังเรียนมาทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้ t - test
2. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียน โดยใช้ t - test
3. หาค่าสหสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนโดยใช้ Pearson product - moment Correlation Coefficient แล้วทดสอบค่าสหสัมพันธ์โดยใช้ t - test

สรุปผลการวิจัย

1. ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนเรื่องวินัยทางสังคมแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมมีความสัมพันธ์กันระหว่างความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ

จากผลการวิจัยปรากฏว่าความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมแตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ของการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การทดลองสอนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ความมีวินัยทางสังคมเปลี่ยนแปลงได้ จึงเหมาะสำหรับใช้ฝึกความมีวินัยทางสังคมวิธีหนึ่ง เพราะทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีวินัยทางสังคมแตกต่างไปจากกลุ่มควบคุม ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมนักเรียนจะทำกิจกรรมโดยอาศัยระบบกลุ่ม การเรียนในระบบกลุ่มนี้นักเรียนจะต้องทำในสิ่งที่กลุ่มยอมรับสอดคล้องกับคำกล่าวของ ฌูซ และ ฌูซ ที่ว่าห้องเรียนที่ดีควรจัดห้องเรียนแบบกระบวนกลุ่ม (Schmuck and Schmuck, 1941 : 2) และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชาร์ล ที่ว่า การรวมกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้มีการยอมรับ ให้ได้รับความรักจากเพื่อนฝูง จะทำให้การเรียน การเล่น และการทำงานเป็นไปตามจุดหมาย (Charles, 1965 : 53 - 68)

นอกจากนี้ชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมนี้นี้ยังมีเกม เป็นสิ่งเร้าในการเสริมแรงทางบวกให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี สามารถป้องกันปัญหาความวุ่นวายในห้องเรียนได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ เอนกกุล กรีแสง ที่ว่า การเสริมแรงทางบวกช่วยให้พฤติกรรมที่ต้องการมีความรุนแรงและเกิดขึ้นต่อไปอีก (เอนกกุล กรีแสง 2522 : 81)

จากการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมของนักเรียน พบว่าความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางบวกของนักเรียนกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม และความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมทางลบของกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมสามารถทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีวินัยทางสังคมแตกต่างจากกลุ่มควบคุม

จากการทดสอบโดยใช้แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม มีนัยสำคัญสูง แต่การสังเกตพฤติกรรมจริงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเมื่อดูตามภาพกราฟเส้นยังไม่แสดงว่าต่างกัน น่าจะเป็นเพราะนักเรียนรู้อาการมีวินัยทางสังคมมีประโยชน์ แต่เหตุที่พฤติกรรมจริงยังไม่ต่างกันระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมน่าจะเป็นเพราะว่านักเรียนขาดความรับผิดชอบซึ่งเป็นจริยธรรมที่อยู่เบื้องหลังของความมีวินัยทางสังคม เหตุที่ผู้วิจัยกล่าวถึงนี้ก็เพราะ พฤติกรรมจริงของกลุ่มควบคุม เมื่อไม่มีรางวัลให้นักเรียนก็ไม่มีความรับผิดชอบที่จะทำงานตามหน้าที่ของตัวเอง มีการเดินไปเดินมา รังแกเพื่อน และส่งเสียงดัง ฯลฯ ส่วนกลุ่มทดลองนั้นมีรางวัลนักเรียนจึงอาจจะแสดงพฤติกรรมของความมีวินัยทางสังคมเพื่อรางวัล หากไร้เพราะความรับผิดชอบไม่แสดงว่าจริยธรรมของความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดได้ยาก ส่วนหนึ่งที่นักเรียนไม่รับผิดชอบ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนไม่รู้หรือยังไม่สามารถที่จะใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อทำงานสำเร็จ ทั้งนี้เพราะการฝึกกระบวนการกลุ่มในโรงเรียนทั่วไปยังไม่ประสบผลอย่างแท้จริง การขาดความสามารถในการใช้กระบวนการกลุ่มทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ และทำให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบหรือในทางกลับกันเพราะนักเรียนขาดความรับผิดชอบจึงทำให้ขาดความสามารถในการใช้กระบวนการกลุ่มและทำงานไม่สำเร็จ

ผู้วิจัยหวังว่า การฝึกให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มทำงานสำเร็จ จะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้น นั่นคือ ให้อำนาจเพื่อนำไปสู่ความมีจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ อันจะเป็นผลให้เกิดความมีวินัยทางสังคมทั้งที่ผู้วิจัยตั้งความปรารถนาไว้ในการทำปฏิญาณพนธ์ฉบับนี้

ผลงานการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ซึ่งได้ทดลองสอนภาษาไทยด้วยชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2516 ผลปรากฏว่าสามารถสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการทำงานร่วมกับผู้อื่นและเรียนด้วยตนเองได้อย่างชัดเจน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2517 : 57)

ส่วนการ เรียนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ เป็นการ เรียนในระบบกลุ่มเช่นเดียวกัน แต่นักเรียนเรียนด้วยการกำหนดการเรียนจากครูและครูคอยควบคุมอยู่ตลอดเวลา ไม่ได้ให้นักเรียนเรียนเองตามลำพังของแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ยังไม่มีเกมให้นักเรียนเล่นหลังจากทำกิจกรรมกลุ่มเสร็จแล้ว ซึ่งมีผลให้นักเรียนเกิดความไม่เต็มใจ เบื่อหน่ายทั้งระหว่างที่ทำกิจกรรมและ เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนที่ทำกิจกรรมกลุ่มเสร็จแล้วไปรบกวนการทำกิจกรรมของกลุ่มอื่น ๆ เช่น ส่งเสียงดัง เดินไปเดินมา รังแกเพื่อน เป็นต้น

2. เปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

จากผลการวิจัย ปรากฏว่าความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมสามารถฝึกวินัยทางสังคมให้นักเรียนได้ ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 2 ของการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้เพราะการเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมนักเรียนต้องรับผิดชอบในการเรียนโดยการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียนและเน้นไปตามกระบวนการกลุ่มสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ มัสเสน และ คองเกอร์ ที่ศึกษาพบว่า การฝึกวินัยให้เด็กได้โดยการส่งเสริมพัฒนาการของความรู้สึกผิดชอบ (Mussen and Conger, 1969 : 513 - 514) และการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจะปฏิบัติได้โดยอาศัยกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมระดับที่ 2 ของ ไคลเบอร์ก ที่ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมระดับที่ 2 เป็นระดับทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน ไคลเบอร์ก (อ้างอิงมาจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2524 : 29 - 31)

3. หากความสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมแล้วมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนและจะมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนด้วย ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 3 ของการวิจัยครั้งนี้ แสดงว่ามีการถ่ายโยงความมีวินัยทางสังคมให้ครอบคลุม

สถานการณ์ภายนอกได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คาดหวังไว้ในจุดมุ่งหมายระยะสั้นและจุดมุ่งหมายระยะยาว สอดคล้องกับคำกล่าวของ ออซูเบล ที่ว่า ระเบียนวินัยในห้องเรียนจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็ก เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูงและสามารถนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มาปฏิบัติได้ (Ausubel, 1968 : 460)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ปัญหาเรื่องวินัย เป็นปัญหาที่มีมานานและ เป็นปัญหาสำคัญของบ้านเมืองในขณะนี้ ทุกฝ่ายของบ้านเมืองควรได้ช่วยกันคิดวิธีการ เพื่อให้ทุกคนในสังคมมีวินัย จะได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข การวิจัยครั้งนี้เป็นการเสนอแนะวิธีการวิธีหนึ่งที่ดีควรนำมาพิจารณาใช้ในการสอนเพื่อช่วยให้สังคม สงบสุข นั่นคือ การฝึกความมีวินัยทางสังคมด้วยการใช้ชุดการสอน

1.2 กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ ได้ศึกษาความพร้อมทางการเรียนของ กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพร้อมทาง ด้านสายตาและการบังคับมือ แต่ขาดขั้นตอนในการทำงาน (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2523 : 106 - 107) ผลการวิจัยนี้หมายความว่า แผนการสอนยังขาดขั้นตอนในการทำงาน ดังนั้น ครูควรสร้างชุดการสอนจากแผนการสอนโดยมีขั้นตอน (ขั้นตอนนี้ไม่ได้หมายถึงจุดมุ่งหมายใดจุดมุ่งหมาย หนึ่ง ผู้สอนอาจจะสร้างขั้นตอนที่ทำให้เกิดการฝึกวินัยทางสังคมหรือขั้นตอนที่ทำให้เกิดพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ต้องการได้เช่นกัน ชุดการสอนจะเป็นวิธีหนึ่งที่กำหนดขั้นตอนเพื่อใช้ฝึกวินัยให้แก่เด็กเรียน) ดังตัวอย่าง ในภาคผนวกของปฏิญญาพนธ์ฉบับนี้ เพื่อใช้ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนทุกคน

1.3 การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนควรใช้เวลาสังเกตอย่างน้อย 30 นาทีต่อกลุ่ม เวลาน้อยจะไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนได้ครบตามที่ต้องการ ควรสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนในช่วงแรกและช่วงสุดท้ายของการเรียน ด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมของแต่ละชุด เพราะ จะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนได้มากและจะลดงานของผู้สังเกตได้ นอกจากนี้ควรทดสอบนัยสำคัญ ทางสถิติของพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตด้วย

1.4 ทุกครั้งที่สอนควรจับเวลาการทำกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ว่ากลุ่มใดทำงานเสร็จเร็วกว่ากัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาทางจริยธรรมของเด็กอายุ 10 - 16 ปี เป็นช่วงอายุที่อยู่ในระดับ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ คือ การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน ซึ่งเป็นการควบคุมจากภายนอก สามารถเข้าใจเข้ามาใส่ใจเราและสามารถแสดงบทบาททางสังคมได้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของ โคลเบอร์ก (อ้างอิงมาจาก กวงเกี้ยน พันธ์มนาวิน 2524 : 29 - 31) จึงเป็นช่วงที่ควรวิจัยต่อไป โดยขยายเวลาฝึกให้เท่ากับเวลาที่สอนจริงในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพตลอดทั้งปีและขยายกลุ่มตัวอย่างออกไปทั้งในเมืองและชนบท เพื่อศึกษาว่าวิธีสอนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมเมื่อใช้ตลอดทั้งปีและใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากแล้วจะได้ผลดีหรือไม่

2.2 ครูและนักเรียนเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวพันกันในการเรียนการสอน ดังนั้น ควรวิจัยบุคลิกภาพของครูที่สอนด้วยวิธีสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ เปรียบเทียบกับครูที่สอนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

2.3 ความมีวินัยทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรได้ฝึกการฝึก เพื่อให้คิดเป็นนิสัย จึงควรวิจัยความมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

2.4 ควรวิจัยเปรียบเทียบความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมในห้องเรียนกับนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคมนอกห้องเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกื้อกูล ทาสี "การเคารพฟังความคิดเห็น" ใน กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ
โครงการเผยแพร่การสอนกลุ่มสัมพันธ์ 2522, 249 หน้า
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ "ศูนย์การเรียนรู้ - แนวทางใหม่สำหรับการปฏิรูประบบห้องเรียน ครูศาสตร์
6 - 7 : 54 - 62 ตุลาคม 2516 - มกราคม 2517
- นวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล ไทยวัฒนาพานิช 2521,
181 หน้า
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สุเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุภา สิ้นสกุล ระบบสื่อการสอน
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 194 หน้า
- ชาญชัย อินทรประวัติ "ระเบียบวินัยกับความคิดสร้างสรรค์" วิทยาสาร 23 : 18 - 20
กรกฎาคม 2518
- ณรงค์ สมพงษ์ การศึกษาประสิทธิภาพของการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชา
สังคมศึกษา ที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาในท้องถิ่น
ชนบทภาคกลาง ปรินญาพิมพ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519,
215 หน้า อักษรสำเนา
- คงเดือน พันธมนาวิน พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา
ไทยวัฒนาพานิช 2524, 130 หน้า
- เกษ สวณานนท์ จิตวิทยาสังคม โอเคียนส์โตร 2518, 233 หน้า
- นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ปัญหาการพัฒนาบุคลากรกับการพัฒนาการเกษตรในประเทศไทย 2515,
24 หน้า อักษรสำเนา
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ จิตวิทยาพัฒนาการ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2518,
337 หน้า
- ปรัชญา ใจสอาด การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ใน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2519, 237 หน้า อักษรสำเนา

บ๋วย อึ้งภากรณ์ "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม" วิทยาสาร 12 : 4 - 8 เมษายน 2518
 เรื่อง กฤษฎา ชุติการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 44 หน้า

อัครสำเน

พรณี ลิมปวิวัฒนา การใช้ชีวิตกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์การสอนจริยธรรมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2523, 136 หน้า อัครสำเน

พิสุทธิ บุญเจริญ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม
ของการสอนด้วยชุดการสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนแบบปกติ ในวิชาภาษาไทยชั้นประถม
ปีที่ 5 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 326 หน้า

อัครสำเน

มนู เสวตศิริ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
ทำงานเกษตร จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับร่าง วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 107 หน้า อัครสำเน

มัลลิกา เกาพิจิตร หลักการควบคุมชั้น โรงพิมพ์คุรุสภา 2516, 61 หน้า

เมืองทอง เขมมณี "การจัดการเรียนการสอนอย่างมีชีวิตชีวา" คุรุศาสตร์ 3 : 61 - 71

กันยายน - ตุลาคม 2519

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช
 2522, 276 หน้า

_____ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ทวีกิจการพิมพ์ 2524, 286 หน้า
 วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนแบบเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุม
ความเชื่อเพื่อและวินัยทางสังคม วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2517,
 189 หน้า อัครสำเน

วิเชียร เกตุสิงห์ หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 3
 เรือนอักษร 2524, 153 หน้า

วีรยุทธ วิเชียรโชติ ทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์ ศูนย์วิจัยพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและการศึกษา
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 14 หน้า

- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ "ความพร้อมของเด็กไทยเกี่ยวกับการเรียนการงานและ
พื้นฐานอาชีพ" บทความบรรยายงานการวิจัยทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ 2519 - 2524
โรงพิมพ์การศาสนา 2523, 193 หน้า
- _____ แผนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อมรินทร์การพิมพ์
2523, 307 หน้า
- ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2520,
442 หน้า
- สมชัย วุฒิบรีชา "ยุทธศาสตร์การศึกษากับนวัตกรรมและเทคโนโลยี" ใน การพิจารณานำนวัตกรรม
และเทคโนโลยีมาปรับปรุงคุณภาพประถมศึกษาในโรงเรียนที่มีครูสอนไม่ครบชั้น โรงพิมพ์คุรุสภา
2516, 150 หน้า
- สุชา จันทน์เฒ จิตวิทยากับการดำรงชีวิตประจำวัน พิมพ์ครั้งที่ 2 เพชรพิทยา 2519,
183 หน้า
- _____ จิตวิทยาในห้องเรียน โอเคเอ็นส์ไตร์ 2521, 186 หน้า
- สุชา จันทน์เฒ และ สุรางค์ จันทน์เฒ จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4 เพชรพิทยา
2519, 241 หน้า
- สุมิตร คุณานุกร หลักสูตรและการสอน โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2518, 259 หน้า
- อัศวิน พรหมโสภณ การศึกษาแลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำ โดยการใช้
ชุดการเรียนด้วยตนเองในวิชาเทคโนโลยีทางการสอน ปรินทิพเนธ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 58 หน้า อักซ่าเน
- อานนท์ อากาภิรม มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย บำรุงบุณกุลกิจ 2514, 157 หน้า
- เอนกกุล กรี่แสง จิตวิทยาการศึกษา โครงการความร่วมมือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก
2522, 314 หน้า

Ausubel, Dwid P. Education Psychology. Chicago, Holt Rinehart and
Winston, 1968. 358p.

Baruch, D. New Ways in Discipline. New York, McGraw - Hill, 1949.
280 p.

- Bond, Norman David. "Correlation of Altruism in Elementary School Children," Dissertation Abstracts. 29 : 3454 - A, March 1969.
- Brawley Oletha, Daniels. "A Study to Evaluation the Effects of Using Multimedia Instructional Modules to Teach Time Telling to Retarded Learners," Dissertation Abstracts International. 35 : 4280 - A, January 1975.
- Charles, Don C. Psychology of the Child in the Classroom. 2nd. ed., New York, Macmillan, 1965. 86 p.
- Harper, Martha Jane Armstrong. "The Development and Evaluation of Multi - Media Self - Instruction Packages in Begining French of Tarent Country Junior College," Dissertation Abstracts International. 32 : 5669 - A, April 1972.
- Houston, W. Robert and others. Development Instructional Modules, A Modules System for Writing Modules. Houston, College of Education University of Houston, 1972. 188 p.
- McCall, Robert B. Fundamental Statistics for Psychology. New York, Harcourt, Brace & World, 1970. 419 p.
- Mccolman, Janes Wesley. "Relationship between the use of Learning Activity Packages, Group Activites the Preferences of Student toward the Social Study Course," Dissertation Abstract International. 36 : 109 - A, July 1975.
- Mussen, Paul H., and John Janeway Conger. Child Development and Personality. New York Harper, 1956. 569 p.
- Ober, Richard L., Ernest L. Bentley and Edith Miller. Systematic Observation of Teaching. New Jersey, Prentice - Hall, 1971. 236 p.
- Schmuck, Richard A. and Patricia Schmuck. Group Process in Classroom. Iowa : W.M.C., Brown, 1941. 42 p.
- Sear Robert R., Eleanor E. Maccoby and Harry Levin. Patterns of Child Rearing. Evanston, Peterson, 1957. 549 p.
- Scheviakov, George V. and Fritz Redl. Discipline for Today's Children and Youth. Washington D.C., Association for Supervision and Curriculum Development, 1955. 46 p.
- Warren, Harward C. Dictionary of Psychology. Cambridge, Houghton Mifflin, 1943. 371 p.

ពាក្យឆ្លើយ

ภาคผนวก ก.

ชุดการสอนฝึกวินัยทางสังคม

ชุดการสอนที่ 1
เรื่องการประจักษ์ว่าวกระดาษ

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการประจักษ์ว่าวกระดาษ (ว่าวสี่มุม)

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้ดี

2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน ๑๑ คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

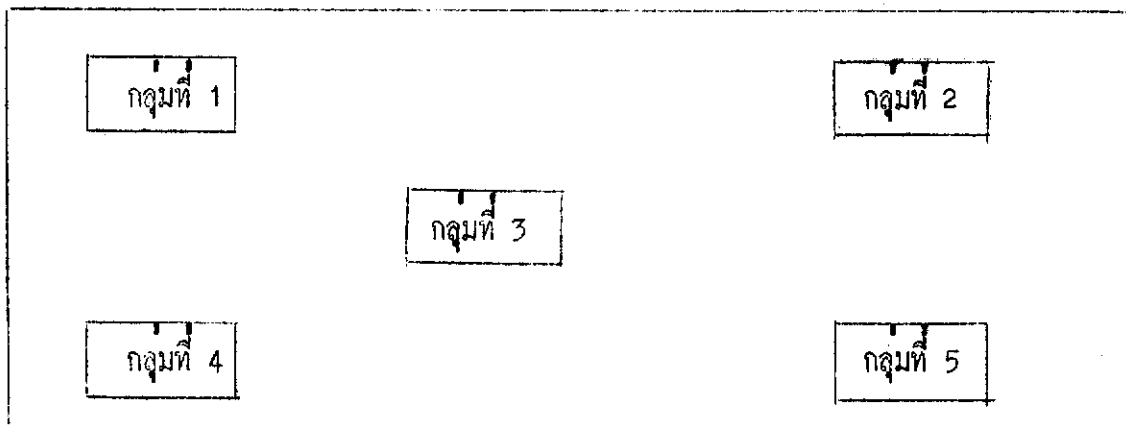
1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดให้ในคู่มือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาอาจจะถามครูและปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กแต่ละกันทั้ง เด็กเก่ง และเด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมดทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คนและเลขานุการ 1 คนโดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่ย้ายเนื้อหาใหม่อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจนั่งเป็นรูปวงกลมสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครูสามารถสังเกตการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เดินไปเล่นเกมได้
- การรายงานกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทํางาน ปัญหาและวิธีแก้ไขการทำงาน

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำวาว ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ค. บทบาทของครู

1. ชี้แจง เรื่องการเรียนช่วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำวาวสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานของกลุ่มนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดย เค้นคว้าให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. วาวสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการทำวาว
5. เครื่องมือและวัสดุในการทำวาว ไม้แท่ง ไม้ค กรรไกร กาว กระดาษแก้ว

สี ค่าย ไม้ไผ่

2. คู่มือครู

สำหรับคำเนนกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องประดิษฐ์วาวกระดาษ (วาวอีจุ่ม)

เวลาเรียน 9 คาบ

ความถี่รวบยอด

การประดิษฐ์วาวจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการทำว้าวได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
3. ร่วมกันศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของว้าวและตอบคำถามจากบัตรงานที่กำหนดให้ได้
4. ร่วมกันทำว้าวได้สำเร็จกลุ่มละ 3 ตัว
4. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา ตลอดจนทำความสะอาดเครื่องมือและสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

การประคิษฐว้าวอีฐุม

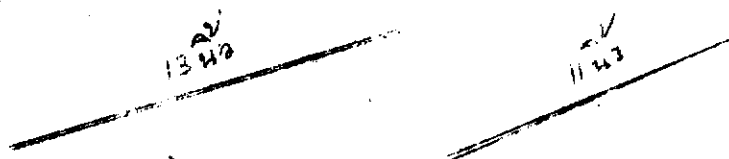
การประคิษฐว้าวเป็นการประคิษฐของเล่นโดยใช่วัสดุหรือเศษวัสดุที่สะสมไว้ โดยอาศัย

ขั้นตอนในการประคิษฐ ดังนี้

ขั้นตอนในการประดิษฐ์วุ้นอัด

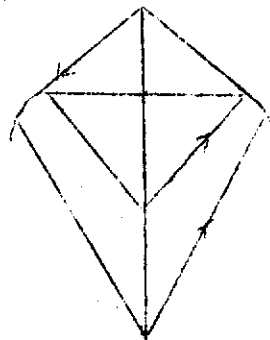
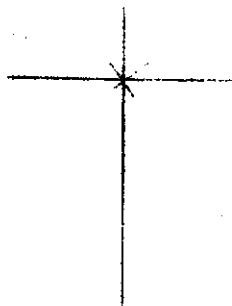
1. การเหลาไม้ทำโครงวุ้น

- ไม้ที่ไม่เป็นเชื้อโรค ๆ 2 อัน ยาว 13 นิ้วครึ่ง ยาว 11 นิ้วอีกอันหนึ่ง เหลาไม้อันยาวให้กลมและเรียบที่ปลายทั้งสองข้าง เหลาไม้อันสั้นให้กลมและเรียบที่ปลายข้างหนึ่ง

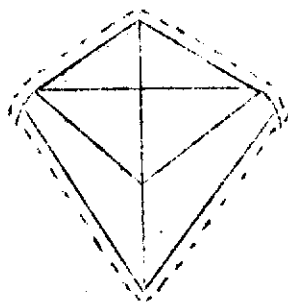
2. การมัดโครงวุ้น

- นำไม้ที่ไม่เหลาแล้วทั้งสองอันมาวางให้อันยาวทับบนอันสั้นให้ห่างจากปลาย 1 ใน 5 ส่วนแล้วมัดให้แน่น นำค้ำยมาผูกปลายไม้โยงให้เป็นสี่เหลี่ยมแล้วผูกยึดโครงกลาง

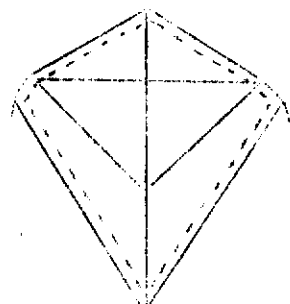
3. การตัดกระดาษวุ้น

- นำโครงวุ้นมาวางบนกระดาษวุ้นที่โตกว่าโครงวุ้นแล้วขีดเส้นบนกระดาษตามโครงวุ้น ตัดกระดาษให้โตกว่าโครงวุ้นประมาณ 1 ซม.

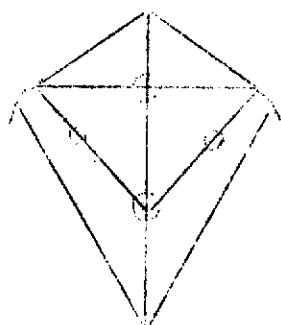

4. การติดกระดาษ

- เอากระดาษที่ตัดแล้ววางลงบนพื้นราบ เอาโครงวางตามขวาง
ลงบนกระดาษ ทากาวที่กระดาษแล้วพับกระดาษติดกับโครงวางให้รอบ

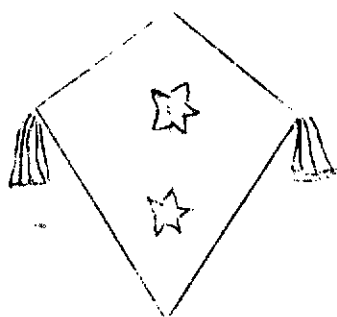

- ติดกระดาษขึ้นเล็ก ๆ ปิดตามเส้นภายในและรอยพับ

5. การตกแต่ง

- ด้านหน้าวางติดกระดาษปิดที่คอของขนและหาง ติดกระดาษผูกเป็นหู
ให้สวยงาม (หรือระบายสีที่หัว) ถ้ากระดาษไม่ตึงให้พรมน้ำแล้วดึงลมให้แห้ง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 พบทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูว่าสำเร็จรูป
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงานโดยประธานทำหน้าที่ถามความคิดเห็นสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการแต่ละกลุ่มทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้แต่ละกลุ่มประชันรู้ว้าวให้สำเร็จกลุ่มละ 3 ตัว
7. เมื่อทำว้าวเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ว้าวสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการประชันรู้ว้าว
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำว้าว ไม้แกว่ ไม้ไผ่ ก้าย กระดาษแก้ว สี
ขาว มีด กรรไกร
6. เกมตอบภาพ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจผลงาน คือ วาวสำเร็จรูปที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

ความรู้เพิ่มเติมสำหรับครู

วาว

วาวเป็นเครื่องเล่นชนิดหนึ่ง วาวมีหลายรูปแบบ ได้แก่ วาวงู วาวอีลุ่ม วาวปักเป้า วาวจุฬา วาวนก วาวผีเสื้อ ฯลฯ

วาวใช้เล่นเป็นกีฬาของไทยประเภทหนึ่งนิยมเล่นกันในหน้าร้อนราวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนของทุกปีเพราะเป็นระยะที่ลมวาวพัด วาวเป็นกีฬาที่นิยมเล่นกันทั้ง เด็กและผู้ใหญ่

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำวาวประกอบด้วย

1. ไม้ไผ่สีสุก เป็นไม้ไผ่ที่เหนียวและทานลมได้ดี
2. กระจก ใช้กระจกวาวจีนเป็นกระจกที่เหนียวและรับลมได้ดี
3. คายสำหรับผูกโครงวาวใช้คายขนาดสายเบ็ดขนาดคายน
4. เชือกม่านสำหรับทำสายชัก ใช้ม่านที่มีขนาดเท่ากันตลอด เล็กใหญ่แล้วแต่

ขนาดของวาว

5. กาว ใช้แป้งเปียก

วิธีผูกวาว

เมื่อตัดกระจกวาวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะรูที่ศูนย์กลางระหว่างปลายปีกทั้งสองข้างลดต่ำลงมา 1 นิ้วเป็นรูกลาง ส่วนบนเจาะ 4 รูรวมไม้ปัก

วิธีทำให้กระจกวาวตึง

ถ้าตัดกระจกวาวเสร็จแล้วกระจกวาวหย่อนก็ให้ใช้วิธีพันน้ำให้ตึงแล้วจึงลมให้แห้ง เมื่อแห้งดีแล้วกระจกจะตึงดี นักเรียนวาวพนันจะตีวาวเวลา 4 - 5 นาทีก็พอเพราะ

เป็นเวลาที่เราภาวนาขึ้นกระซิบว่าเราจะพออน แต่พอรุ่งขึ้นกระซิบว่าเราจะตึงพอดี (พระยาภิรมย์ภักดี หรือ
บุญรอด เศรษฐบุตร 2520 : 39 - 48)

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการเรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ดังนี้
คำชี้แจงในการเรียน

1. ทูลว่าสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
4. ร่วมกันท้าวว่าให้เสร็จจากกลุ่มละ 3 ตัวโดยอาศัยขั้นตอนการประคองรูว่า
หากมีปัญหาก็ปรึกษากันภายในกลุ่มและถามครูได้
5. เมื่อท้าวว่าเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายปัญหาการทำงานและเสนอวิธี
แก้ไขเพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. เมื่อกลุ่มใดทำงานเสร็จและส่งผลงานแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกไปรายงานกิจกรรมของกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปปัญหาการเรียนหรือการทำงานกลุ่ม
พร้อมทั้งเสนอวิธีการแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. กระดาษแก้ว
2. คาย
3. ไม้ไผ่
4. มีด

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องทำปีกของวาวให้โค้ง
2. ทำอย่างไรจึงจะให้ปีกวาวโค้ง

บัตรเฉลย

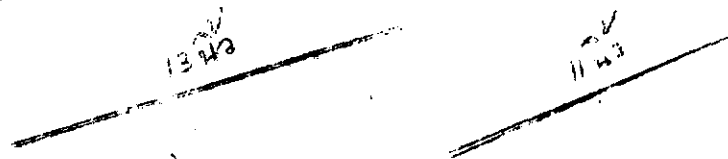
เมื่อตอบคำถามแล้วตรวจคำตอบต่อไปนี้ -

1. เพราะต้องการให้วาวแหวกอากาศขึ้นไปได้ง่าย
2. ต้องเหลาไม้ปีกวาวให้เรียวที่ปลายทั้งสองข้าง

ขั้นตอนในการประดิษฐ์วาวอัด

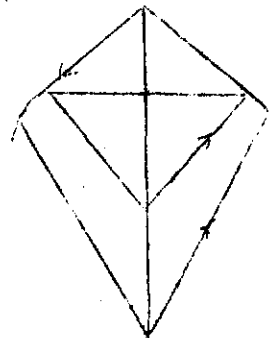
1. การเหลาไม้ทำโครงวาว

- ไม้ไผ่เป็นซี่เล็ก ๆ 2 อัน ยาว 15 นิ้วอันหนึ่ง ยาว 11 นิ้วอีกอันหนึ่ง เหลาไม้อันยาวให้กลมและเรียบที่ปลายทั้งสองข้าง เหลาไม้อันสั้นให้กลมและเรียบที่ปลายข้างหนึ่ง

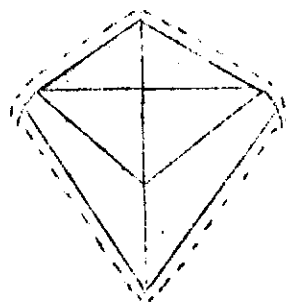
2. การมัดโครงวาว

- นำไม้ไผ่ที่เหลาแล้วทั้งสองอันมาวางให้อันยาวทับบนอันสั้นให้ห่างจากปลาย 1 ใน 5 ส่วนแล้วมัดให้แน่น นำคานามาผูกปลายไม้โยงให้เป็นสี่เหลี่ยมแล้วผูกยึดโครงกลาง

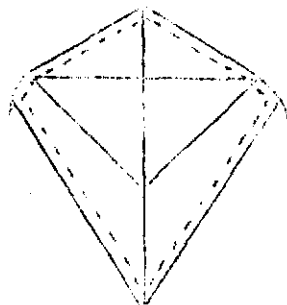
3. การติดกระดาษวาว

- นำโครงวาวมาวางบนกระดาษวาวที่โตกว่าโครงวาวแล้วขีดเส้นบนกระดาษตามโครงวาว แล้วกระดาษให้โตกว่าโครงวาวประมาณ 1 ซม.

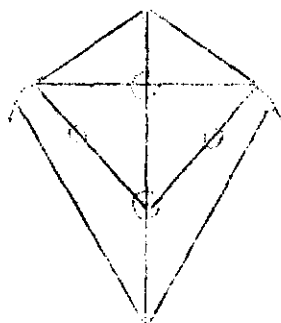

4. การติดกระดาษวาง

- เอากระดาษวางที่ตัดแล้ววางลงบนพื้นราบ เอาโครงวางหากวางลงบนกระดาษวาง หากวางที่กระดาษวางแล้วพับกระดาษติดกับโครงวางให้รอบ

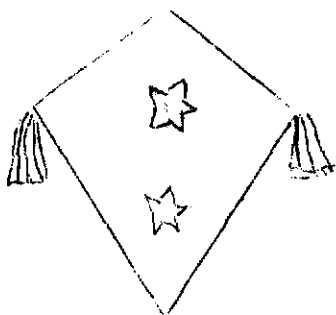

- ตัดกระดาษชิ้นเล็ก ๆ ปิดทาบเส้นภายในเส้นกลางและรอยผูก

5. การตกแต่งวาง

- คำนวณวางตัดกระดาษปิดที่คอของบนและล่าง ตัดกระดาษผูกเป็นหูให้สวยงาม (หรือระบายสีที่ตัววาง) ถ้ากระดาษวางไม่ตั้งให้พรมน้ำแล้วตั้งลมให้แห้ง

เกมการต่อภาพ

วิธีเล่น

ให้นำแท่งสี่เหลี่ยมประกอบภาพมาต่อกันให้ได้ภาพที่กำหนดให้ โดยให้ประธานกลุ่มแจกแท่งสี่เหลี่ยมให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 2 แท่ง ประธานชี้แจงวิธีเล่น คือ ให้สมาชิกแต่ละคนนำแท่งสี่เหลี่ยมที่ได้รับแจกมาต่อกันให้ได้ภาพ 1 ภาพ ในขณะที่ต่อภาพห้ามพูด ห้ามดูจากที่ ห้ามส่งสัญญาณ

อุปกรณ์

1. แท่งสี่เหลี่ยมประกอบภาพจำนวน 12 แท่ง
2. ภาพที่กำหนดให้จำนวน 6 ภาพ

ชุดการสอนที่ 2

เรื่องการประดิษฐ์เชือกเท้า

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการประดิษฐ์เชือกเท้า

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้ดี
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน
3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 6 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

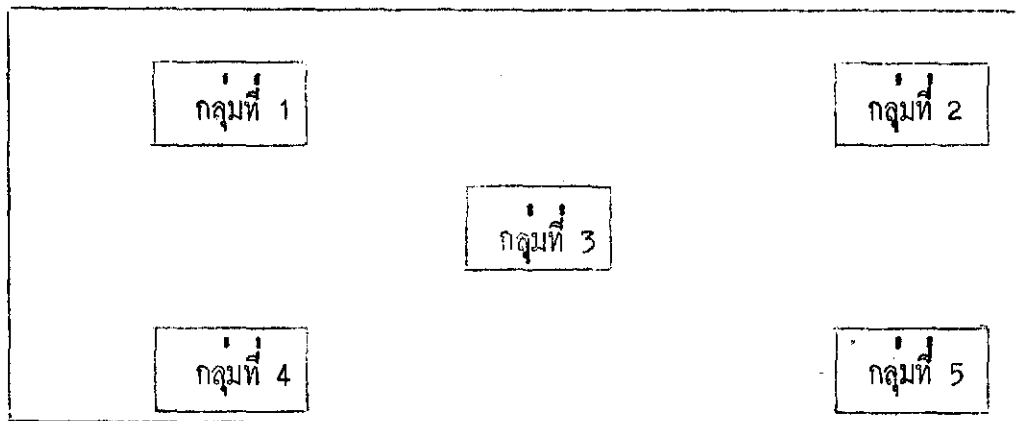
1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดให้ในคู่มือนักเรียน เมื่อมีปัญหาก็ปรึกษากันภายในกลุ่มและถามครูได้ ทั้งนี้ครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กแต่ละกันทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนทั้งเด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 พวกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่ย้ายเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจนั่งเป็นรูปวงกลมสามเหลี่ยม หรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนตนเองและครูสามารถสังเกตการเรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในขั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้

การรายงานกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
 2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทำให้ได้เท่านี้ ปัญหาและวิธีแก้ไข
- การทำงานของ

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำให้เช็ดเท้า ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ค. บทบาทของครู

1. ชี้แจง เรื่องการเรียนด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำที่เช็ดเท้าสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานกลุ่มของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดยเดินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ที่เช็ดเท้าสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการทำให้เช็ดเท้า
5. เครื่องมือและวัสดุที่ใช้ในการทำให้เช็ดเท้า ไม้เท้า ค้อน เลื่อย ตาปู

ไม้กระดาน ผาขวนน้ำอัดลม

6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับคำแนะนำกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการประดิษฐ์ที่เช็ดเท้า

เวลาเรียน 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การประดิษฐ์ที่เช็ดเท้าจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการทำที่เช็คเท้าได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
3. ร่วมกันคิดหาเหตุผล เกี่ยวกับลักษณะของที่เช็คเท้าได้
4. ร่วมกันตอบคำถามจากบัตรงานที่กำหนดให้ได้
5. ร่วมกันทำที่เช็คเท้าได้สำเร็จกลุ่มละ 2 อัน
6. ร่วมกันใช้ เก็บรักษาและทำความสะอาดเครื่องมือและสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

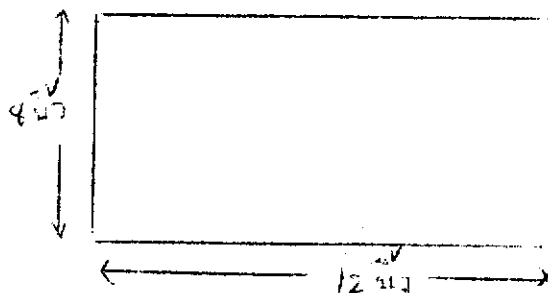
การประดิษฐ์ที่เช็คเท้า เป็นการประดิษฐ์ของใช้โดยใช้วัสดุและเศษวัสดุให้เป็นประโยชน์ โดยอาศัยขั้นตอนในการประดิษฐ์ดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติที่เลือกทำด้วยฝาขวดน้ำอัดลม

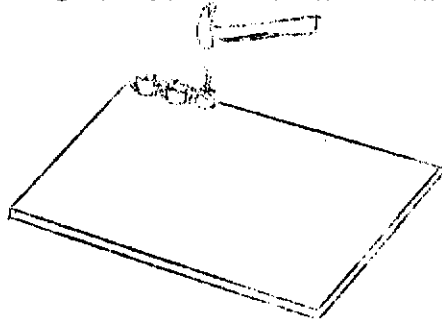
1. เลือกฝาขวดน้ำอัดลมที่ใหม่ ๆ และล้างให้สะอาด แบ่งเป็น 4 ส่วนตามจำนวนที่ต้องการ

2. หาไม้กระดานที่มีความหนาประมาณ 1 นิ้ว หรือหนากว่าเล็กน้อย และตัดให้โดยขนาด 8×12 นิ้ว ทำเป็นพื้นรอง

3. นำฝาขวดน้ำอัดลมมาวางหงายบนไม้กระดานให้ได้ระเบียบก่อน แล้วใช้ตะปูตอกตรงกลางฝาขวดให้ติดกับพื้นรองให้แน่นจนเต็มกระดานรองพื้น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 เปรกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูที่เช็ททำสำเนาจริง
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความคืบหน้า สมาชิกของแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการแต่ละกลุ่มทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำที่เช็ทเพื่อให้สำเนาจากกลุ่มละ 2 อัน
7. เมื่อทำที่เช็ททำเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงานของกล่ม ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกม
10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ที่เช็ททำสำเนาจริง
 2. บัตรงาน
 3. บัตรเฉลย
 4. ขั้นตอนการทำที่เช็ททำ
 5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำที่เช็ททำ ได้แก่ ฝาชาคน้ำอัดลม ไม้กระดาน
- คาบนี้
6. เกมก่อนบล็อกรบะคิมูรูสาย

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบผลงาน คือ ที่เช็คเท่าที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการเรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ทั้งนี้
คำชี้แจงในการเรียน

1. คู่มือที่เช็คเท่าสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
4. ร่วมกันทำที่เช็คเท่าให้เสร็จกลุ่มละ 2 อัน โดยอาศัยขั้นตอนในการประสิทธิ์
ที่เช็คเท่า หากมีปัญหาก็ปรึกษากันภายในกลุ่มและถามครูได้
5. เมื่อที่เช็คเท่าเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอธิบายปัญหาการทำงานและเสนอวิธี
แก้ไขเพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกไปรายงานกิจกรรมของกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอธิบายและสรุปปัญหาการเรียนหรือการทำงานกลุ่ม
พร้อมทั้งเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ผาขวนนำอัดลม
2. ไมกระดาน

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องทำที่เขັกเท้า
2. ทำอย่างไรจึงจะเขັกเท้าและรองเท้าที่เปื้อนได้

บัตรเฉลย

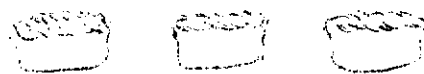
เมื่อตอบคำถามแล้วควรตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

1. เพราะต้องการ เขັกขี้โคลนหรือสิ่งสกปรกที่ติดมากับเท้าหรือรองเท้า
2. หยาดฝ่าขวกขึ้น ฝ่าขวกจะสามารถขูดขี้โคลนหรือสิ่งสกปรกที่ติดมากับเท้า

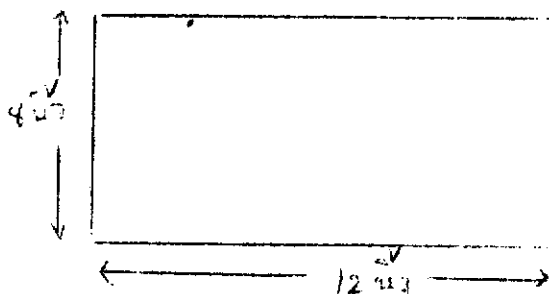
หรือรองเท้าได้

ขั้นตอนการประดิษฐ์เรือเหาะด้วยฝาขวดน้ำอัดลม

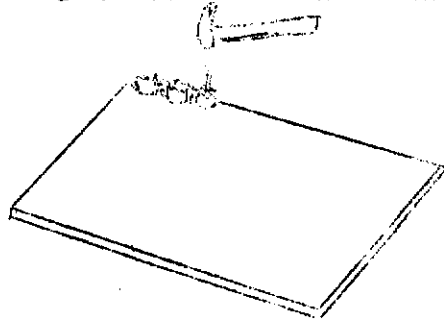
1. เลือกฝาขวดน้ำอัดลมที่ใหม่ ๆ และลักษณะไม่บุบ เบี้ยวนักตามจำนวนที่ต้องการ

2. หาไม้กระดานที่มีความหนาประมาณ 1 นิ้ว หรือหนากว่าเล็กน้อย และตัดให้ได้ขนาด 8×12 นิ้ว ทำเป็นพื้นรอง

3. นำฝาขวดน้ำอัดลมมาวางหงายบนไม้กระดานให้ได้ระเบียบก่อน แล้วใช้ตามุดอกตรงกลางฝาขวดให้ติดกับพื้นรองให้แน่นจนเต็มกระดานรองพื้น

เกมก่อนบล็อกประสิทธิ์ลาย

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 กลุ่ม ให้ใช้แวงสีเหลี่ยมต่อให้เป็นรูปทรงต่าง ๆ กลุ่มใดต่อได้หลายรูปมากกว่า เป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

แวงไม้บล็อกสีเหลี่ยมระบายสี จำนวน 9 อัน

ชุดการสอนที่ 3

เรื่องการประคองรถจากข้างและเปลี่ยนขาวโปก

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการประคองรถจากข้างและเปลี่ยนขาวโปก

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน
3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 9 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

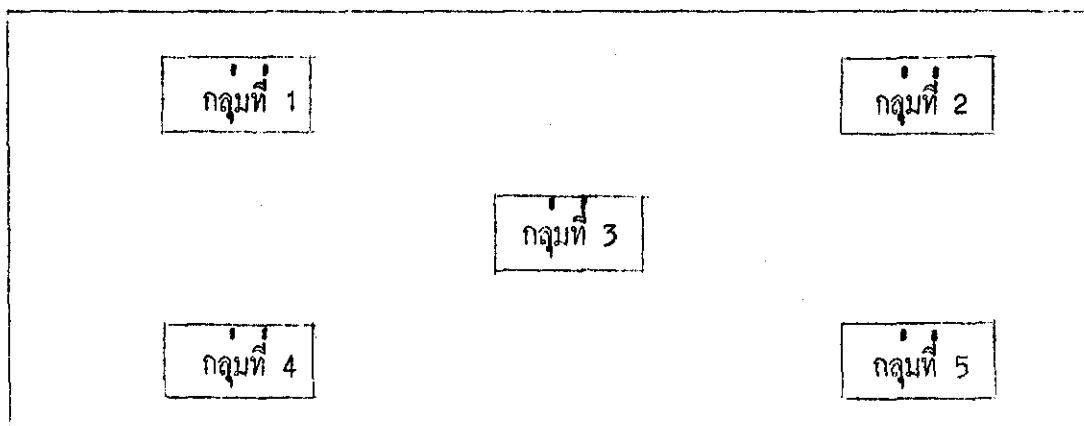
1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหามาจากครูหรือปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม ดังนั้นครูสอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กละกันทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนทั้งเด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 เหนือทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน และเลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่เปลี่ยนเนื้อหา ขอให้ทุกคนเข้มเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน ที่เลขานุการ และหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจนั่งเป็นรูปวงกลม สามเหลี่ยม หรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเอง และครูสามารถสังเกตการเรียนรู้หรือการทำงานของผู้เรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้
- การรายงานกลุ่ม
1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
 2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการประชม์รู้ก่อนไม่จากซึ่งและเลือกข้อข้อ และปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานของกลุ่ม

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำดอกไม้จากขังและเปลือกข้าวโพด ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ก. บทบาทของครู

1. ชี้แจง เรื่องการเรียนด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำดอกไม้สำเร็จรูปที่ทำจากขังและเปลือกข้าวโพดมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดย เคนดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ดอกไม้สำเร็จรูปที่ทำจากขังและเปลือกข้าวโพด
 2. บัตรงาน
 3. บัตรเฉลย
 4. ขั้นตอนการ ประดิษฐ์ดอกไม้จากขังและเปลือกข้าวโพด
 5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการประดิษฐ์ดอกไม้จากขังและเปลือกข้าวโพด
- ไม้เก้ ขังและเปลือกข้าวโพด กระดาษทำดอกไม้สีเขียว กาว ก้านมะพร้าว สำลี สี มีด กรรไกร ลวด ก้าย
6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับคำเนนกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้จากขังและเปลือกข้าวโพด

เวลาเรียน 9 คาบ

ความคิดรวบยอด

การประดิษฐ์ดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพดจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอย่างสูง มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการทำดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพดได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและคิดหาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของดอกไม้ประดิษฐ์ได้
3. ร่วมกันตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันทำดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพดได้กลุ่มละ 6 ดอก
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา ดอกจนทำความสะอาดเครื่องมือและสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

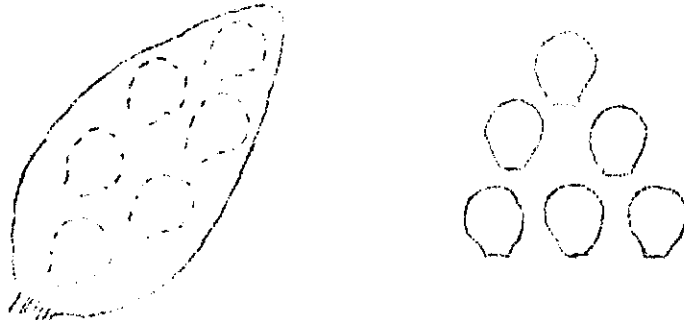
การประดิษฐ์ดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพด เป็นการประดิษฐ์ของประดับตกแต่ง โดยใช้วัสดุและเศษวัสดุที่มีอยู่ในห้องเรียนให้เกิดประโยชน์และความสวยงาม โดยอาศัยขั้นตอนในการประดิษฐ์ ดังนี้

ขั้นตอนการประดิษฐ์ดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพด

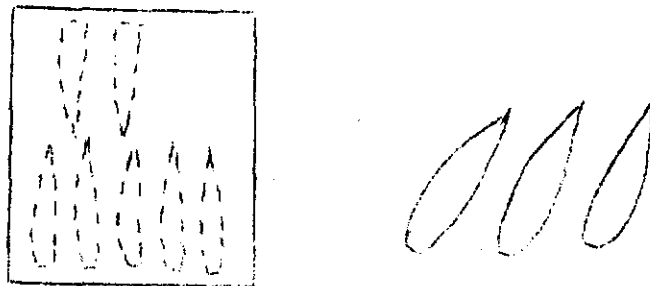
1. เลือกขี้ผึ้งขาวโพดที่สะอาดและแห้งมาตัดเป็นท่อนเพื่อทำเป็นเกสร อย่าให้หนาหรือบางเกินไป

2. นำเปลือกข้าวโพดที่แห้งมาเขียนแบบกลีบดอกแล้วตัด

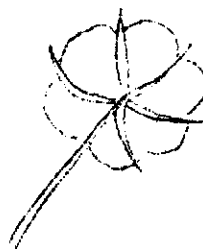
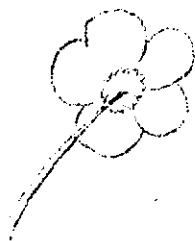
3. นำกระดาษสีเขียนมาเขียนแบบกลีบเลี้ยงแล้วตัด

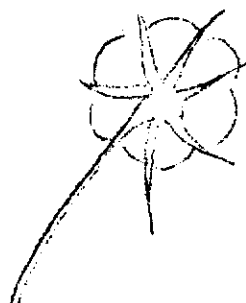
4. นำก้านมะพร้าวที่เหลาเรียบและตัดปลายที่อ่อนเกินไปทิ้งแล้วตะกาวติดตรงกลางขี้ผึ้งขาวโพดที่ตัดทำเป็นเกสร นำกลีบดอกทากาวติดใต้เกสร เြียงที่ละกลีบดอก

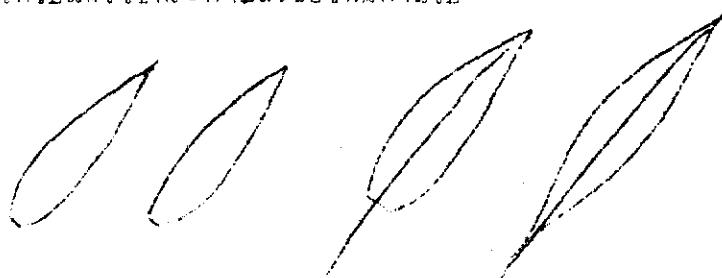
5. นำกลีบเลี้ยงมาทากาวแปะติด

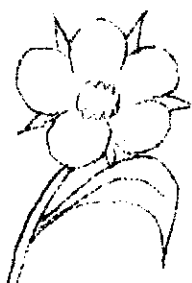
6. ใบสามสีและทากาวพันหุ้มโคนดอกจนทั่วใบกระดาดสีเขียวพันหุ้มอีกครั้งหนึ่ง

7. นำกระดาดสีเขียวมาเขียนรูปใบแล้วตัด ลวดเส้นเล็กตัดให้ยาวตามต้องการมาทากาวทาใบใบแล้วนำกระดาดสีเขียวพันก้านใบ

8. นำใบที่พันก้านเรียบร้อยแล้วไปประกอบติดกับดอก

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูดอกไม้สำเร็จรูปที่ทำจากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพด
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความคิดเห็น สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการแต่ละกลุ่มทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพดให้เสร็จกลุ่มละ 6 ดอก
7. เมื่อทำดอกไม้เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ดอกไม้สำเร็จรูปที่ทำจากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพด
2. บัตรงาน
3. บัตร เฉลย
4. ขั้นตอนการประดิษฐ์ดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพด
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการประดิษฐ์ดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพด ได้แก่ ขี้ผึ้ง ข้าวโพด เปลือกข้าวโพด กระจกทำดอกไม้สีเขียว สีส้ม ส้ม ลวด กาว กรรไกร มีด

ค่าย กานะพร้าว

6. เกมรวมดอกไม้

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบผลงาน คือ ดอกไม้สำเร็จรูปที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการ เรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ดังนี้

คำชี้แจงในการ เรียน

1. ดูดอกไม้สำเร็จรูปที่ทำจากชั่งและเปลือกข้าวโพด
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
4. ร่วมกันประดิษฐ์ดอกไม้ให้สำเร็จกลุ่มละ 6 ดอก โดยอาศัยขั้นตอนในการ
ประดิษฐ์ดอกไม้จากชั่งและเปลือกข้าวโพด หากมีปัญหาริษากันได้ภายในกลุ่มและตามครู
5. เมื่อประดิษฐ์ดอกไม้เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายปัญหาการทำงานและ
เสนอวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการ เรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไปแล้วนำไปเสนอที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. ช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกไปรายงานกิจกรรมของกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปปัญหาการเรียนหรือการทำงานกลุ่ม
พร้อมทั้งเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อปรับปรุงการ เรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ขั้วข้าวโพดและเปลือกข้าวโพด
2. กาน้ำชา
3. กาว

ใบความรู้

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมดอกไม้ประดิษฐ์จึงทนกว่าดอกไม้ธรรมชาติ
2. ทำอย่างไรจึงจะได้วัสดุที่เหนียวมาทำกลีบดอกไม้

ใบกิจกรรม

เมื่อตอบคำถามแล้วตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

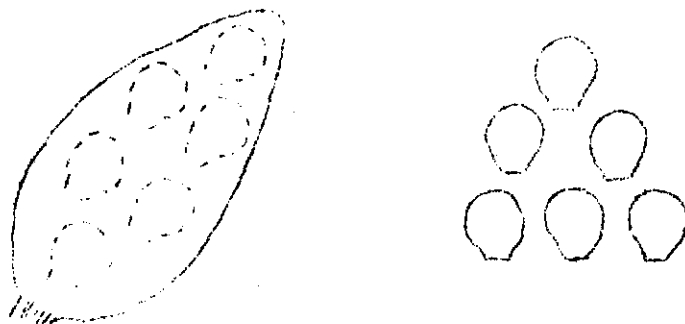
1. ผิดหรือทำจากวัสดุที่แห้ง
2. นำเปลือกข้าวโพดมาตากให้แห้ง

ขั้นตอนการประดิษฐ์ดอกไม้จากขี้ผึ้งและเปลือกข้าวโพด

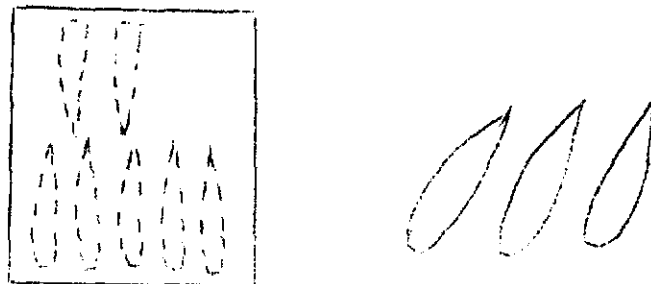
1. เลือกขี้ผึ้งขาวโพดที่สะอาดและแห้งมาตัดเป็นท่อนเพื่อทำเป็นเกสร อย่าให้หนาหรือบางเกินไป

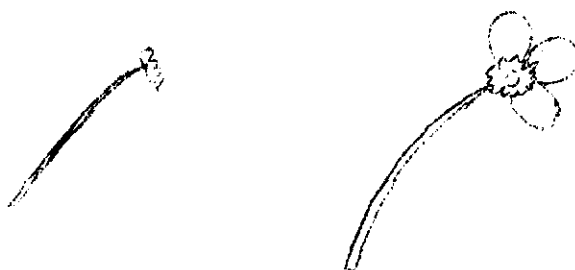
2. นำเปลือกข้าวโพดที่แห้งมาเขียนแบบกลีบดอกแล้วตัด

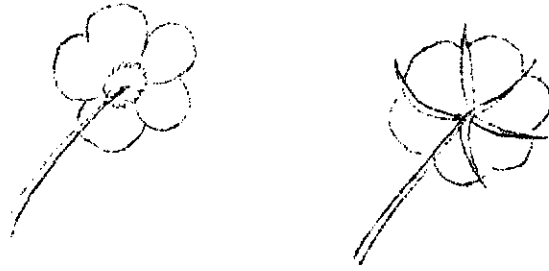
3. นำกระดาษสีเขียนมาเขียนแบบกลีบเลี้ยงแล้วตัด

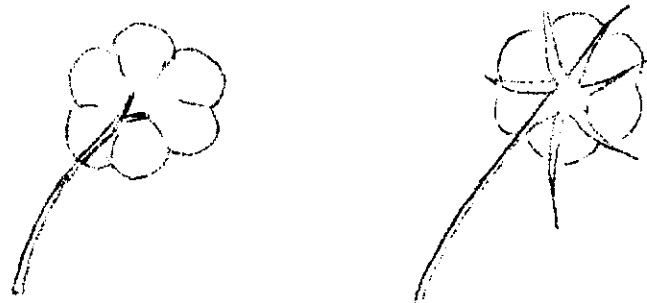
4. นำก้านมะพร้าวที่เหลาเรียบและตัดปลายที่อ่อนเกินไปทิ้งแล้วแกะกาบเสียบตรงกลางขี้ผึ้งโพดที่ตัดทำเป็นเกสร นำกลีบดอกหากาวติดใต้เกสร เรียงทีละกลีบดอก

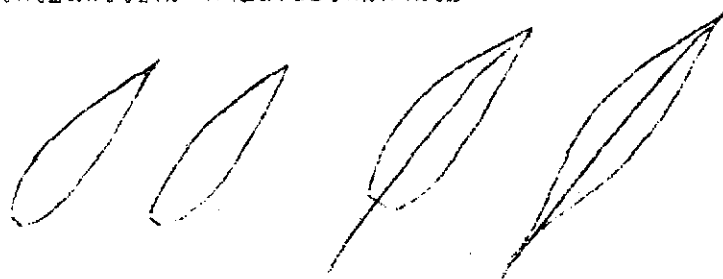
5. นำกลีบเลี้ยงมาตากแดด

6. ใส่น้ำสีและตากแห้งจนดอกแล้วใส่กระดาษสีเขียวพันด้วยอีกครึ่งหนึ่ง

7. นำกระดาษสีเขียวมาเขียนรูปใบแล้วตัด ลวดเส้นเล็กตัดให้ยาวตามต้องการมาตากแดดให้แห้งแล้วใส่กระดาษสีเขียวพันก้านใบ

8. นำใบที่พันก้านเรียบร้อยแล้วประกอบติดกับดอก

เกมรวมดอกไม้

วิธีเล่น

ให้นำกระดาษที่ตัดเป็นกลีบดอกไม้และเขียนชื่อดอกไม้มาแปะติดในกระดาษเป็นดอกไม้
 ดอกละ 5 กลีบ ตามสีที่กำหนดให้ คือ

1. ดอกไม้ที่มีสีขาว
2. ดอกไม้ที่มีสีเหลือง
3. ดอกไม้ที่มีสีแดง

โดยแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มใดทำเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

1. กระดาษเปล่า
2. กระดาษตัดเป็นกลีบดอกไม้และเขียนชื่อดอกไม้ 2 ของ ของละ 15 กลีบ
3. กาว

ชุดการสอนที่ 4

เรื่องการประติรูปแจกันแขวนข้างฝา

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการประติรูปแจกันแขวนข้างฝา

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

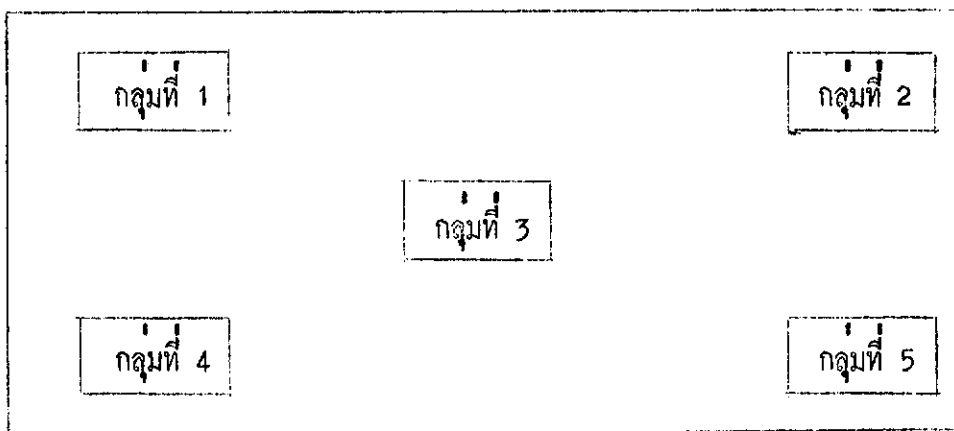
1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้ดี
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน
3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 6 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เมื่อมีปัญหาก็จะถามครูและปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม
2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กคลุกกันทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อน ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง
วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมดทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่ยื่นเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการ และหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจนั่งเป็นรูปวงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเอง และครูสามารถสังเกตการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่ง ดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เคลื่อนไปเล่นเกมได้
- การรายงานกลุ่ม
1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมของกลุ่มหน้าชั้น
 2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทำเจกั้นเขวอนข้างฝา ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำแจกันแขวนข้างฝา ปัญหาการทำงาน และวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ก. บทบาทของครู

1. ชี้แจงเรื่องการเรียนด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กำหนดมาแล้ว
3. นำแจกันแขวนข้างฝาสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานของกลุ่มนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดยเดินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. แจกันแขวนข้างฝาที่สำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการประดิษฐ์แจกันแขวนข้างฝา
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการประดิษฐ์แจกันแขวนข้างฝา ได้แก่ ขวด
ไม้กระดานหรือไม้อัด ลวด กระดาษสี สี กาว เลื่อย มีด กรรไกร คีม เหล็กเจาะ
6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการประดิษฐ์แจกันแขวนข้างฝา
เวลาเรียน 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การประชันรู้แจกันแขวนข้างฝาจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

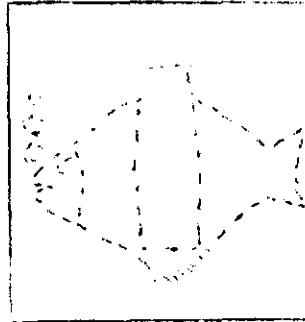
1. ร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการทำแจกันได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
3. ศึกษาเหตุผล เกี่ยวกับลักษณะของแจกันได้
4. ร่วมกันตอบคำถามจากบัตรงานที่กำหนดให้ได้
5. ร่วมกันทำแจกันได้สำเร็จกลุ่มละ 2 ใบ
6. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา และทำความสะอาดเครื่องมือและสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

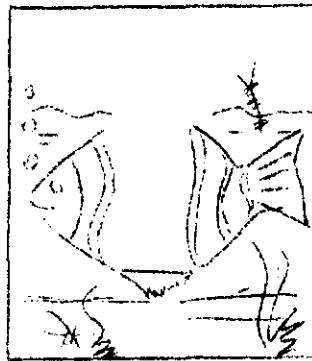
การประชันรู้แจกันแขวนข้างฝา เป็นการประชันรู้ของประทับและคำแต่งโดยใช้วัสดุและเศษวัสดุที่เหลือใช้ให้เป็นประโยชน์และสวยงาม โดยอาศัยขั้นตอนในการประชัน ดังนี้

ขั้นตอนการประดิษฐ์แจกันแขวนข้างฝา

1. เลือกขวดที่มีขนาดพอสมควรแล้วออกแบบตกแต่งบนตัวกระถางแล้วระบายสี

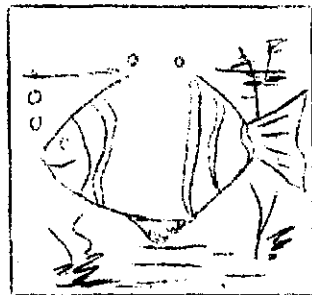

2. นำกระถางแบบที่ตกแต่งแล้วไปติดบนไม้พื้นสำหรับรอง

3. นำขวดที่เตรียมไว้มาวางทาบวัดและเจาะรูสำหรับใช้ลวดยึดขวดให้ติดกับไม้

พื้นรอง

4. นำขวดมาวางบนไม้พื้นรองที่ออกแบบแล้ว ใช้ลวดยึดขวดให้ติดกับไม้พื้นรอง
ตัดกระดาษสีตกแต่งขวดให้กลมกลืนกับส่วนที่ทำไว้เดิม

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้กลุ่มละ 6 คน จำนวน 5 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูแจกันแขวนข้างฝาสำเร็จรูป
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความ คิดเห็น สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนร่วมกันตอบ เลขานุการแต่ละกลุ่มทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประติษฐ์แจกันแขวนข้างฝาให้เสร็จกลุ่มละ 2 ใบ
7. เมื่อทำแจกันเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงานของกลุ่ม ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. แจกันแขวนข้างฝาสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการประติษฐ์แจกันแขวนข้างฝา
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการประติษฐ์แจกันแขวนข้างฝา ได้แก่ ขวด ไม้กระดาน หรือไม้อัด ลวด กระดาษสี สี กาว เลื่อย มีด กรรไกร คีม เหล็กเจาะ
6. เกมการตอบภาพ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจผลงาน คือ แจกให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. ผู้สอนนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการเรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ดังนี้

คำชี้แจงในการเรียน

1. ดูแจกันแขวนข้างฝาสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
4. ร่วมกันทำแจกันแขวนข้างฝาให้เสร็จกลุ่มละ 2 ใบ โดยอาศัยขั้นตอนในการประดิษฐ์แจกัน หากมีปัญหาให้ปรึกษากันภายในกลุ่มและถามครูได้
5. เมื่อทำแจกันเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและเสนอวิธีแก้ไขเพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกไปรายงานกิจกรรมของกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปปัญหาการเรียนหรือการทำงาน พร้อมทั้งเสนอวิธีการ แก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ขวดยก
2. ไม้กระดานหรือไม้อัด
3. ลวด

4. สี่
5. กระดาษสี่
6. กาว

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงทำแจกันให้มีรูปร่างอย่างนี้
2. ทำอย่างไรแจกันจึงจะรับก้านดอกไม้และอื่น ๆ ได้

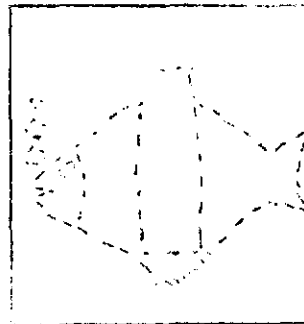
บัตรเฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วให้ตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

1. เพราะต้องการนำดอกไม้มาปักรวมกันให้เป็นกลุ่ม
2. นำภาชนะที่มีก้นมาทำแจกัน

ขั้นตอนการประดิษฐ์แจกันแขวนข้างฝา

1. เลือกขวดที่มีขนาดพอสมควรแล้วออกแบบตกแต่งบนขวดกระดุมแล้วระบายสี

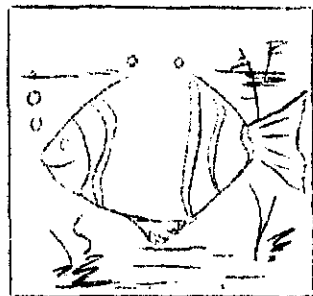

2. นำกระดาษแบบที่ตกแต่งแล้วไปติดบนไม้สำหรับรอง

3. นำขวดที่เตรียมไว้มาวางทาบไว้และเจาะรูสำหรับใช้ลวดยัดขวดให้ติดกับไม้

สำหรับรอง

4. นำขวดมาวางบนไม้สำหรับรองที่ออกแบบแล้ว ใช้ลวดยัดขวดให้ติดกับไม้สำหรับรอง
ตัดกระดาษสีตกแต่งทาบให้กลมกลืนกับส่วนที่ทำไว้เดิม

เกมการต่อภาพ

วิธีเล่น

ให้นำแท่งสีเหลี่ยมประกอบภาพมาต่อกันให้ได้ภาพที่กำหนดให้ โดยให้ประธานกลุ่มแจกแท่งสีเหลี่ยมให้แกสมาชิกในกลุ่มคนละ 2 แท่ง ประธานชี้แจงวิธีเล่น คือ ให้สมาชิกแต่ละคนนำแท่งสีเหลี่ยมที่ได้รับมาต่อกันให้ได้ภาพ 1 ภาพ ในขณะที่ต่อภาพห้ามพูด ห้ามดูจากที่ ห้ามส่งสัญญาณ

อุปกรณ์

1. แท่งสีเหลี่ยมประกอบภาพจำนวน 12 แท่ง
2. ภาพที่กำหนดให้จำนวน 6 ภาพ

ชุดการสอนที่ 5

เรื่องการสอนลายสอ เป็นของใช้ (ที่รองแก้ว)

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการสอนลายสอ เป็นของใช้ (ที่รองแก้ว)

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้ดี

2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครูโดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 9 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

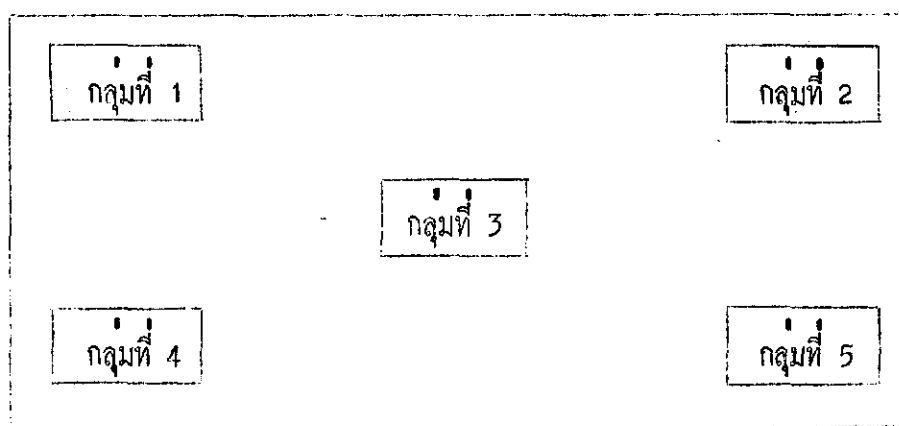
1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาจะถามครูและปรึกษากันภายในกลุ่ม ดังนั้นครูสอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กคล่องตัวทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนทั้งเด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 เหนกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โยคีวีลีงมทิหรือ
ออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่ย้ายเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำ
คนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกของ
กลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบายเห็นหน้ากันทั่ว อาจนั่งเป็นรูปวงกลม
สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้นั่งท่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครู
สามารถสังเกตการเรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้
การรายงานกลุ่ม
1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการสาธิตสองเป็นที่รองแก้ว นิยทา
การทำงานและวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการสาธิตสองเป็นที่รองแก้ว ปัญหาการทำงาน และวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ค. บทบาทของครู

1. ชี้แจง เรื่องการเรียนด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำที่รองแก้วที่สาธิตด้วยสองสำเร็จรูปมาให้ให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานกลุ่มของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดย เคารพให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ที่รองแก้วสาธิตด้วยสองสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการสาธิตสองเป็นที่รองแก้ว
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการสาธิตสองเป็นที่รองแก้ว ไม้แท่ง ไม้ระพร้าว หรือใบเตย กินสอ ไม้บรรทัด มีด กรรไกร
6. เกม

2'. คู่มือครู

สำหรับดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการสาธิตสองเป็นที่รองแก้ว
เวลาเรียน 9 คาบ

ความคิดรวบยอด

การสานลายสองเป็นที่รองแก้วจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ มีความตั้งใจ
ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการสานลายสองเป็นที่รองแก้วได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
3. ศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของที่รองแก้วแล้วตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันสานลายสองทำเป็นที่รองแก้วได้กลุ่มละ 3 อัน
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษาและทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

การสานลายสองเป็นที่รองแก้ว เป็นการประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุและเศษวัสดุที่มีใน
ท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ โดยอาศัยขั้นตอนในการทำดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 เหนือทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูที่ร่องแถวที่สานควยสายสองสำเสร็จรูป
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความคิดเห็นสมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการแต่ละกลุ่มทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสานควยสายสอง เป็นที่ร่องแถวให้เสร็จกลุ่มละ 3 อัน
7. เมื่อสานที่ร่องแถวเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข
ในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อ
ปรับปรุงในครั้งต่อไป

สื่อการเรียน

1. ที่ร่องแถวสานควยสายสองสำเสร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการสานควยสายสอง เป็นที่ร่องแถว

5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการสาธิตสองเป็นที่รองแก้ว ไม้เท้า ไม้ระพร้าว ใบเตย มีด ไม้บรรทัด ดินสอ กรรไกร
6. เกมหมากเหลื่อม

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ
2. ทรวผลงาน คือ ที่รองแก้วที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำสั่งแจ้งในการ เรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ดังนี้

คำสั่งแจ้งในการ เรียน

1. คู่มือที่รองแก้วที่สานด้วยลายสองสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
4. ร่วมกันสานที่รองแก้วด้วยลายสองให้เสร็จกลุ่มละ 3 อัน โดยอาศัยขั้นตอนในการสาธิตสอง หากมีปัญหาคงและปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม
5. เมื่อสานที่รองแก้วเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีการ

การแก้ไข

9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปผลการทำงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไขเพื่อปรับปรุงการทำงานหรือการเรียนในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ใบมะพร้าวหรือใบเคย
2. มีด
3. กินสอคำ
4. ไม้บรรทัด

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องทำที่รองแก้ว
2. ทำอย่างไรที่รองแก้วจึงจะแบนและกันน้ำได้

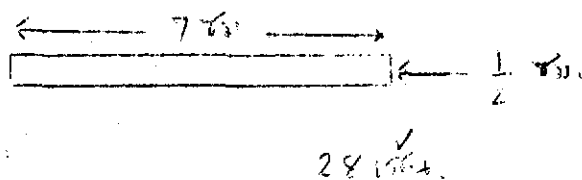
บัตร เฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

1. เพราะจะให้เป็นที่กันน้ำระหว่างพื้นโต๊ะกับแก้ว
2. สานด้วยวัสดุที่มีลักษณะ เป็นเส้นแบนและ เมื่อถูกน้ำก็ไม่เสียหาย

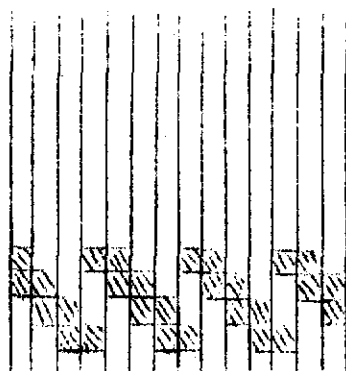
ขั้นตอนการสานลายสองเป็นทรงแถว

1. ตัดไหมมะพร้าวหรือใยเตยเป็นริ้วกว้าง $\frac{1}{2}$ ซม. ยาว 7 ซม. จำนวน 14 เส้นทำเป็นเส้นพุ่ง และตัดอีก 14 เส้น เป็นเส้นยืน

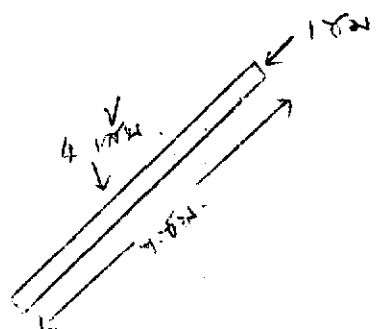
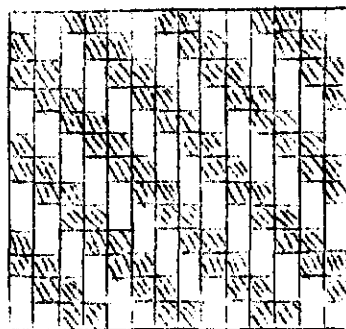

2. นำเส้นพุ่งมาสานลายสองตามลากับเส้นยืนดังนี้

แถวที่ 1	ยก 2 ซม	2 ยก 2 ซม	2 ยก 2 ซม	2 ยก 2 ซม	2 ยก 2 ซม
แถวที่ 2	2 ซม	1 ยก 2 ซม	2 ยก 2 ซม	2 ซม 2 ยก 2 ซม	2 ซม 2 ยก 1
แถวที่ 3	2 ซม	2 ยก 2 ซม	2 ซม 2 ยก 2 ซม	2 ซม 2 ยก 2 ซม	2 ซม 2
แถวที่ 4	ยก 1 ซม	2 ยก 2 ซม	2 ซม 2 ยก 2 ซม	2 ซม 2 ยก 2 ซม	2 ซม 2 ยก 2 ซม 1

3. เมื่อสานเต็มลายแล้วขลิบลายให้เท่ากันตลอดทั้งสี่ด้านแล้วตัดไหมมะพร้าวหรือใยเตยกว้าง 1 ซม. ยาว 7 ซม. พักกลาง 4 อันสำหรับมอดขอบแล้วนำมอดขอบทั้งสี่ด้าน

เกมหมากเหล็ก

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย แล้วใช้หมากจากสามเหลี่ยมของตนเดินไปให้อยู่ในสามเหลี่ยมของฝ่ายตรงข้าม โดยเดินไปข้างหน้าอย่างเดียว ฝ่ายใดเดินได้เสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

1. กระดาษรูปวงกลมวางในวงกลมเป็นรูป 6 เหลี่ยมและเจาะรูสำหรับเดินหมาก
2. หมากสีต่าง ๆ 6 สี สีละ 10 อัน

ชุดการสอนที่ 6

เรื่องการหอยเม่นทรงต่าง ๆ

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการหอยเม่นทรงต่าง ๆ

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน ใ้ตลอดและทำความเข้าใจให้
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึด คู่มือครู เป็นหลักในการดำเนินการสอน
3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 6 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

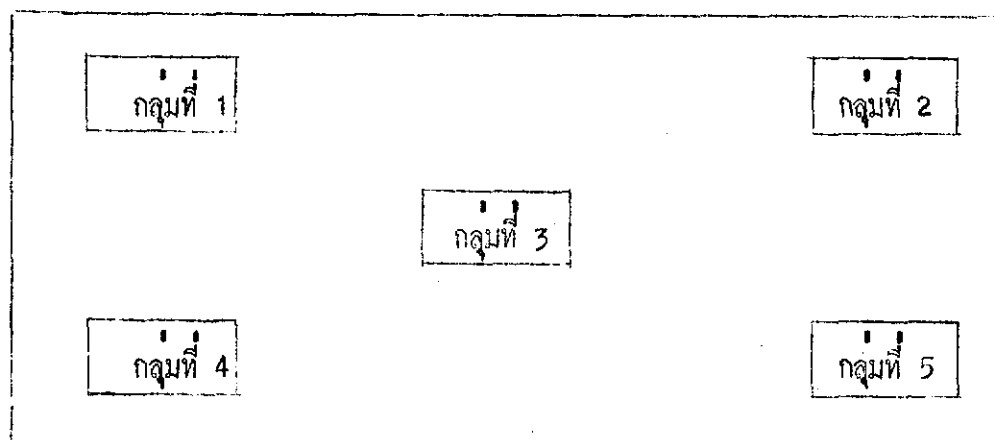
1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียน ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เมื่อมีปัญหาก็จะถามครูและปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กคล่องกันทั้ง เด็กเก่ง และเด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 พมททั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่จับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คนและเลขาธิการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขาธิการทุกครั้งที่เปลี่ยนเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน ที่เลขาธิการและหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจจะนั่งเป็นรูปวงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรอยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครูสามารถสังเกตการณ์หรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่ง ดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้
- การรายงานกลุ่ม
1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
 2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการตอบผล ปัญหาการทำงานกลุ่มและวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการห่อขนมทรงต่าง ๆ ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ค. บทบาทของครู

1. ชี้แจงเรื่องการเรียนด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำห่อขนมที่สำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานกลุ่มของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดยเดินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ห่อขนมสำเร็จรูป (ห่อขนมทรงเตี้ย, ห่อขนมจาก)
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการห่อขนมทรงเตี้ยและการห่อขนมจาก
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการห่อขนม ไม้เกว ไม้ตอง ไม้กลัด ผ้าสำหรับ

เช็ดไม้ตอง มีด กรรไกร ไข่มะพร้าว

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการห่อขนมทรงต่าง ๆ

เวลาเรียน 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การห่อขนมจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาและขั้นตอนในการหอยนมได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
3. คิดหาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของหอยนมและตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันหอยนมได้กลุ่มละ 2 แบบ แบบละ 6 หอย
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานได้

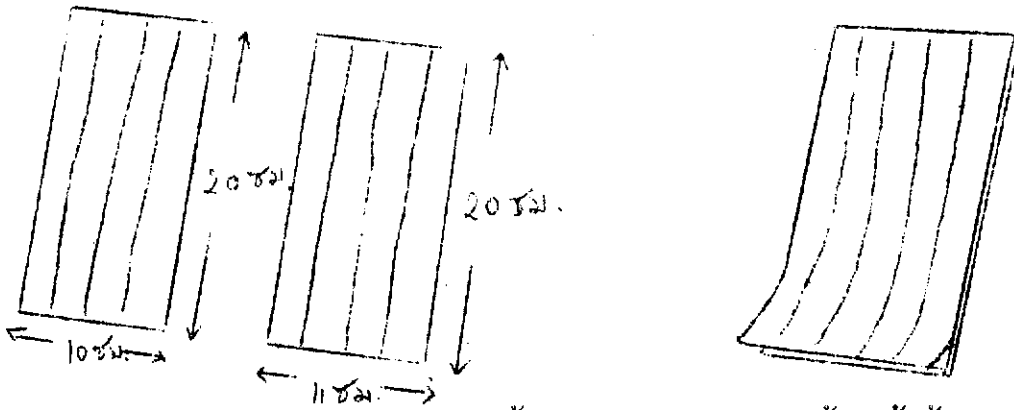
เนื้อหา

1. การหอยนมทรงเตี้ย
2. การหอยนมจาก

การหอยนมเป็นการใช้ใบตองและใบมะพร้าวซึ่งเน้นวัสดุท้องถิ่นแทนภาชนะโดยอาศัยขั้นตอนในการทำดังนี้

ขั้นตอนการหัดนวดทรงเตี้ย

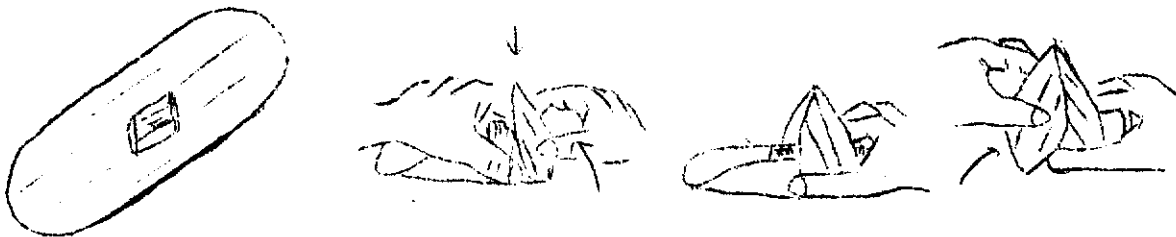
1. นึกใบตองให้โตขนาดกว้างประมาณ 11 ซม. ยาวประมาณ 20 ซม. 1 ชิ้น และกว้างประมาณ 10 ซม. ยาวประมาณ 20 ซม. อีก 1 ชิ้น เช็ดใบตองทั้งสองชิ้นให้ สะอาดแล้วนำใบตองทั้งสองชิ้นมาวางซ้อนกัน โดยหันหน้าवलเข้าหากันและวางสลับปลายใบ

2. พับทบใบตองตามยาว ใ้มีคหรือกรรไกรเจียนหัวท้ายให้โค้งประมาณ $\frac{1}{3}$ ของความยาวใบตอง

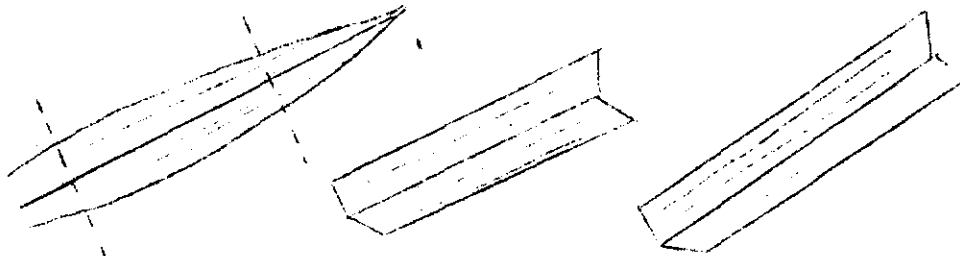

3. นำคินที่ระหอ(แพนขนม)วางตรงกลางใบตอง ใ้มีมือซ้ายรวบใบตองด้านข้างขึ้น ใ้มีมือขวาจับตรงริมสุดของคินที่ระหอ ใ้มีมือขวารวบใบตองห่อขึ้นใ้ปลายใบตองตั้งอยู่ กึ่งกลางของคิน เลื่อนนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ขวาจับตรงมุมสุดของคิน ใ้มีมือซ้ายรวบใบตอง ห่อขึ้นใ้ปลายทั้งสองข้างสวมกันพอดีแล้วกดด้วยไม้กลัด

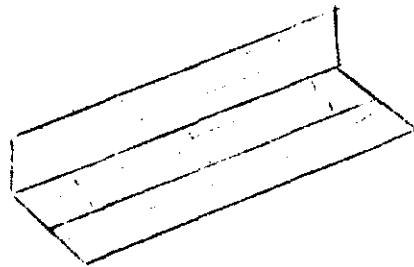

ขั้นตอนการห่อขนมจาก

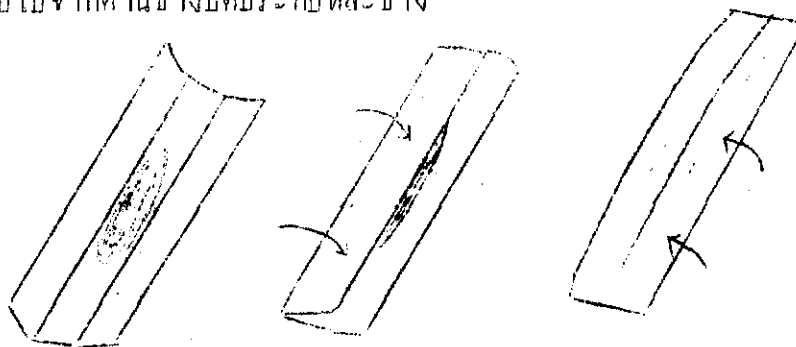
1. เลือกใบมะพร้าวใบงาม ๆ ไม่แก่หรืออ่อนเกินไป ตัดเอาช่วงกลางให้ยาวประมาณ 30 ซม. จำนวน 2 ใบ แล้วเจดให้สะอาด

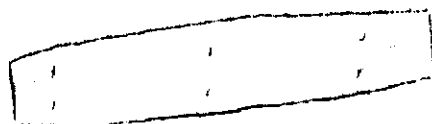
2. นำใบมะพร้าวที่ตัดแล้วทั้งสองใบวางซ้อนกันครึ่งหนึ่งของใบตามความยาว ใ้ไม้กลัดเล็ก ๆ กลัดให้ติดกันเป็น 3 ระยะ หัว-กลาง-ท้าย

3. ตักดิน(แพนขนม) ใส่ตรงกลางใบที่กลัดติดกัน เกลี่ยให้ยาวไปตามความยาวของใบแล้วพับใบจากด้านข้างปิดประกบที่ละข้าง

4. ใ้ไม้กลัด กลัดหัว-ท้ายก่อนโดยกลัดให้ติดถึงด้านหลังด้วย ส่วนตรงกลางกลัดให้ติดเฉพาะใบที่ติดพับไว้เท่านั้น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 ทยอยทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนห่อขนมสำเร็จรูป (ห่อขนมทรงเตี้ย, ห่อขนมจาก)
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความคิดเห็น นักเรียนในกลุ่มแต่ละคนร่วมกันตอบ เลขานุการทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มห่อขนมทรงเตี้ยและขนมจากให้สำเร็จแบบละ 6 ห่อ
7. เมื่อห่อขนมเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้หรือการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ห่อขนมทรงเตี้ย ห่อขนมจากที่สำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการห่อขนมทรงเตี้ย และการห่อขนมจาก
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการห่อขนม ไม้เกว ใบตอง ไม้กลัด ผ้าสำหรับเช็ดใบตอง มีด กรรไกร ใบมะพร้าว
6. เกมตอบรูปแบบเขียน

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจผลงาน คือ หอชนมทรงเตี้ย และหอชนมจากที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

ความรู้เพิ่มเติมสำหรับครู

ใบทอง ใบทองที่เหมาะสมสำหรับการหอชนมหรือหอของ ไค้แก่ ใบทองกล้วยตานีเพราะใบมีคุณสมบัติไม่แข็งและฉีกขาดง่ายเหมือนใบทองกล้วยอื่น ๆ

วิธีใช้ใบทอง ใบทองทุกชนิดเมื่อตัดมาใหม่ ๆ ควรผึ่งลมให้แห้งลงเสียก่อนจะไค้ไม่แตกหรือฉีกขาด ถ้าเป็นใบทองกล้วยหอมหรือใบทองกล้วยอื่นควรนำไปอังไฟหรือผึ่งแดดเล็กน้อยก่อนนำมาใช้

การรักษาใบทอง การรักษาใบทองให้สดอยู่ได้นาน เมื่อยังไม่นำใบทองมาใช้ ควรจะพับเก็บไว้ในที่เย็น ๆ ไม่มีลมโกรก ควรจะใช้น้ำพรม ใบทองจะสดอยู่เสมอ

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการเรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ดังนี้

คำชี้แจงในการเรียน

1. ดูหอชนมทรงเตี้ยและหอชนมจากที่สำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
4. ร่วมกันหอชนมทรงเตี้ย หอชนมจากให้เสร็จแบบละ 6 ห่อ โดยอาศัยชั้นตอน

ในการหอชนม หากมีปัญหาลงถามครูและปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม

5. เมื่อหอชนมเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไขเพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น

6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีการ

แก้ไข

9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ใบตอง
2. ใบมะพร้าว
3. ไม้อัด
4. ผาสำหรับเช็กใบตอง
5. กิน

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องใช้ใบตอง ใบมะพร้าวทอด
2. ทำอย่างไรจึงจะใช้ใบตองหรือใบมะพร้าวได้ดี

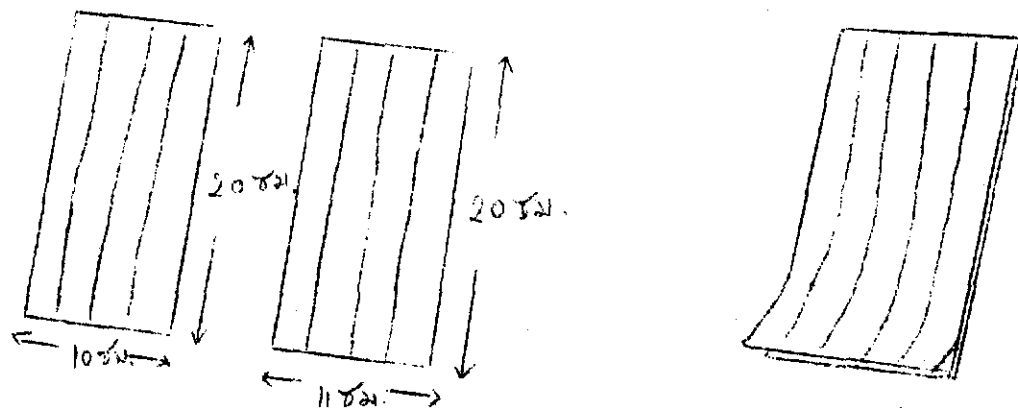
บัตรเฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วให้ตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

1. ใช้แทนภาชนะได้ ประหยัดเงินเพราะใช้ของที่มีอยู่ในท้องถิ่น
2. ใช้ 2 ใบซ้อนกันมันจะไม่แตกหรือขาด

ขั้นตอนการหัดขนมทรงเตี้ย

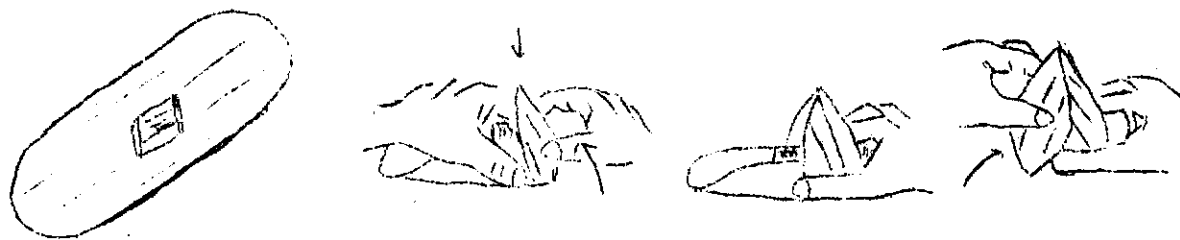
1. ฉีกใบตองให้ได้ขนาดกว้างประมาณ 11 ซม. ยาวประมาณ 20 ซม. 1 ชิ้น และกว้างประมาณ 10 ซม. ยาวประมาณ 20 ซม. อีก 1 ชิ้น เช็ดใบตองทั้งสองชิ้นให้ สะอาดแล้วนำใบตองทั้งสองชิ้นมาวางซ้อนกัน โดยหันหน้านอกเข้าหากันและวางสลับปลายใบ

2. พับทบใบตองตามยาว ใ้มีคหรือกรรไกรเจียนหัวท้ายให้โค้งประมาณ $\frac{1}{3}$ ของความยาวใบตอง

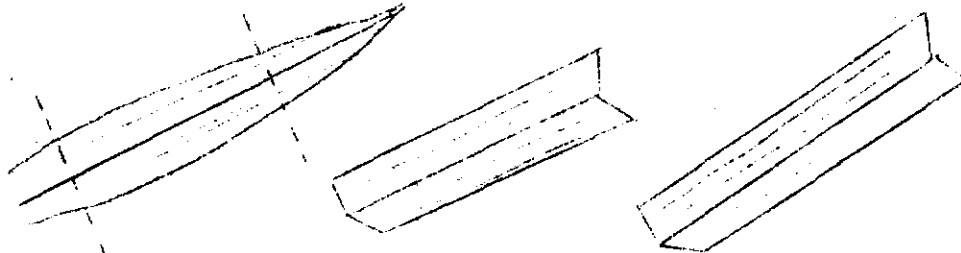

3. นำดินที่ปั้น (แทนขนม) วางตรงกลางใบตอง ใ้มีมือซ้ายรวบใบตองด้านข้างขึ้น ใ้นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้ว无名 นิ้วก้อยของคินที่ห่อ ใ้มีมือขวารวบใบตองห่อขึ้นใ้ปลายใบตองถึงอยู่ กึ่งกลางของคิน เคียนนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ขวาจับตรงมุมสุดของคิน ใ้มีมือซ้ายรวบใบตอง ห่อขึ้นใ้ปลายทั้งสองข้างสวมกันพอดีแล้วกลัดด้วยไม้กลัด

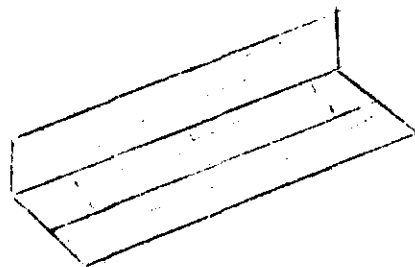

ขั้นตอนการห่อขนมจาก

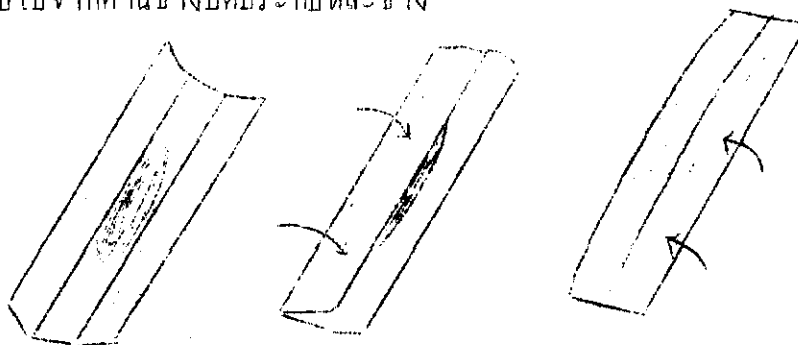
1. เลือกใบมะพร้าวใบงาม ๆ ไม่แก่หรืออ่อนเกินไป ตัดเอาครึ่งกลางให้ยาวประมาณ 30 ซม. จำนวน 2 ใบ แฉกไว้ให้สะอาด

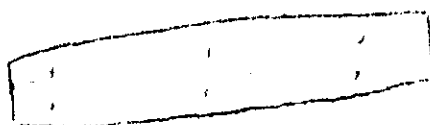
2. นำใบมะพร้าวที่ตัดแล้วทั้งสองใบวางซ้อนกันครึ่งหนึ่งของใบตามความยาว ใช้ไม้กลัดเล็ก ๆ กลัดให้ติดกันเป็น 3 ระยะ หัว-กลาง-ท้าย

3. ตักดิน(แทนขนม) ใส่ตรงกลางใบที่กลัดติดกัน เกลี่ยให้ยาวไปตามความยาวของใบแล้วพับใบจากด้านข้างปิดประกบที่ตะขาง

4. ใส่วุ้นกลัด กลัดหัว-ท้ายก่อนโดยกลัดให้ติดถึงด้านหลังด้วย ส่วนตรงกลางกลัดให้ติดเฉพาะใบที่ติดหัวไว้เท่านั้น

เกมต่อรูปเหลี่ยม

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ให้แต่ละฝ่ายนำบล็อกสามเหลี่ยมและสี่เหลี่ยมมาต่อกันให้เป็นรูปทรงต่าง ๆ ฝ่ายใดต่อได้หลายรูปทรงกว่าเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

1. บล็อกสามเหลี่ยม 4 ชิ้น
2. บล็อกสี่เหลี่ยม 6 ชิ้น

ชุดการสอนที่ 7

เรื่อง การ เยี่ยมกระทรวงแบบต่าง ๆ

คู่มือการใช้ชุดการสอน เรื่อง การ เยี่ยมกระทรวงแบบต่าง ๆ

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วยคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การ เตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้ดี
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครู เป็นหลักในการดำเนินการสอน

ข. การจัดกิจกรรม

1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดให้ในคู่มือนักเรียน หากมีปัญหาก็ถามครูและปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กคล่องตัวทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมุนทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือ
ออกเสียง

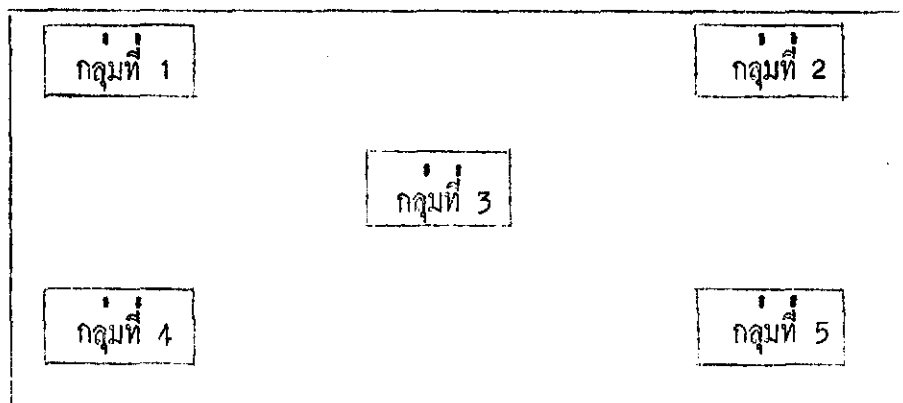
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่ยื่นเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำ
คนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกของ
กลุ่มอย่างทั่วถึง

5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจจะนั่งเป็นรูป
วงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม

6. แต่ละกลุ่มควรอยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครู
สามารถสังเกตการเรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก

7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่ง ดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เคลื่อนไปเล่นเกมได้

การรายงานกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกไปรายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น

2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการเย็บกระดุมแบบต่าง ๆ ปัญหาที่เกิดขึ้น

ในการทำงานกลุ่มและวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ค. บทบาทของครู

1. ชี้แจงเรื่องการเรียนด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำกระถางสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานกลุ่มของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดย เกลินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. กระถางสำเร็จรูป (กระถางสี่มุมขอบปาก, กระถางขมตาล)
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการ เย็บกระถางสี่มุมขอบปากและกระถางขมตาล
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการเย็บกระถาง ไค้แก่ ใบทอง ไม้กลัด กระดาษรองตัด ภาชนะปากกลม ผ้าสำหรับเช็ดใบทอง มีด กรรไกร เข็ม ค้าย
6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับทำเนียบกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการเย็บกระถางแบบต่าง ๆ

เวลาเรียน 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การ เย็บกระดุมจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอย่างสูง มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหา ขั้นตอนในการ เย็บกระดุมได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
3. ร่วมกันศึกษา เหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของกระดุมและตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันเย็บกระดุมได้กลุ่มละ 2 แบบ แบบละ 3 ใบ
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา และทำความสะอาดที่ปฏิบัติงานได้

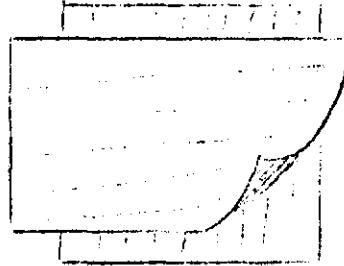
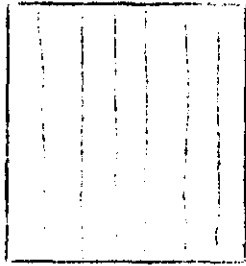
เนื้อหา

1. การ เย็บกระดุมสี่มุมรอบปาก
2. การ เย็บกระดุมขมตาล

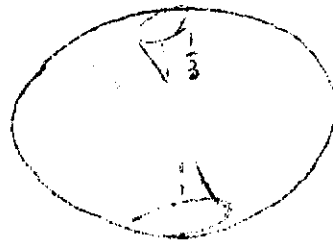
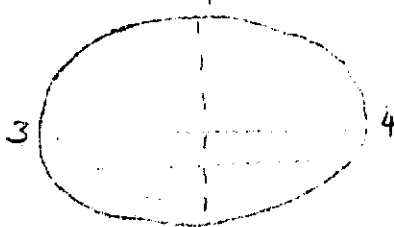
การ เย็บกระดุม เป็นการนำใบทองซึ่ง เป็นวัสดุในห้องทอผ้ามาใช้แทนภาชนะ โดยอาศัยขั้นตอนในการทำดังนี้

ขั้นตอนการ เย็บ กระหง สุ่ม มอบปาก

1. ตัดใบตองให้โตขนาดกว้าง 15 ซม. จำนวน 2 ชิ้น แล้วใช้ใบตองให้สะอาดวางซ้อนกันให้หนาพอเข้าหากันและให้เส้นใบหักเข้า ในภาชนะปากกลมกว้าง 15 ซม. วางคว่ำบนใบตองที่มีใบรองกรีดด้วยมีดให้รอบ

2. นำใบตองที่เจียนแล้วมาจับจีบมุม ให้จับจีบมุมที่ 1 ก่อนโดยจับให้ลึกประมาณ 1 ใน 3 ของความกว้างและจับให้ตื้นกัน 2-2½ ซม. ใช้ไม้กลัดกลัดด้านในเฉียง ๆ และจับมุมตรงกันข้ามในลักษณะเดียวกัน

3. จับมุมที่ 3-4 แตะเดียวกับมุมที่ 1-2 แล้วใช้กรรไกร เจียนปากกระหงให้เสมอกัน

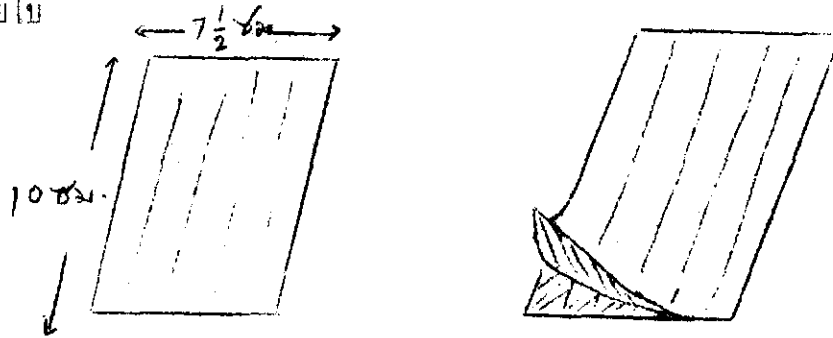

4. ใช้ใบตองกว้าง 2 ซม. ยาวกว่ารอบปากกระหงเล็กน้อยพันครึ่งมอบปากกระหงให้แน่นเย็บเฉียงให้รอบ

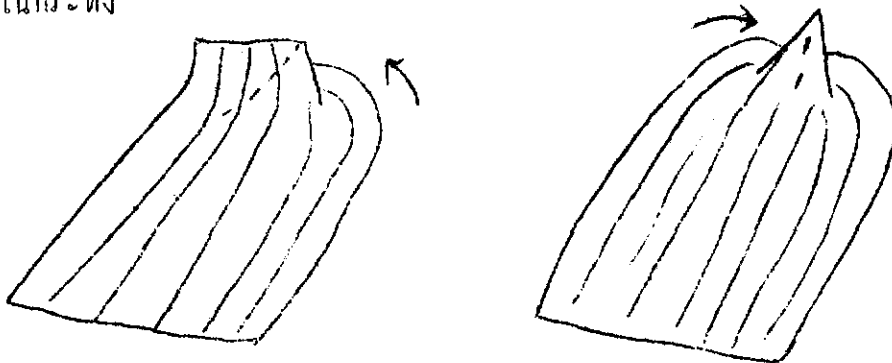

ขั้นตอนการ เย็บกระดุมขมตาล

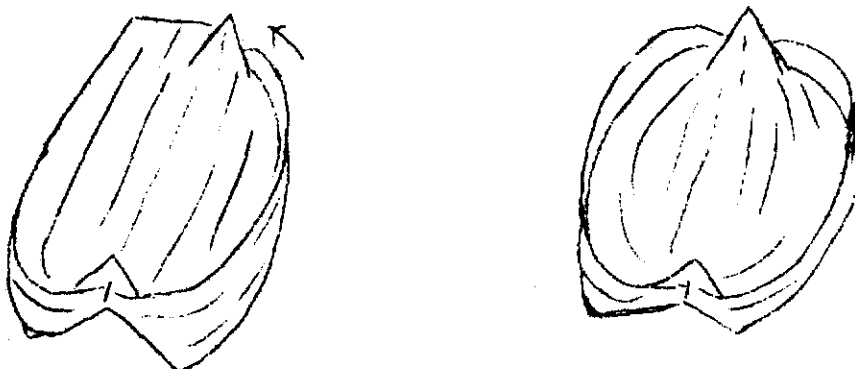
1. ตัดใบตองกว้างประมาณ $7\frac{1}{2}$ ซม. ยาวประมาณ 10 ซม. จำนวน 2 ชิ้น
 เช็ดให้สะอาดและนำใบตองทั้งสองชิ้นวางซ้อนกันโดยหันหน้าवलเข้าหากันและวางสลับ
 ปลายใบ

2. ไขว้สายตากะดุมกว้างและคานยาวคานละ 4 ช่วง เริ่มจับมุมแรกที่จุดตัด
 ช่วงที่ 1 ของคานกว้างกับคานยาว พับไปสู่จุดกึ่งกลางของริมใบตองคานกว้าง แล้วจับ
 มุมอีกคานหนึ่งโดยวิธีเดียวกัน พับให้มุมทั้งสองข้างมาชนกันหรือทับกันพอดี ไขว้ไม้กลัดกลัด
 คานในกระดุม

3. กลับใบตองอีกคานหนึ่งแล้วจับมุมตามวิธีเดิมกลัดไม้กลัด ก็จะได้กระดุมขม-
 ทาลตามต้องการ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หนึ่งทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน และเลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูกระทงสำเร็จรูป (กระทงสี่มุมมอบปาก, กระทงขนมตาล)
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงานโดยประธานทำหน้าที่ตามความคิดเห็นสมาชิกในกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เย็บกระทงสี่มุมมอบปากและกระทงขนมตาลให้ได้แบบละ 3 ใบ
7. เมื่อเย็บกระทงเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. กระทงสำเร็จรูป (กระทงสี่มุมมอบปาก, กระทงขนมตาล)
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการเย็บกระทง
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการเย็บกระทง ได้แก่ ใบตอง ไม้กลัด ภาชนะปากกลม เข็ม ค้าย มีด กรรไกร ไม้บรรทัด กระดาษรองตัดใบตอง ผ้าสำหรับเช็ดใบตอง
6. เกมต่อรูปเหลี่ยม

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบผลงาน คือ กระงที่นัก เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

ความรู้เพิ่มเติมสำหรับครู

ใบทอง

ใบทองที่เหมาะสำหรับการ เย็บกระหว ใต้เก้ ใบทองกล้วยตานีเพราะใบมีคุณสมบัติไม่แข็งและฉีกขาดง่ายเหมือนใบทองกล้วยอื่น ๆ

วิธีใช้ใบทอง

ใบทองทุกชนิดเมื่อหักมาใหม่ ๆ การฉีกลงให้ฉีกลงเสียก่อน จะได้ไม่แตกหรือฉีกขาด ถ้าเป็นใบทองกล้วยหอมหรือใบทองกล้วยอื่นควรนำไปอังไฟหรือฉีกเล็กน้ยก่อนนำมาใช้

การรักษาใบทอง

การรักษาใบทองให้คงอยู่ได้นาน เมื่อยังไม่นำใบทองมาใช้ ควรจะพับเก็บไว้ในที่เย็น ๆ ไม่มีลมโกรก ควรใช้น้ำพรม ใบทองจะสดอยู่ได้นาน

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการ เรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ดังนี้

คำชี้แจงในการ เรียน

1. ดูกระหวสำเร็จรูป (กระหวสี่มุมมอปาก, กระหวชมตาล)
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
4. ร่วมกันเย็บกระหวสี่มุมมอปากและกระหวชมตาลให้เสร็จกลุ่มละ 6 ใบ

แบบละ 3 ใบโดยอาศัยขั้นตอนในการทำกระหว หากมีปัญหาก็จะถามครูและปรึกษากันไ้ภายในกลุ่ม

5. เมื่อเขียนกระทงเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไขเพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น

6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน

7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้

8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีการแก้ไข

9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ใบตอง
2. ไม้กลัด
3. ผ้าสำหรับเช็ดใบตอง

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมใบตองที่นำมาใช้ใส่ของจึงไม่ขาด
2. ทำอย่างไรจึงจะนำใบตองมาใส่ของโดยไม่หก

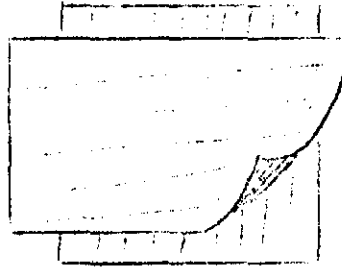
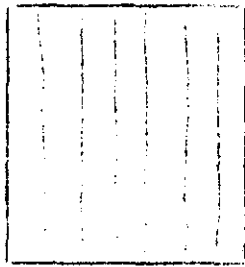
บัตรเฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วตรวจคำตอบต่อไปนี้

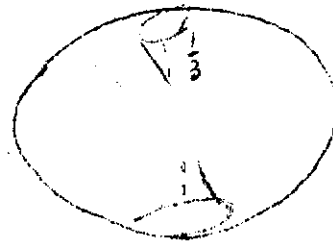
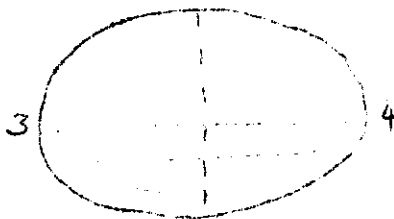
1. ก่อนนำไปใช้จึงลมหรืออังไฟแล้ว
2. นำมาเก็บจึบให้มิดกัน

ขั้นตอนการ เย็บกระหงี่มอมอบปาก

1. ตัดใบทองให้ได้นขนาดกว้าง 15 ซม. จำนวน 2 ชิ้น แล้วตัดใบทองให้สะอาดวางซ้อนกันให้หน้าवलเข้าหากันและให้เส้นใบติดกัน ใช้ภาชนะปากกลมกว้าง 15 ซม. วางคว่ำบนใบทองที่มีไม้รองกรีดควมยี่สิบให้รอบ

2. นำใบทองที่เจียนแล้วมาจับจีบมุม ให้จับจีบมุมที่ 1 ก่อนโดยจับให้ลึกประมาณ 1 ใน 3 ของความกว้างและจับให้แน่น 2-2½ ซม. ใช้ไม้กลัดกลัดก้านในเฉียง ๆ และจับมุมตรงกันข้ามในลักษณะเดียวกัน

3. จับมุมที่ 3-4 เรนเดียวกับมุมที่ 1-2 แล้วใช้กรรไกรเจียนปากกระหงี่ให้เสมอกัน

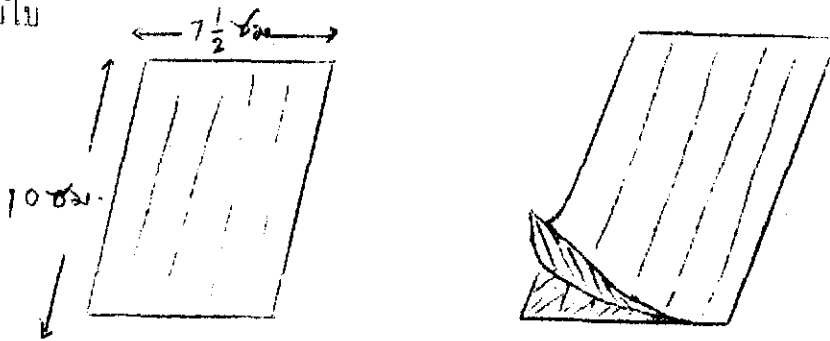

4. ใช้ใบทองกว้าง 2 ซม. ยาวกว่ารอบปากกระหงี่เล็กน้อยพับครึ่งมอมอบปากกระหงี่ให้เข็มเย็บเฉียงให้รอบ

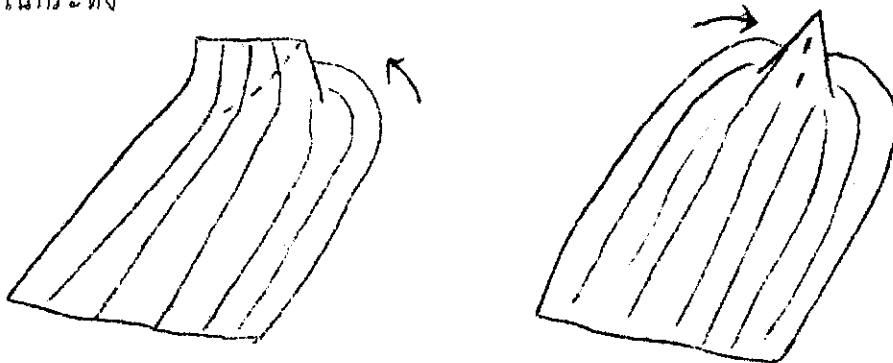

ขั้นตอนการ เย็บกระดองหอยนางรม

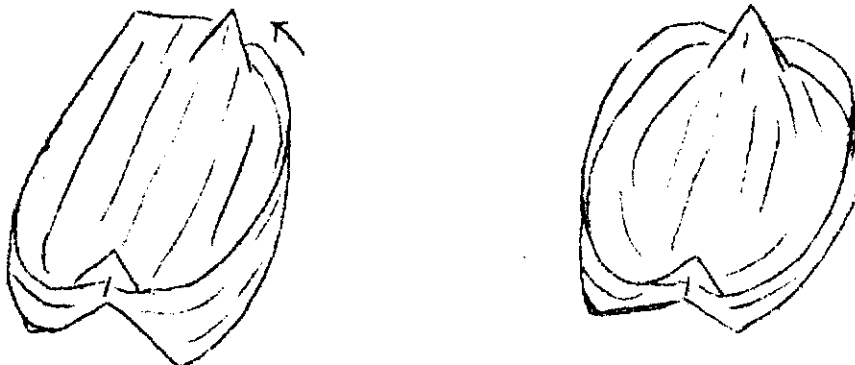
1. ตัดใบตองกว้างประมาณ $7\frac{1}{2}$ ซม. ยาวประมาณ 10 ซม. จำนวน 2 ชิ้น
 เช็ดให้สะอาดและนำใบตองทั้งสองชิ้นวางซ้อนกันโดยหันหน้าवलเข้าหากันและวางสลับ
 ปลายใบ

2. ใบสาบตากจะคานกว้างและคานยาวคานละ 4 ช่วง เริ่มจับมุมแรกที่จุดตัด
 ช่วงที่ 1 ของคานกว้างกับคานยาว พับไปสู่อุ้งกึ่งกลางของริมใบตองคานกว้าง แล้วจับ
 มุมอีกคานหนึ่งโดยวิธีเดียวกัน พับให้มุมทั้งสองข้างมาชนกันหรือทับกันพอดี ไข้ไม้กลัดกลัด
 คานในกระดอง

3. กลับใบตองอีกคานหนึ่งแล้วจับมุมตามวิธีเดิมกลัดไม้กลัด ก็จะได้อีกกระดองหอย-
 นางรมตามต้องการ

เกมต่อรูปเหลี่ยม

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มที่เล่นก่อนนำแท่งสี่เหลี่ยม แท่งสามเหลี่ยมมาต่อเป็นรูปทรงต่าง ๆ โดยผลัดกันกลุ่มละครั้ง เมื่อจบการ เล่นกลุ่มใดต่อรูปทรงต่าง ๆ ได้มากเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

แท่งสี่เหลี่ยมและแท่งสามเหลี่ยม จำนวน 1 ชุด 11 ชิ้น

ชุดการสอนที่ 8

เรื่องการทำน้ำจับทุกระตะ

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการทำน้ำจับทุกระตะ

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน ใ้ตลอดและทำความเข้าใจให้
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึด คู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน
3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 12 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

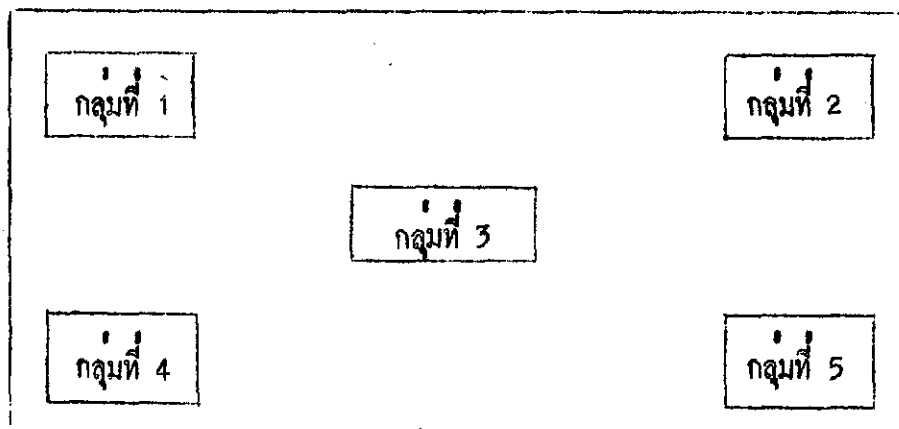
1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียน ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาก็จะถามครูและปรึกษากันไ้ภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียน แต่ละกลุ่มไ้ร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำไ้หลายวิธี พยายามไ้เด็กแต่ละกันทั้ง เด็กเก่งและ เด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 เผลทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็น กลุ่มที่ 5 ไ้ไ้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งเมื่อเปลี่ยนเนื้อหาใหม่ ขอให้ข้าคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทำหน้าที่ประธาน ทำหน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจจะนั่งเป็นรูปวงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครูสามารถสังเกตการเรียนและการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เคลื่อนไปเล่นเกมได้

การรายงานกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการดำเนินงาน จังหวะการทํางาน และวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำผ้าจับทุกระตะ ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ค. บทบาทของครู

1. ชี้แจงเรื่องการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำผ้าจับทุกระตะสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานของกลุ่มนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดยแก้ไขให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ผ้าจับทุกระตะสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการทำผ้าจับทุกระตะ
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำผ้าจับทุกระตะ ไต้แก๊ว เศษผ้า ก้าย เข็ม กรรไกร กระดาษ ดินสอ ไม้บรรทัด
6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการทำผ้าจับทุกระตะ

เวลาเรียน 12 คาบ

ความคิดรวบยอด

การทำผ้าจับหูกระทะจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจจากครู มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

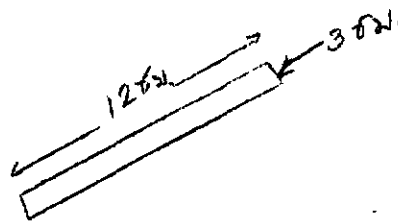
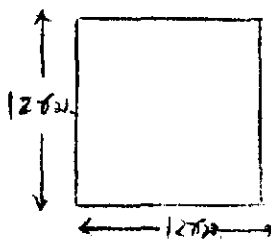
1. ร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการทำผ้าจับหูกระทะได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มได้
3. ร่วมกันศึกษา เหตุผล เกี่ยวกับลักษณะของผ้าจับหูกระทะและตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันทำผ้าจับหูกระทะให้ได้กลุ่มละ 6 ชิ้น
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา และทำความสะอาดเครื่องมือและสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

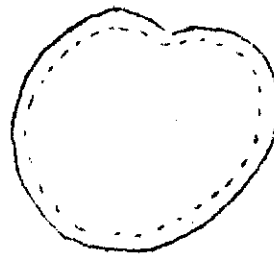
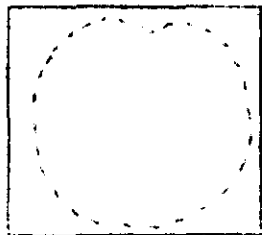
การทำผ้าจับหูกระทะ เป็นการนำเศษผ้ามาเย็บเป็นของใช้ โดยอาศัยขั้นตอนในการทำดังนี้

ขั้นตอนการทำผ้าจับหูกระโหลก

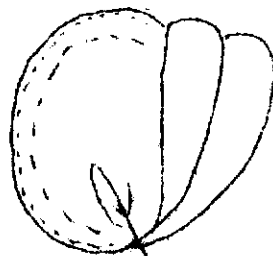
1. เลือกผ้าหนา ๆ ขนาดกว้าง 12 ซม. ยาว 12 ซม. 4 ชิ้น และขนาดกว้าง 3 ซม. ยาว 12 ซม. อีก 1 ชิ้น

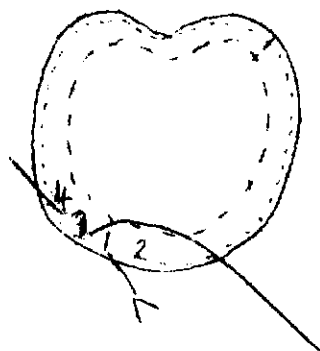
2. ลอกแบบลงบนผ้าชิ้นแรกแล้วนำไปวางซ้อนบนผ้าอีก 3 ชิ้นแล้วตัดตามแบบเพื่อเย็บไว้ประมาณ $\frac{1}{2}$ ซม.

3. นำผ้าทั้ง 4 ชิ้นมาวางซ้อนกันเอาหน้าผ้าเข้าหากันแล้วเนา

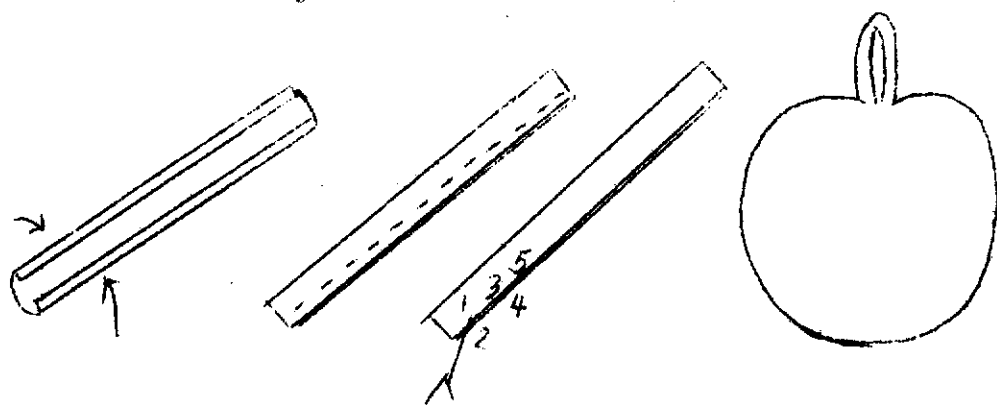
4. เย็บด้วยวิธีคนดอยหลัง คือใช้ค้ายรอยเข็มชมวดปมแทงขึ้นที่จุดที่ 1 ให้ปมอยู่ใตผ้า แล้วแทงเข็มย้อนหลังไปลงที่จุดที่ 2 ให้ห่างจากจุดที่ 1 พอสมควร ให้เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 3 ระยะห่างเท่ากับจุดที่ 1 ไปจุดที่ 2 ค้างค้ายให้ตึง ใช้เข็มแทงลงไปจุดที่ 1 ให้เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 4 ทำไปเรื่อย ๆ เว้นช่องสำหรับกลับด้านในออกและสำหรับติดหูแขวน

5. กลับผ้านานในออกให้ทะเข็มน้อยข้างใน

6. นำผ้าชิ้นที่ม้วนขนาดกว้าง 3 ซม. ยาว 12 ซม. มาเย็บริมทั้งสองข้าง แล้วพับทบตามยาวเนาไว้แล้วจับเย็บด้วยวิธีสอดขออนค้ายสำหรับทำหู คือใช้ค้ายร้อยเข็มฆวนคมสอดปลายเข็มลงไปใต้จุดที่ 1 ใต้ริมผ้าที่พับข้างบนแล้วแทงเข็มให้ทะลุริมผ้าข้างล่างที่จุดที่ 2 สอดปลายเข็มตามรอยพับข้างบนทะลุที่จุดที่ 3 ถึงเข็มให้ค้ายถึงแล้วแทงเข็มลงที่จุดที่ 4 ริมผ้าด้านล่าง สอดปลายเข็มตามรอยพับข้างบนทะลุที่จุดที่ 5 ห่างจากจุดที่ 3 เล็กน้อย กระยะห่างจากจุดที่ 1, 3, 5 ให้เท่า ๆ กันทำไปเรื่อย ๆ จนเสร็จถึงค้ายเนาออก แล้วนำไปเย็บติดกับผ้าชิ้นใหญ่ที่เย็บเสร็จแล้วด้วยวิธีสอดขออนค้าย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 ให้ได้กลุ่มละ 6 คน จำนวน 5 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูผ้าจับพู่กระหะสำเร็จรูป
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความ
คิดเห็น สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำผ้าจับพู่กระหะให้เสร็จกลุ่มละ 6 ชิ้น
7. เมื่อทำผ้าจับพู่กระหะเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้หรือการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ผ้าจับพู่กระหะสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการทำผ้าจับพู่กระหะ
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำผ้าจับพู่กระหะ ได้แก่ เศษผ้า เข็ม ค้าย
กรรไกร กระดาษ คินสอ ไม้บรรทัด
6. เกมโหม่โน้ส

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบผลงาน คือ ฝ่าจับทุกระยะที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการเรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ดังนี้

คำชี้แจงในการเรียน

1. ฝ่าจับทุกระยะสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย
4. ร่วมกันทำฝ่าจับทุกระยะให้เสร็จกลุ่มละ 6 ชิ้น โดยอาศัยขั้นตอนในการทำฝ่าจับทุกระยะ หากมีปัญหาก็จะถามครูและปรึกษากันไ้ภายในกลุ่ม
5. เมื่อทำฝ่าจับทุกระยะเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีการแก้ไข
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. เศษผ้า
2. เข็ม

3. กาย
4. กินสอ
5. กระดาษ
6. กรรไกร

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องทำผ้าจับหุกระหะ
2. ทำอย่างไรผ้าจับหุกระหะจึงป้องกันความร้อนได้ดี

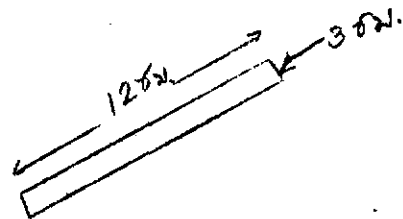
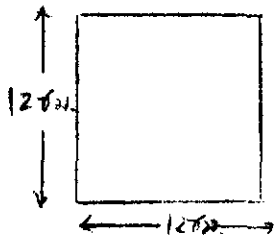
บัตรเฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วให้ตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

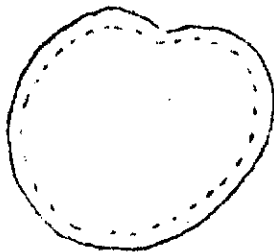
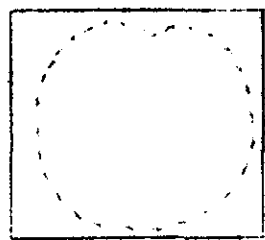
1. เพราะต้องการใช้รองมือเมื่อจับหุกระหะจะไม่ร้อนถึงมือ
2. ใช้ผ้าหนา ๆ มาทำ

ขั้นตอนการทำยาจับหูกะทะ

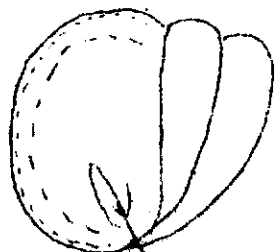
1. เลือกผ้าหนา ๆ ขนาดกว้าง 12 ซม. ยาว 12 ซม. 4 ชิ้น และขนาดกว้าง 3 ซม. ยาว 12 ซม. อีก 1 ชิ้น

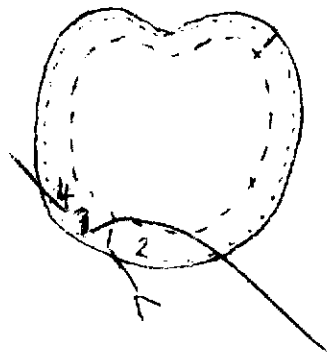
2. จดแบบลงบนผ้าชิ้นแรกแล้วนำไปวางซ้อนบนผ้าอีก 3 ชิ้นแล้วตัดตามแบบ เมื่อเย็บไว้ประมาณ $\frac{1}{2}$ ซม.

3. นำผ้าทั้ง 4 ชิ้นมาวางซ้อนกันเอาหน้าผ้าเข้าหากันแล้วเนา

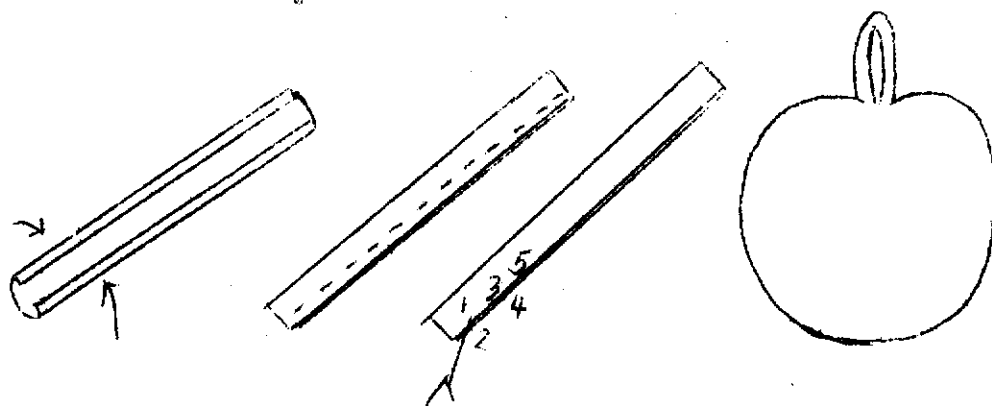
4. เย็บด้วยวิธีคันถอยหลัง คือใช้สายร้อยเข็มชวคปมแทงขึ้นที่จุดที่ 1 ให้ไม่อยู่โตผ้า แล้วแทงเข็มย้อนหลังไปลงที่จุดที่ 2 ให้ห่างจากจุดที่ 1 พอสมควร ให้เข็มทะลุผ้า ขึ้นไปที่จุดที่ 3 ระยะห่างเท่ากับจุดที่ 1 ไปจุดที่ 2 ก็ดึงให้ตึง ให้เข็มแทงลงไปที่จุดที่ 1 ให้เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 4 ทำไปเรื่อย ๆ เว้นช่องสำหรับกลับด้านในออกและสำหรับติดหูแขวน

5. กลับผ้าด้านในออกให้ตะเข็บอยู่ข้างใน

6. นำผ้าชิ้นที่มีขนาดกว้าง 3 ซม. ยาว 12 ซม. มาเย็บริมทั้งสองข้าง แล้วพับตามยาวเนาไว้แล้วจับเย็บด้วยวิธีสอดซอนค้ายสำหรับทำหู คือใช้คานร้อยเข็มฆวนคปม สอดปลายเข็มลงไปที่จุดที่ 1 ใต้ริมผ้าที่พับข้างบนแล้วแทงเข็มให้ทะลุริมผ้าข้างล่างที่จุดที่ 2 สอดปลายเข็มตามรอยพับข้างบนทะลุที่จุดที่ 3 ถึงเข็มให้ค้ายถึงแล้วแทงเข็มลงที่จุดที่ 4 ริมผ้าด้านล่าง สอดปลายเข็มตามรอยพับข้างบนทะลุที่จุดที่ 5 ห่างจากจุดที่ 3 เล็กน้อย กระยะห่างจากจุดที่ 1, 3, 5 ให้เท่า ๆ กันทำไปเรื่อย ๆ จนเสร็จจึงค้ายเนาออก แล้วนำไปเย็บติดกับผ้าชิ้นใหญ่ที่เย็บเสร็จแล้วด้วยวิธีสอดซอนค้าย

เกมโยนโบว์

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย เริ่มเล่นโดยแบ่งแท่งสามเหลี่ยมที่มีตัวเลขแสดงจำนวนให้ฝ่ายละเท่า ๆ กัน ฝ่ายเริ่มก่อนวางสามเหลี่ยมที่มีเลข 0 ลงให้อีกฝ่ายนำสามเหลี่ยมที่มีเลข 0 และเลขอื่น ๆ มาต่อ ต่อกันไปเรื่อย ๆ ฝ่ายใดหมดสามเหลี่ยมก่อนเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

แท่งสามเหลี่ยมที่มีตัวเลขประกอบ 1 ชุด

ชุดการสอนที่ 9

เรื่องการนับเข้าเซตหน้า

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการนับเข้าเซตหน้า

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน
ให้ตลอดและทำความเข้าใจให้ดี

2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึด
คู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 12 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

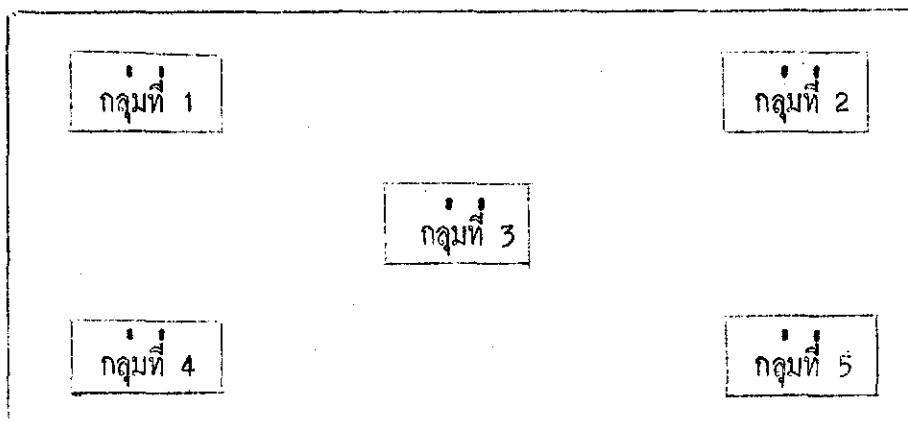
1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยให้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียน
ร่วมกันทำกิจกรรม เป็นกลุ่มตาม เนื้อหาที่กำหนดให้ในคู่มือนักเรียน เมื่อมีปัญหาก็ถามครูและปรึกษากัน
กันภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้อง เน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียน
แต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้แต่ละคนทั้ง เด็กเก่งและ
เด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 พวกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1
มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็น
กลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่ย้ายเนื้อหาใหม่อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการ และหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจนั่งเป็นรูปวงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเอง และครูสามารถสังเกตการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้

การรายงานกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำงานกลุ่ม ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ค. บทบาทของครู

1. ชี้แจง เรื่องการเรียนช่วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำผ้า เช็ดหน้าที่ทำสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานกลุ่มของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดย เคารพให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ผ้า เช็ดหน้าสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเลข
4. ขั้นตอนการปักผ้า เช็ดหน้า
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการปักผ้า เช็ดหน้า ไก่ แก้ว ผ้า ค้าย ไหม เข็ม กรรไกร สะกิ้ง
6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการปักผ้า เช็ดหน้า

เวลาเรียน 12 คาบ

ความคิดรวบยอด

การปักผ้า เช็กหน้าจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ ความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

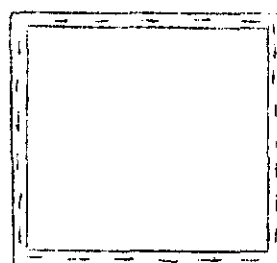
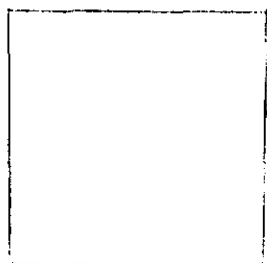
1. ร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการปักผ้า เช็กหน้าได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มได้
3. ศึกษาเหตุผล เกี่ยวกับลักษณะของผ้า เช็กหน้าและตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันปักผ้า เช็กหน้าได้สำเร็จกลุ่มละ 6 ผืน
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา เครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

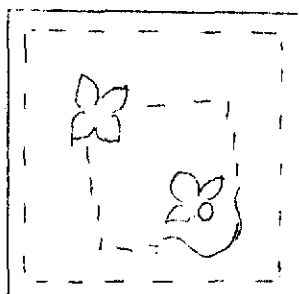
การปักผ้า เช็กหน้า เป็นการทอของใช้ โดยอาศัยขั้นตอนในการทำดังนี้

ขั้นตอนการปักผ้า เชือกหนา

1. ตัดผ้าให้ไ้ขนาดตามที่ต้องการ ควรให้ไ้ขนาดกว้าง 12 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว
เป็นอย่างน้อย พับริมพร้อมกับเนาทาง ๆ

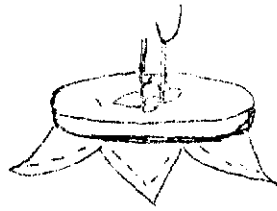

2. กลับผ้าด้านหน้าลอกลายตามที่ต้องการ

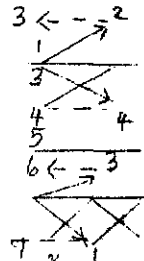
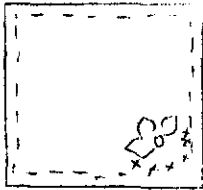
3. นำผ้าซึ่งกับสะกึ่งให้แน่นให้ส่วนที่จะปักอยู่ตรงกลางสะกึ่ง ไข้ไหมร้อย เข็มปัก
โดยวิธีปักทึบ ดังนี้

วิธีปักทึบ ซึ่งผ่านสะกึ่งให้ถึง ไข้ไหมร้อย เข็มปัก โดยไม่ต้องขมวดปมให้ซ้อนปลายกันด้วย
โดยเนา 2 - 3 ครั้งลงตรงลายที่จะปักทึบปัก ทำอย่างนี้ทุกครั้งที่เปลี่ยนลาย แถง เข็มลง
ใกล้ส่วนที่จะปักแล้วแทงขึ้นที่จุดเริ่มต้นถึง เข็มให้ไหมถึง แถง เข็มลงที่จุดตรงกันข้าม ถึงไหมให้
ถึงแทง เข็มขึ้นให้ติดกับจุดที่เริ่มต้นถึงไหมให้ถึง แถง เข็มลงติดกับจุดตรงข้ามกับจุด เริ่มต้น ทำ
เช่นเดียวกันไปเรื่อย ๆ จนเต็มลายที่จะปักทึบ

4. เลาสะกิดออกแล้วปักไขว้ส่วนที่เป็นลายปักไขว้ ดังนี้

วิธีปักไขว้ ใช้ไหมร้อยเข็มขนาดแบบที่ปลายให้เรียบร้อย เตะเข็มทะลุขึ้นบนผ้าที่สุดที่ 1 ให้ไหมอยู่ใต้ผ้าถึง เข็มให้ไหมตึงแล้วแทงย้อนหลังเฉียงขึ้นไปที่จุดที่ 2 ให้เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 3 ถึงเข็มให้ไหมตึงแล้วแทงย้อนกลับลงมาถึงจุดที่ 4 ให้ปลายเข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 5 ถึง เข็มให้ไหมตึง ย้อนเข็มลงไปที่แทงให้ติดกับจุดที่ 3 ให้ปลายเข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 6 ถึง เข็มให้ไหมตึง เตะ เข็มลงติดกับจุดที่ 1 ให้ทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 7 ทำเช่นเดียวกันไปเรื่อย ๆ จนจบ

5. ปักลูกโซ่ส่วนที่เป็นลายปักโซ่โดยไม่ตึงไขว้สะกิด

วิธีปักโซ่ ใช้ไหมร้อยเข็มขนาดแบบส่วนปลายสุดของกาย เตะเข็มจากส่วนล่างของผ้า ขึ้นไปที่จุดที่ 1 ถึงไหมให้ตึง ตวัดไหมไปทางซ้ายให้คล้องนิ้วชี้ไว้ เตะเข็มลงที่จุดที่ 1 (จุดเดิม) ให้ปลายเข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 2 มีระยะห่างกันพอสมควร ถึงเข็มให้ไหมตึงแล้วตวัดไหมคล้องนิ้วชี้ ให้ไหมตึง เตะเข็มลงที่จุดที่ 2 (ในห่วงโซ่) ให้ปลายเข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่จุดที่ 3 ทำไปจนจบลาย

6. กลับผ้าด้านหลังที่เนาไว้แล้วสอยซ่อนด้ายตามแนวริมผ้า เช็ดหน้าทั้ง 4 ด้าน ถึงกาย

เนาออก

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนชั้น 1 - 5 วมทั้งชั้น แล้วจับคนที่ชั้น 4 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่ชั้น 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่ชั้น 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันไปประจำกลุ่ม
 2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
 3. ให้นักเรียนดูผ้าเช็ดหน้าที่ปักสำเร็จรูป
 4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงานโดยประธานทำหน้าที่ถามความคิดเห็น สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนร่วมกันตอบ เลขานุการแต่ละกลุ่มทำหน้าที่บันทึก
 5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
 6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปักผ้าเช็ดหน้าให้เสร็จกลุ่มละ 6 ผืน
 7. เมื่อปักผ้า เช็ดหน้า เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข
- ในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
 9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
 10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ผ้าเช็ดหน้าสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตร เฉลย
4. ขั้นตอนการปักผ้า เช็ดหน้า

5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการปักผ้า เช็กหน้า ไค่เก้ ผ่า ค้าย โหม เข้ม
สะกิง กรรไกร

6. เกมบันไดงู

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบผลงาน คือ ผ่า เช็กหน้าให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการ เรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ดังนี้

คำชี้แจงในการ เรียน

1. ให้นำเช็กหน้าสำเร็จรูป
2. คอยคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจสอบคำตอบจากบัตร เฉลย
4. ร่วมกันทำผ้า เช็กหน้าให้เสร็จกลุ่มละ 6 ผืน โดยอาศัยขั้นตอนในการทำ
ผ้า เช็กหน้า หากมีปัญหาลามครูและปรึกษากันไ้ภายในกลุ่ม
5. เมื่อทำผ้า เช็กหน้า เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและ
วิธีการแก้ไข เพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้ว เปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข เพื่อ
ปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ผา
2. คายและไหม
3. เข็ม
4. สะตึง
5. กรรไกร

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องทำผ้าเช็ดหน้า
2. ทำอย่างไรผ้าเช็ดหน้าจึงจะน่าใช้

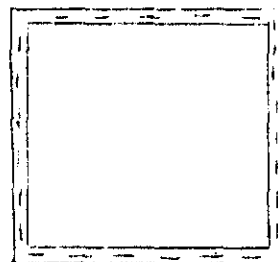
บัตร เฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วให้ตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

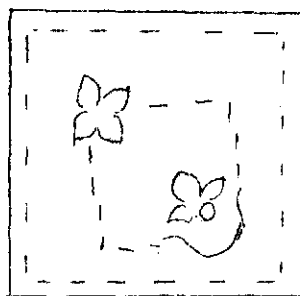
1. เพราะต้องการทำเป็นเครื่องใช้ประจำตัว
2. บักให้สวยงาม

ขั้นตอนการปักผ้าเช็ดหน้า

1. ตัดผ้าให้ไ้ขนาดตามที่ต้องการ ควรให้ไ้ขนาดกว้าง 12 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว
เป็นอย่างน้อย พับริมพร้อมกับเนาทาง ๆ

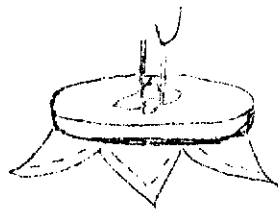

2. กลับผ้าตามหน้าลวดลายตามที่ต้องการ

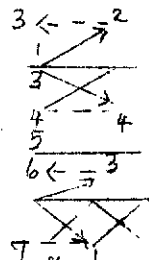
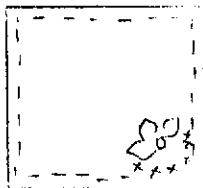
3. นำผ้าซึ่งกับสะกึ่งให้แนบให้ส่วนที่จะปักอยู่ตรงกลางสะกึ่ง ไขไหมร้อยเข็มปัก
โดยวิธีปักทึบ ดังนี้

วิธีปักทึบ ซึ่งผ้าบนสะกึ่งให้ถึง ไขไหมร้อยเข็มปักโดยไม่ต้องขมวดปมให้ซ้อนปลายกันด้วย
โดยเนา 2 - 3 ครั้งลงตรงลายที่จะปักทึบปัก ทำอย่างนี้ทุกครั้งที่เปลี่ยนค้าย แตะเข็มลง
ใกล้ส่วนที่จะปักแล้วแทงขึ้นที่จุดเริ่มต้นถึง เข็มให้ไหมถึง แตะเข็มลงที่จุดตรงกันข้าม ถึงไหมให้
ถึงแตะ เข็มขึ้นให้ติดกับจุดที่เริ่มต้นถึงไหมให้ถึง แตะเข็มลงติดกับจุดตรงข้ามกับจุดเริ่มต้น ทำ
เช่นเดียวกันไปเรื่อย ๆ จนเต็มลายที่จะปักทึบ

4. เอาสะกิดออกแล้วปักไขว้ส่วนที่เป็นลายปักไขว้ ดังนี้

วิธีปักไขว้ ใช้ไหมร้อยเข็มชมวดบนที่ปักไขว้ให้เรียบร้อย แถงเข็มทะลุขึ้นบนผ้าที่สุดที่ 1 ให้ไหมอยู่ใต้ผ้าถึง เข็มให้ไหมตึงแล้วแทงย้อนหลังเฉียงขึ้นไปที่จุดที่ 2 ให้เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่สุดที่ 3 ถึง เข็มให้ไหมตึงแล้วแทงย้อนกลับลงมาที่จุดที่ 4 ให้ปลาย เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่สุดที่ 5 ถึง เข็มให้ไหมตึง ย้อนเข็มลงไปที่แทงให้ติดกับจุดที่ 3 ให้ปลาย เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่สุดที่ 6 ถึง เข็มให้ไหมตึง แฉง เข็มลงติดกับจุดที่ 1 ให้เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่สุดที่ 7 ทำเช่นเดียวกันไปเรื่อย ๆ จนจบ

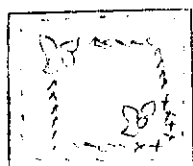
5. บักลูกโซ่ส่วนที่เป็นลายปักไขว้โดยไม่ต้องไขว้สะกิด

วิธีปักไขว้ ใช้ไหมร้อยเข็มชมวดบนส่วนปลายสุดของท้าย แถงเข็มจากส่วนล่างของผ้า ขึ้นไปที่จุดที่ 1 ถึงไหมให้ตึง ทวัดไหมไปทางซ้ายให้คล้องนิ้วชี้ไว้ แฉงเข็มลงที่จุดที่ 1 (จุดเดิม) ให้ปลาย เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่สุดที่ 2 มีระยะห่างกันพอสมควร ถึง เข็มให้ไหมตึงแล้วทวัดไหมคล้องนิ้วชี้ ให้ไหมตึงแล้วแฉงเข็มลงที่จุดที่ 2 (ในห่วงไขว้) ให้ปลาย เข็มทะลุผ้าขึ้นไปที่สุดที่ 3 ทำไปจนจบลาย

6. กลับผ้าด้านหลังที่เนาไว้แล้วสอยซอนกายตามแนวริมผ้า เข็มหน้าทั้ง 4 ด้าน ถึงกาย

เนาออก

เกมบันไดงู

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่ายแล้วตกลงกันว่าฝ่ายใดจะไ้เป็นผู้เริ่มเล่นก่อน เมื่อตกลงกัน
ไ้แล้วเริ่มเล่นโดยเอาบัตรเลขมาวางคว่ำหน้าลง แล้วให้ฝ่ายที่เริ่มเล่นก่อนเปิดบัตรเลข ถ้าไ้
บัตรเลข 1 ก็เดินไป 1 ช่อง ถ้าไ้เลข 6 ก็เดินไป 6 ช่อง เมื่อฝ่ายแรกเดินแล้วก็ให้อีกฝ่ายเดิน
บ้างผลัดกันคนละครั้ง ฝ่ายใดถึงจุดหมายตามที่กระดานบันไดกำหนดจะเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

เกมบันไดงู 1 ชุด

ชุดการสอนที่ 10

เรื่องการร่ายดอกไม้

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการร่ายดอกไม้

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

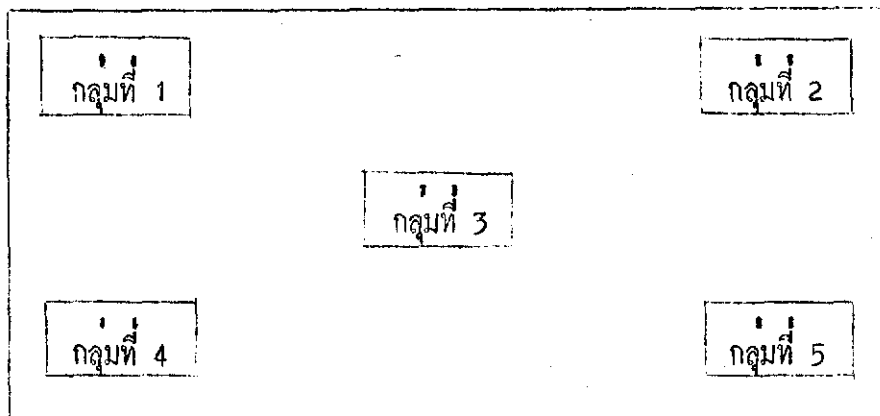
1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน
3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 3 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตาม เนื้อหาที่กำหนดให้ในคู่มือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาก็อาจจะถามครูและปรึกษากันได้ภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมการฝึกวินัยทางสังคม
2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กคล่องตัวทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง
วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 เหนือทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
- 4 ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่เปลี่ยนเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกของกลุ่มอย่างทั่วถึง
- 5 ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจจะนั่งเป็นรูปวงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครูสามารถสังเกตการเรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้
- การรายงานกลุ่ม
1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
 2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข
 3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ก. บทบาทของครู

1. ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำดอกไม้ที่ร้อยสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียนรู้ การทำงานกลุ่มของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดยเดินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ดอกไม้ที่ร้อยสำเร็จรูป (อุบะแซกสำเร็จรูป)
2. บัตรงาน
3. บัตรลาย
4. ชั้นตอนการร้อยอุบะแซก
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการร้อยอุบะ ไก่แก้ว ดอกรัก ดอกบานไม่รู้โรย

ค่าน เข็ม กรรไกร มีด

6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องการร้อยดอกไม้ (อุบะแซก)

เวลาเรียน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การร้อยดอกไม้จะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอย่างสูง มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการร้อยดอกไม้ได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มได้
3. ร่วมกันศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของดอกไม้ที่ร้อยและตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันร้อยดอกไม้ให้กลุ่มละ 3 พวง (พวงละ 7 สาย)
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

การร้อยดอกไม้ ไม้เท้า การร้อยช่อและการร้อยมาลัย เป็นการนำเอาดอกไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประดับตกแต่งในงานต่าง ๆ ในที่นี้จะกล่าวถึงการร้อยช่อแรก

ช่อมีส่วนประกอบดังนี้

1. ดอกตูม คือ ดอกแรกที่ใช้ในการร้อยช่อ ดอกไม้ที่ใช้เป็นดอกตูมได้แก่ ดอกจำปี ดอกจำปา ดอกบานไม่รู้โรย กล้วยาหนู พุทศุม ดอกชบา ระยิบระยับ กุหลาบและดอกกล้วยไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น แวนดา หวาย ฯลฯ
2. พวง คือ ดอกที่สวมทับดอกตูม ส่วนมากมักใช้กลีบเลี้ยงของดอกรัก ดอกชบา ถ้าดอกไม้ที่เป็นดอกตูมมีกลีบเลี้ยงอยู่แล้วก็ไม่ต้องร้อยพวงสวมทับ
3. ดอกสวม คือ ดอกที่ร้อยต่อจากพวงเป็นสายขึ้นไป นิยมใช้ดอกรัก ดอกมะลิ ดอกพุท ดอกมะละกอหรือดอกไม้อื่นที่หาได้ในท้องถิ่น

ขั้นตอนการ ร้อยอุบะ (อุบะแขก)

1. เลือกดอกกรักที่มีสีเดียวกันเป็นดอกสวม ปลีติดสืบเลี้ยงดอกกรักออก พยายามอย่าให้ดอกกรักชำและสืบเลี้ยงขาด คัดดอกกรักขนาดใหญ่ กลาง เล็กไว้เป็นพวก ๆ

2. นำกลีบเลี้ยงดอกกรักมาตัดปลายกลีบเลี้ยงออกข้างเพื่อใช้เป็นหมวกครอบ

ดอกตูม

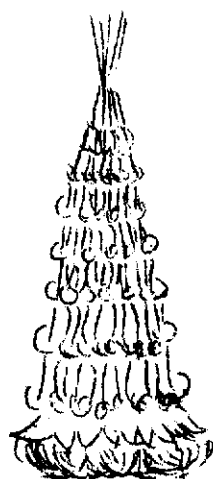
3. เลือกดอกบานไม่รุ่ยที่มีสีและขนาดเดียวกันตัดก้านและใบออกใช้เป็นดอกตูม

4. นำดอกกรักมาเรียงจากดอกใหญ่ - เล็กให้ได้ 7 ขนาด เอาค้ายร้อยเข็ม หมวกปมที่ปลายร้อยดอกบานไม่รุ่ย 1 ดอกแล้วร้อยกลีบเลี้ยงดอกกรักเป็นหมวกแล้วร้อยดอกกรัก 7 ขนาดจากดอกใหญ่ไปดอกเล็ก

5. นำอุบะ 7 สายมาผูกรวมเป็นพวงทำเป็นอุบะแขก (1 พวงใช้อุบะ 7 สาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมดทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูชุดะแซกสำเร็จรูป
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความคืบหน้า สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร้อยชุดะให้ได้กลุ่มละ 3 พวง (พวงละ 7 สาย)
7. เมื่อร้อยชุดะเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ชุดะแซกสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตร เฉลย
4. ขั้นตอนการร้อยชุดะแซก

5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการร้อยอุบะแขก ไค้เก้ คอกรัก คอกบานไม้ไผ่ไผ่
ค้าย เข็ม กรรไกร มีด

6. เกมหมากฮอส

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบผลงานสำเร็จ คือ อุบะแขกที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการ เรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ดังนี้

คำชี้แจงในการ เรียน

1. ดูอุบะสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
4. ร่วมกันร้อยอุบะแขกให้เสร็จกลุ่มละ 3 พวง (พวงละ 7 สาย) โดยอาศัย
ขั้นตอนในการร้อยอุบะ หากมีปัญหาค้นคว้าและปรึกษากันในกลุ่ม
5. เมื่อร้อยอุบะเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอธิบายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข
เพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข เพื่อ
ปรับปรุงต่อไป
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอธิบายและสรุปการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข
เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

1. ดอกกรัก ดอกบานไม่รู้โรย
2. เข็ม
3. คาย
4. มีด
5. กรรไกร

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมพวงดุษะจึงมีรูปร่างอย่างนี้
2. ทำอย่างไรจึงจะรวมดุษะให้เป็นพวงเดียวกันได้

บัตรเฉลย

1. เพราะต้องการให้เป็นพวงเดียวกัน
2. เลือกดอกไม้ที่จะร้อยดุษะให้ขนาดต่างกัน

ขั้นตอนการ ร้อยอุบะ (อุบะแขก)

1. เลือกดอกกรักที่มีสีเดียวกันเป็นดอกสวม ปลีติดกับเลี้ยงดอกกรักออก พยายามอย่าให้ดอกกรักน้ำและกลีบเลี้ยงขาด คัดดอกกรักขนาดใหญ่ กลาง เล็กไว้เป็นพวก ๆ

2. นำกลีบเลี้ยงดอกกรักมาตัดปลายกลีบเลี้ยงออกข้างเพื่อไว้เป็นหมวกครอบ

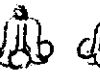
ดอกตุ้ม

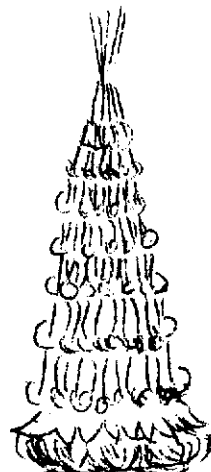
3. เลือกดอกบานไม่รุ้งโรยที่มีสีและขนาดเดียวกันคัดกันและไปถอดใจเป็นดอกตุ้ม

4. นำดอกกรักมาเรียงจากดอกใหญ่ - เล็กให้ได้ 7 ขนาด เอาด้ายร้อยเข็ม หมวกคลุมที่ปลายร้อยดอกบานไม่รุ้งโรย 1 ดอกแล้วร้อยกลีบเลี้ยงดอกกรักเป็นหมวกแล้วร้อยดอกกรัก 7 ขนาดจากดอกใหญ่ไปดอกเล็ก

5. นำอุบะ 7 สายมาผูกรวมเป็นพวงทำเป็นอุบะแขก (1 พวงใช้อุบะ 7 สาย)

เกมหมากขุม

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ผลัดกันเล่นฝ่ายละครึ่งสลับกัน โดยผู้เล่นเริ่มเก็บหมากในหลุมของฝ่ายตนขึ้นหัวเมืองที่วางอยู่ เงินที่ละเม็ดคือ 1 หลุมโดยเงินวนไปทางซ้าย ฝ่ายใดได้หมากขึ้นหัวเมืองมากเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

1. ลูกแก้วหรือเมล็ดผลไม้
2. รางหมากขุม

ชุดการสอนที่ 11

เรื่องการร่ายมาหน้าทาง

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการร่ายมาหน้าทาง

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้ดี

2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 6 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เมื่อมีปัญหาก็จะถามครูและปรึกษากันในภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำไห้หลายวิธี พยายามไห้เกิดละกันทั้ง เด็กเก่ง และ เด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและ เด็กหญิง

วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยไห้นักเรียนนับ 1 - 5 หมดทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะไ้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือ
ออกเสียง

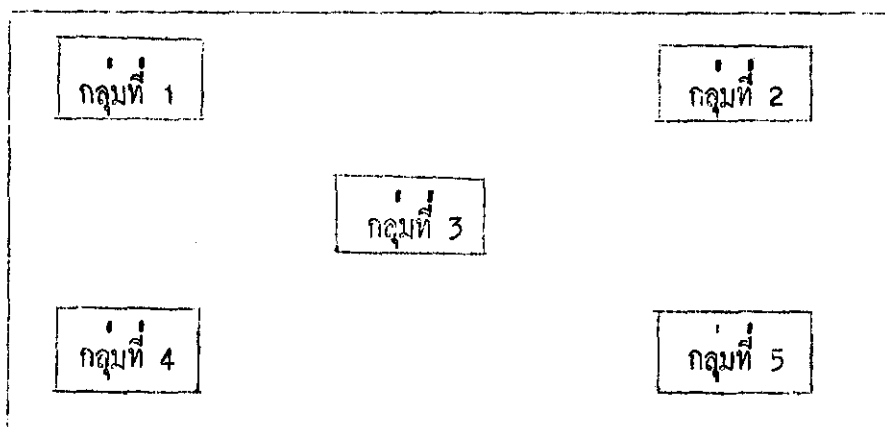
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่ยื่นเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำ
คนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกใน
กลุ่มอย่างทั่วถึง

5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจจะนั่งเป็นรูป
วงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม

6. แต่ละกลุ่มควรให้อยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครู
สามารถสังเกตการ เรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก

7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่งดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้

การรายงานกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

ก. บทบาทของครู

1. ชี้แจงการเรียนรู้ช่วยสรุปการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำมานพาทต่างสำเร็จรูปมาให้ให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียนรู้ การทำงานกลุ่มของนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดยเดินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. มานพาทต่างสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการรอมานพาทต่าง
5. วัสดุและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการรอมานพาทต่าง ได้แก่ หลอดกาแฟ
เชือก สายหลอดเบอร์ 8 เข็ม ดูกบัก กรรไกร
6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องการรอมานพาทต่าง

เวลาเรียน 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การร่อยมานหน้าต่างจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

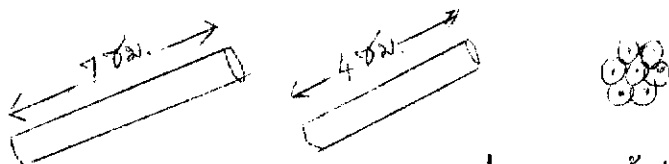
1. ร่วมกันอภิปรายปัญหาและขั้นตอนในการร่อยมานหน้าต่างได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มได้
3. ร่วมกันศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของมานหน้าต่างและตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันร่อยมานหน้าต่างให้ได้กลุ่มละ 12 เส้น
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

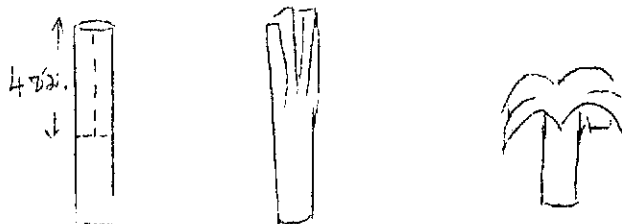
การร่อยมานหน้าต่าง เป็นการนำเอาวัสดุและเศษวัสดุมาประดิษฐ์เป็นของใช้โดยอาศัยขั้นตอนในการทำดังนี้

ขั้นตอนการร้อยมาลัยหน้าตาง

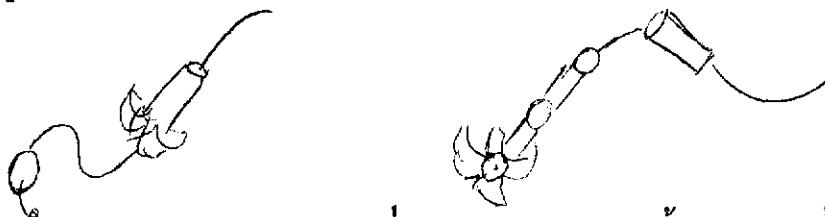
1. เลือกหลอดกาแฟ ถูบักให้โตกว่าหลอดกาแฟเล็กน้อยให้สีกลมกลืนกันระหว่างหลอดกาแฟกับถูบัก ตัดหลอดกาแฟยาวประมาณ 4 ซม. จำนวน 24 ท่อนและยาว 7 ซม. 1 ท่อนและถูบัก 25 เม็ดจะได้สายมาลัย 1 สาย

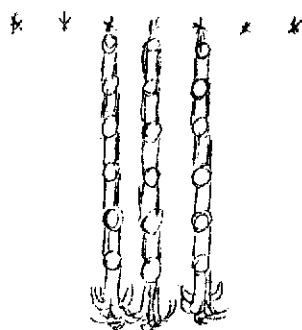
2. นำหลอดกาแฟขนาด 7 ซม. มาผ่าตามยาวให้เป็น 4 แฉกลึก 4 ซม. ใช้กรรไกรกรีดรอบผ่าทั้ง 4 ของหลอดกาแฟให้กลายเป็นคล้ายดอกไม้

3. สันเข็มร้อยคานให้ยาวกว่าความสูงของหน้าตางประมาณ 110 ซม. ผนวกปลายให้แน่นและโตกว่ารูถูบัก ร้อยถูบักก่อนแล้วร้อยหลอดกาแฟที่ทำเป็นดอกไม้ 1 อัน แล้วร้อยถูบักสลับกับหลอดกาแฟที่มีขนาด 4 ซม. จนเต็มสาย เหลือปลายสายไว้ประมาณ 10 ซม.

4. เอาเชือกมาผูกปมห่างกันประมาณ 3 ซม. ให้มีความยาวเท่ากับความกว้างของหน้าตาง นำมาลัยมาที่ร้อยเสร็จแล้วมาผูกกับเชือกตรงปมที่ผูกไว้มัดให้แน่น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแยกย้ายกันไปประจำกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
3. ให้นักเรียนดูงานหน้าต่างสำเร็จรูป
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ถามความ
คิดเห็น สมาชิกร่วมกันตอบ เลขานุการทำหน้าที่บันทึก
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรอมานหน้าต่างให้เสร็จกลุ่มละ 12 เส้น
7. เมื่อรอมานหน้าต่างเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข
ในครั้งต่อไป
8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
10. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุง
การเรียนรู้หรือการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. มานหน้าต่างสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการรอมานหน้าต่าง
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการรอมานหน้าต่าง ได้แก่ หลอดกาแฟ เชือก
ท้ายหลอดเบอร์ 8 เข็ม ดุกปัก กรรไกร
6. เกมรอมานหน้าต่าง

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความคิดริเริ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน คือ มานหนาทางที่นัก เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการ เรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดให้ ดังนี้

คำชี้แจงในการ เรียน

1. คู่มือมาทางสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย
4. ร่วมกันรื้อคู่มือมาทางให้เสร็จกลุ่มละ 12 เส้น โดยอาศัยขั้นตอนในการ รื้อคู่มือมาทาง หากมีปัญหาก็ถามครูและปรึกษากันใ้ภายในกลุ่ม
5. เมื่อรื้อคู่มือมาทางเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหา และวิธีแก้ไขเพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้อง เตรียม

1. หลอดกาแฟ
2. ดูกบัก
3. เชื่อม
4. คาย

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องทำงานหน้าต่าง
2. ทำอย่างไรจึงจะให้งานหน้าต่างมีความคงทน

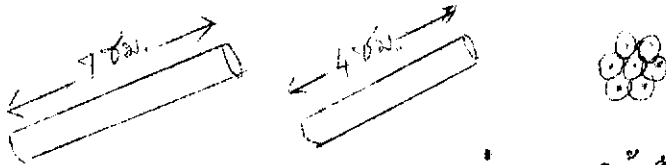
บัตรเฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วให้ตรวจคำตอบต่อไปนี้

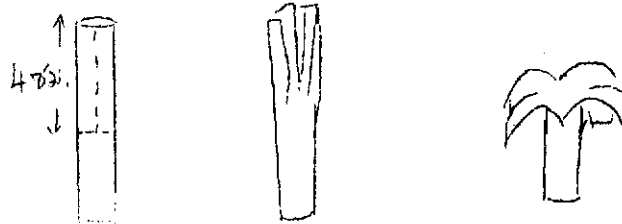
1. เพราะต้องการกันสายตาจากภายนอกไม่ให้มอง
ผ่านมามากภายใน
2. ใช้ค้ายเส้นโตให้สามารถรับน้ำหนักลูกปักและ
หลอดกาเหล็ได้

ขั้นตอนการรียานหน้าต่าง

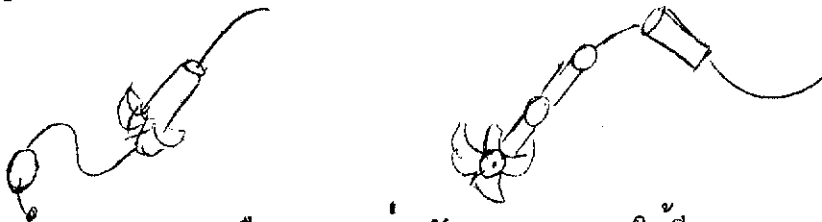
1. เลือกหลอดกาแฟ ดูปักให้โตกว่าหลอดกาแฟเล็กน้อยให้สีกมกลืนกันระหว่างหลอดกาแฟกับดูปัก คัดหลอดกาแฟยาวประมาณ 4 ซม. จำนวน 24 ท่อนและยาว 7 ซม. 1 ท่อนและดูปัก 25 เม็ดจะไ้สายมาน 1 สาย

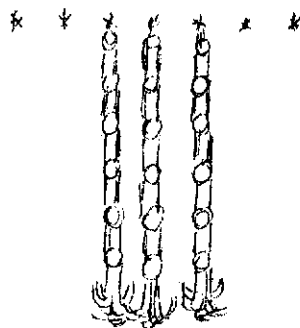
2. นำหลอดกาแฟขนาด 7 ซม. มาผ่าตามยาวให้เป็น 4 แฉกลึก 4 ซม. ใช้กรรไกรกรีดรอยผ่าทั้ง 4 ของหลอดกาแฟให้งอคล้ายดอกไม้

3. สันเข็มร้อยคานให้ยาวกว่าความสูงของหน้าต่างประมาณ 110 ซม. ขมวดเป็นคานให้แน่นและโตกว่ารูดูปัก ร้อยดูปักก่อนแล้วร้อยหลอดกาแฟที่ทำเป็นดอกไม้ 1 อัน แล้วร้อยดูปักสลับกับหลอดกาแฟที่มีขนาด 4 ซม. จนเต็มสาย เหลือปลายคานไว้ประมาณ 10 ซม.

4. เอาเชือกมาผูกปมห่างกันบละ 3 ซม. ให้มีความยาวเท่ากับความกว้างของหน้าต่าง นำสายมานที่ร้อยเสร็จแล้วมาผูกกับเชือกตรงปมที่ผูกไว้ค้ำคานให้แน่น

เกมร้อยลูกปัด

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ให้ลูกปัดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งสองฝ่ายแล้วให้แต่ละฝ่าย
นำลูกปัดที่ได้รับมาร้อย ฝ่ายใ้ร้อยได้เสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

1. ลูกปัด
2. เข็ม
3. สาย

ชุดการสอนที่ 12

เรื่องการถักเข็มขัด

คู่มือการใช้ชุดการสอนเรื่องการถักเข็มขัด

ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียน

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน

ก. การเตรียมตัวของครู

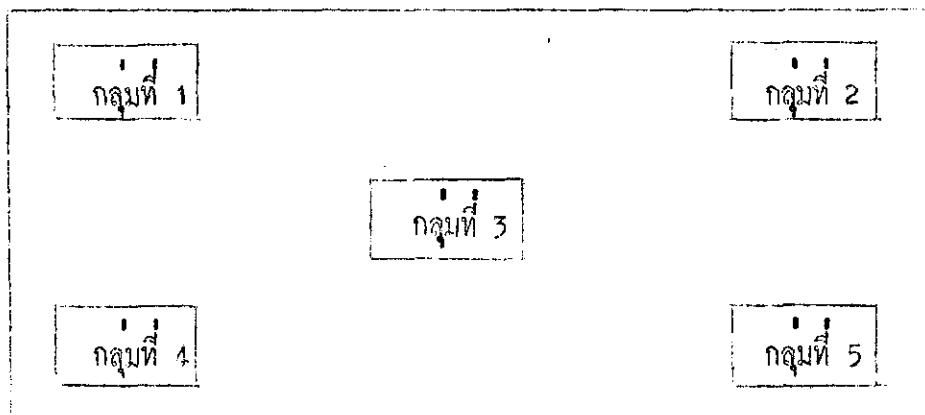
1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครูและคู่มือนักเรียนให้ตลอดและทำความเข้าใจให้
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือครู โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน
3. ชุดการสอนนี้ใช้เวลาสอน 6 คาบ

ข. การจัดกิจกรรม

1. การสอนนี้เน้นการฝึกวินัยทางสังคมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาก็จะถามครูและปรึกษากันภายในกลุ่ม ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้นการจัดกลุ่มเล็ก (4 - 6 กลุ่ม) เพื่อให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมฝึกวินัยทางสังคม
2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทำได้หลายวิธี พยายามให้เด็กละก้นทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง
วิธีจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมกทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1 จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยวิธีลงมติหรือออกเสียง
4. ต้องเปลี่ยนประธานและเลขานุการทุกครั้งที่เปลี่ยนเนื้อหาใหม่ อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำหน้าที่ประธาน หน้าที่เลขานุการและหน้าที่สมาชิกในกลุ่มอย่างทั่วถึง
5. ให้นักเรียนนั่งทำงานอย่างสะดวกสบาย เห็นหน้ากันทั่ว อาจจะนั่ง เป็นรูปวงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม
6. ควรให้แต่ละกลุ่มอยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อเสียงจะไม่รบกวนกันเองและครูสามารถสังเกตการ เรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างสะดวก
7. การจัดกลุ่มในชั้นควรวางตำแหน่ง ดังนี้

แผนผังการจัดกลุ่ม

8. กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนและส่งผลงานเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนไปเล่นเกมได้

การรายงานกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหน้าชั้น
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

ก. บทบาทของครู

1. ชี้แจง เรื่องการเรียนน่ายุทธการสอนให้นักเรียนเข้าใจ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว
3. นำเข็มขัดดักสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู
4. สังเกตการเรียน การทำงานของกลุ่มนักเรียน
5. คอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาโดยเดินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
6. สรุปผลการปฏิบัติงานและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

ง. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. เข็มขัดดักสำเร็จรูป
2. บัตรงาน
3. บัตรเฉลย
4. ขั้นตอนการดักเข็มขัด
5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการดักเข็มขัด ได้แก่ ไม้เคย ค้าย เข็ม

หัวเข็มขัด กรรไกร มีด

6. เกม

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการดักเข็มขัด

เวลาเรียน 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การถักเข็มขัดจะสำเร็จได้ด้วยความสนใจอยากรู้ มีความตั้งใจร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

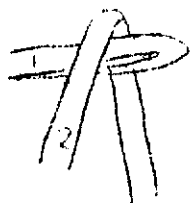
1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและขั้นตอนในการถักเข็มขัดได้
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มได้
3. ร่วมกันคิดหาเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะของเข็มขัดและตอบคำถามจากบัตรงานได้
4. ร่วมกันถักเข็มขัดเสร็จจากลุ่มละ 6 เส้น
5. ร่วมกันใช้ เก็บรักษา เครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานได้

เนื้อหา

การถักเข็มขัดเป็นการนำเอาใบเตยซึ่ง เป็นวัสดุที่เป็นท้องถิ่นมาทำให้เป็นของใช้ โดยอาศัยขั้นตอนในการทำดังนี้

ขั้นตอนการถักเข็มขัด

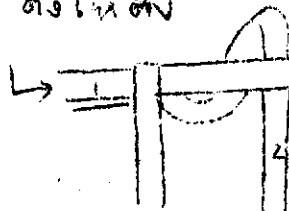
1. เลือกใบเตยที่ขนาดกว้าง 1 ซม. ยาวประมาณเส้นละ 30 ซม. 12 เส้น
ใช้ใบเตย 2 เส้นหักพับพับสอดเข้าด้วยกัน

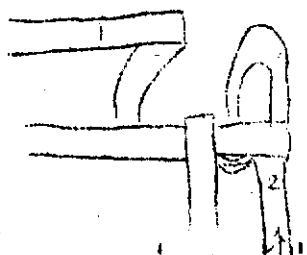
2. พับเส้นที่ 2 สอดเข้าเส้นที่ 1 ถึงเส้นที่ 1 ให้ถึง

ดังในรูป

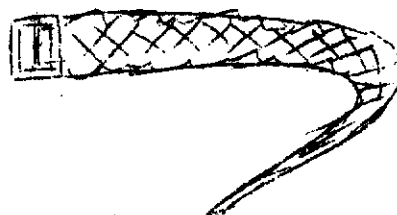
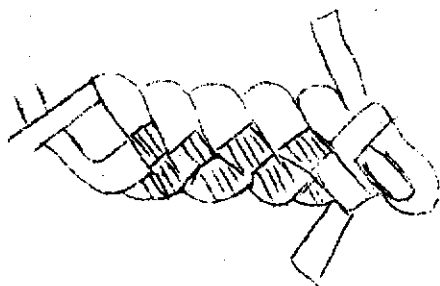

3. พับเส้นที่ 1 สอดเข้าเส้นที่ 2 ถึงเส้นที่ 2 ให้ถึงถักสลับกันไปให้ยาวเท่ากับรอบเอวของนักเรียน บวกอีก 12 ซม.

ดังในรูป

4. ขอนปลายใบเตยที่เหลือให้แน่นและเรียบร้อยทั้งหัวท้าย นำหัวเข็มขัดมาเย็บติดกับเข็มขัด

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1 - 5 หมวทั้งชั้น แล้วจับคนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1... จับคนที่นับ 2 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 2 ... จับคนที่นับ 5 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 5... จะได้ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันไปประจำกลุ่ม

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

3. ให้นักเรียนดูเพิ่มซัคคัทที่สำเร็จรูป

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากบัตรงาน โดยประธานทำหน้าที่ตามความคิดเห็น สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตอบ เลขานุการทำหน้าที่บันทึก

5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันถักเพิ่มซัคให้ไ้กลุ่มละ 6 เส้น

7. เมื่อถักเพิ่มซัคเสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธี

แก้ไข

8. นักเรียนช่วยกันเก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน

9. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้

10. ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายและสรุปการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้หรือการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. เพิ่มซัคคัทสำเร็จรูป

2. บัตรงาน

3. บัตรเฉลย

4. ขั้นตอนการถักเบื้องต้น

5. วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการถักเข็มขัด ไค้เก้ ใบเตย ถ้าย เข็ม หัวเข็มขัด มีด กรรไกร

6. เกมโหมโนส

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมผู้นำ ผู้ตามและความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบผลงาน คือ เข็มขัดที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำขึ้น

3. คู่มือนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในการเรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นที่กำหนดให้ ดังนี้

คำชี้แจงในการเรียน

1. ภูเข็มขัดสำเร็จรูป
2. ตอบคำถามจากบัตรงาน
3. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย
4. ร่วมกันถักเข็มขัดให้เสร็จกลุ่มละ 6 เส้น โดยอาศัยขั้นตอนในการถักเข็มขัด หากมีปัญหาก็ถามครูและปรึกษากันในภายในกลุ่ม
5. เมื่อถักเข็มขัดเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายการทำงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อนำไปรายงานที่ประชุมกลุ่มทั้งชั้น
6. เก็บเครื่องมือเครื่องใช้และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน
7. นำผลงานไปส่งครูแล้วเปลี่ยนไปเล่นเกมได้
8. ส่งตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาการทำงานและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนและการทำงานในครั้งต่อไป
9. ร่วมกับครูและทุกคนในชั้นอภิปรายและสรุปการปฏิบัติงาน ปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อปรับปรุงการเรียนหรือการทำงานในครั้งต่อไป

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

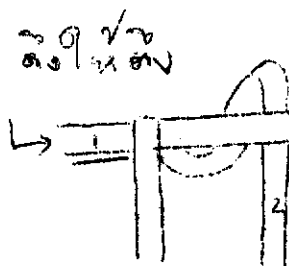
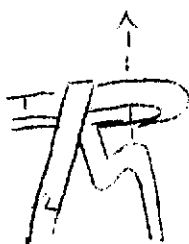
1. ใบเคย
2. ค่าย
3. เข็ม

ขั้นตอนการถักเข็มขัด

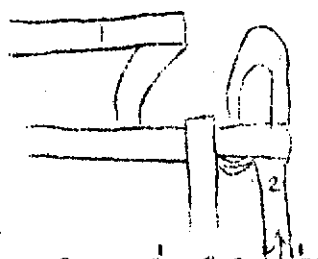
1. เลือกใบเตยที่มีขนาดกว้าง 1 ซม. ยาวประมาณเส้นละ 30 ซม. 12 เส้น
ใบเตย 2 เส้นหักทาบปลายสอดเข้าด้วยกัน

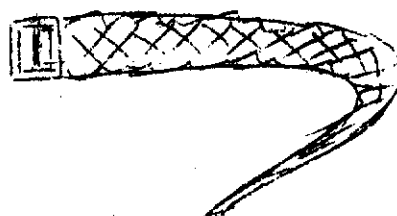
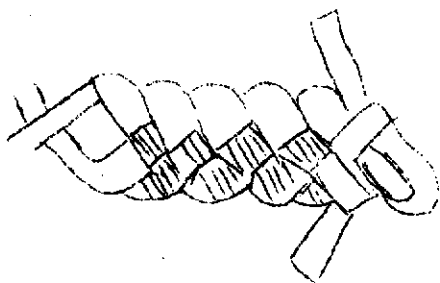
2. พับเส้นที่ 2 สอดเข้าเส้นที่ 1 คึงเส้นที่ 1 ให้ตั้ง

3. พับเส้นที่ 1 สอดเข้าเส้นที่ 2 คึงเส้นที่ 2 ให้ตั้งถักสลับกันไปให้ยาวเท่ากับรอบเอวของนักเรียน บวกอีก 12 ซม.

4. ขอนปลายใบเตยที่เหลือในแบบและเรียบรอยทั้งหัวท้าย นำหัวเข็มขัดมาเย็บติดกับเข็มขัด

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องทำเข็มขัด
2. ทำอย่างไรจึงจะใช้เข็มขัดได้กระชับดี

บัตรเฉลย

เมื่อตอบคำถามแล้วให้ตรวจคำตอบดังต่อไปนี้

1. เพราะต้องการใช้รัดเสื้อผ้าให้ติดแน่นกับเรา
2. เข็มขัดแต่ละเส้นทำหัวเข็มขัดไว้สำหรับสอดปลายเข็มขัดเข้าจึงให้กระชับได้

เกมโหมโน้ส

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย เริ่มเล่นโดยแบ่งแท่งสามเหลี่ยมที่มีตัวเลขบอกจำนวนให้ฝ่ายละเท่า ๆ กัน ฝ่ายเริ่มเล่นก่อนวางสามเหลี่ยมที่มีเลข 0 ลงให้อีกฝ่ายนำสามเหลี่ยมที่มีเลข 0 และเลขอื่นมาต่อ และต่อกันไปเรื่อย ๆ ฝ่ายใดหมดสามเหลี่ยมก่อนฝ่ายนั้นเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์

แท่งสามเหลี่ยมที่มีตัวเลขบอกจำนวน 1 ชุด

ภาคผนวก ข.

- แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม
- แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม

แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคม

ชื่อนักเรียนที่ถูกสังเกต

1.	2.
3.	4.
5.	6.

พฤติกรรม	นักเรียนที่สังเกต					
	1	2	3	4	5	6
<u>ผู้นำ</u> - เสนอความคิดเห็นในการทำงานเพื่อส่วนรวม และเสนอวิธีแก้ปัญหาของส่วนรวม - ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น - กระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ การทำงานและร่วมกันทำงานหรือแบงเบียด จนเสร็จ - พยายามชักชวนในกลุ่มเกิดความขัดแย้ง - ประสานความคิดของสมาชิกในกลุ่มที่ได้ เสนอมา เป็นความคิดเห็นของกลุ่ม - ไม่ฟังความคิดเห็นของกลุ่ม - ถามคำถาม เพื่อให้เกิดความกระจ่างมาใช้ แก้ปัญหาในการทำงานของกลุ่มโดยไม่พูด ออกนอกเรื่อง - พูดออกนอกเรื่อง						

พฤติกรรม	นักเรียนที่สังเกต					
	1	2	3	4	5	6
- ที่แจ้งหรืออธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานแบบฝึกหัดหรือการเล่นเกมจนสมาชิกทุกคนเข้าใจ - ไม่พูดหรืออธิบายให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจ						
<u>ผู้ตาม</u> - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มและผู้นำด้วยความตั้งใจ - ไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มและผู้นำ - ทำตามข้อเสนอของสมาชิกในกลุ่ม - ไม่ทำตามข้อเสนอของสมาชิกในกลุ่ม - ทำตามมติของกลุ่ม เช่น เป็นตัวแทนออกมารายงานกิจกรรมกลุ่มหรือปัญหาการทำงานของกลุ่ม - ไม่ยอมรับมติของกลุ่ม - ทำตามคำชี้แจงของบทเรียนหรือแบบฝึกหัด เช่น ไม่เปิดดูคำตอบก่อนตอบคำถาม - ไม่ทำตามกฎระเบียบของห้องเรียน - ร่วมทำงานต่าง ๆ ของกลุ่มจนสำเร็จ - เรียบร้อยตามกำหนดของกลุ่ม - ร่วมทำงานกับกลุ่มอย่างไม่เต็มใจ						
<u>ความรับผิดชอบ</u> - รับลงมือทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย - ไม่รับทำงานที่ได้รับมอบหมายทำไปเล่นไป						

พฤติกรรม	นักเรียนที่สังเกต					
	1	2	3	4	5	6
- ทำงานโดยไม่หยุด ไม่บ่น ไม่เสียงงาน หรือเอาเปรียบผู้อื่นและทำงานเสร็จทันเวลา - ทำงานเสร็จช้า เพราะเขาไม่ยุ่งกับงานของผู้อื่น - ช่วยงานของเพื่อน เมื่องานส่วนที่ตนได้รับมอบหมายเสร็จ - งานส่วนตัวเสร็จก็ไม่ช่วยงานผู้อื่น - ทำตามหน้าที่ของตนโดยไม่ก้าวล่วงหน้าที่ของเพื่อน - ไม่ทำตามหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย ก้าวล่วงหน้าที่ของผู้อื่น - ร่วมมือในการเก็บ รักษา ทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน - ไม่ร่วมมือในการเก็บรักษา ทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน						
รวมความถี่						

แบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

คำถามของแบบสอบถามนี้ถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดและการกระทำของนักเรียนในเรื่องการเรียนและเรื่องทั่ว ๆ ไป คำถามแบ่งออกเป็นสองตอน ทั้งหมดมีจำนวน 60 ข้อ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดและการกระทำของนักเรียนตามสถานการณ์ในห้องเรียน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดและการกระทำของนักเรียนตามสถานการณ์นอกห้องเรียน

ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่า นักเรียนมีลักษณะนิสัย ความรู้สึก ความคิดหรือเคยปฏิบัติเพื่อกับข้อเท็จจริงในข้อความนั้นหรือไม่ ดังนั้น คำตอบของนักเรียนจึงไม่มีถูกหรือผิด ข้อสำคัญให้นักเรียนตอบแบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และคำตอบที่ได้จะไม่มีการพบกระเื่อนต่อผลการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด

วิธีตอบให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่เห็นว่าตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำที่แท้จริงของนักเรียน

ตัวอย่าง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๐. ฉันชอบอ่านหนังสือการ์ตูน		
๐๐. ฉันชอบหลับในห้องเรียน		

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่

ตอนที่ 1

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. ฉันฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มก่อนตัดสินใจ		
2. ในการทำงานของกลุ่มฉันจะเสนอความคิดเห็น ถ้าสมาชิกไม่ยอมรับ ขอเสนอฉันจะไม่พอใจ		
3. ฉันจะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงวิธีทำงาน เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจาก กลุ่มที่และถูกต้องกว่า เติม		
4. เพื่อน ๆ มักชวนฉันเข้าทำงานกลุ่มเสมอ		
5. เพื่อน ๆ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น แต่ฉันกล้าแสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาแก้ปัญหาของกลุ่มโดยไม่ประมาท		
6. เมื่อมีเรื่องโต้เถียงกัน ฉันจะโต้เถียงเพื่อเอาชนะให้ได้		
7. เมื่อเพื่อนมาขอให้อธิบายสิ่งที่เขาไม่เข้าใจและฉันเข้าใจดี ฉันจะ อธิบายให้เฉพาะเพื่อนที่ฉันพอใจเท่านั้น		
8. ถ้าเพื่อนลืมนoteไว้ในห้องเรียน ฉันจะเก็บไว้ให้		
9. ฉันชักชวนเพื่อน ๆ มาช่วยกันพัฒนาห้องเรียนได้รับความร่วมมืออย่างดี		
10. ฉันกระตุ้นให้สมาชิกร่วมกันทำงานกลุ่มจนเสร็จ		
11. เมื่อสมาชิกในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นแล้ว ถ้าฉันเป็นหัวหน้ากลุ่ม ฉันจะสรุปความคิดเห็นโดยถือเอาความคิดเห็นของฉันเป็นหลัก		
12. ฉันพยายามทำตามข้อเสนอแนะของกลุ่ม แม้กิจกรรมนั้นฉันจะไม่ถนัดก็ตาม		
13. ในห้องเรียนมีเวลาทำความสะอาดประจำอยู่แล้ว ดังนั้นเวลาห้องเรียน จะสกปรกฉันเห็นว่าควร เป็นหน้าที่ของ เหวประจำวัน		
14. ขณะเล่นเกมฉันจะเล่นไปตามกติกา แม้ว่าจะรู้เพื่อนไม่ได้ก็ตาม		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
15. ฉันสามารถทำงานรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ได้เป็นอย่างดี		
16. เมื่อฉันทำผิดกฎของห้องเรียน ฉันจะไม่ให้ใครรู้		
17. เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน บางครั้งฉันตอบได้แต่ไม่มากพอ ให้เพื่อนตอบดีกว่า		
18. ฉันได้รับ เสนอให้เป็นตัวแทนออกไปรายงานกิจกรรมของกลุ่ม ฉันจะ ไม่รับข้อเสนอ		
19. ถ้าฉันได้รับมอบหมายให้ดูแลความประพฤติของ เพื่อนในชั้น ฉันจะบอก ให้เพื่อน ๆ ทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎของห้องเรียน		
20. ในการ เรียนหรือการทำงาน ฉันทำตามคำสั่งของบทเรียนหรือ แบบฝึกหัดนั้น ๆ		
21. ถ้าครูมอบหมายงานให้ทำ ฉันจะทำงานที่ฉันชอบ ส่วนงานที่ยากฉันจะ ไม่ทำ		
22. ฉันทำงานที่กลุ่มมอบหมายให้ เสร็จตาม เวลาทุกครั้ง		
23. เมื่อได้รับมอบหมายงานที่ยาก ฉันจะคืนงานนั้นกลับไปเพื่อให้คนอื่นทำ ดีกว่ารับมาแล้วทำไม่ได้		
24. ฉันไม่สบายใจ ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จ		
25. เมื่อถึง เวลาเลิกเรียน ฉันจะวางงานทุกอย่างแล้วงานนั้นคนอื่นยังทำอยู่ ก็ตาม		
26. ถ้าจำเป็นต้องคัดกระดาษหรือ เหลากินสอด้วยมีด ฉันจะหาสิ่งอื่นมารอง บนโต๊ะที่จะ เหลาก่อนเสมอ		
27. เมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าฉันทำได้และมีเวลาว่างฉันจะช่วยเหลือเขา		
28. ฉันทำงานของห้องเรียนแล้วฉันไม่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ทุกคนเลิกงาน พร้อมกัน		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
29. เมื่อทำกิจกรรมกลุ่มเสร็จแล้ว ฉันจะรีบไปเล่นเกมทันทีที่ถึง ๆ ที่ รู้ว่าต้อง เก็บของก่อนแต่เห็นว่าเพื่อน ๆ ช่วยกันเก็บแล้ว		
30. ในการ เรียนแต่ละครั้งครูบอกให้เตรียมอุปกรณ์มาด้วย ถ้าใจไม่ได้ เตรียมมาครูก็แจกให้ ฉันจะไม่เตรียมมาจะรอรับแจกจากครู		

ตอนที่ 2

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. เมื่อเห็นก๊อกน้ำเปิดทิ้งอยู่ ฉันจะช่วยปิดหรือบอกให้การโรงทราบ		
2. ฉันคิดว่า ฉันจะสามารถเป็นผู้นำกลุ่มได้เป็นอย่างดี		
3. ในการทำสิ่งใด ๆ ฉันจะเห็นกับเพื่อนสนิทคนอื่น ๆ		
4. เมื่อเห็นเพื่อนทะเลาะกัน ฉันอยากเข้าไปพูดให้คนที่กันแต่ไม่กล้า กลัวเพื่อนจะโกรธฉันอีกคน		
5. ถ้าฉันเห็นรถชนคนตายและจำเลขทะเบียนรถได้ ฉันจะบอกตำรวจ เพื่อให้จับคนทำผิดได้เร็วขึ้น		
6. ฉันให้ความยุติธรรมกับเพื่อนทุกคน		
7. ฉันจะเสนอความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมกลุ่ม เฉพาะเรื่องที่ผมสนใจ เท่านั้น		
8. ถ้าฉันเห็นเพื่อนทำสิ่งของส่วนรวมเสียหาย ฉันจะทำเป็นไม่เห็นเพราะ กลัวเพื่อนจะโกรธ		
9. เมื่อเห็นคนโดยสารบนรถเมล์ของหนักและฉันที่นั่ง ฉันจะช่วยถือของ ให้เขา		
10. เมื่อมีการขอมบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการกุศล ถ้าเพื่อนบริจาค ฉันจะบริจาคด้วย		
11. เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ ฉันจะยืนทำความเคารพถ้าฉันเห็นคนอื่น ๆ เขายืน		
12. ทางโรงเรียนห้ามนักเรียนซื้อขนมนอกโรงเรียน ฉันเห็นแม่ค้าขายขนม ที่ฉันชอบและที่โรงเรียนไม่มีขาย ขณะนั้นไม่มีใครในที่นั้นฉันจะรีบซื้อ ขนมทันที		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
13. เมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมีฉันจะยืนทำความเคารพทุกครั้ง		
14. ในการสอบเผว้าจะดูคำตอบของเพื่อนได้แต่ฉันจะไม่ดู เพราะเห็นว่าการทำความระเบียบของการสอบ		
15. ฉันจะเดินข้ามถนนพร้อมกับคนอื่น ๆ เผว้าตรงนั้นจะไม่ไรทางข้าม เพราะเห็นว่าเป็นลอคภัย		
16. เมื่อได้รับเสนอชื่อให้แสดงกิจกรรมซึ่งฉันไม่ถนัดฉันก็จะแสดงกิจกรรมนั้น ๆ จนรู้สึกความสามารถ		
17. คอกไม้ในบริเวณโรงเรียนนั้นฉันเห็นว่าควรเก็บไว้เพราะฉันช่วยรดน้ำ		
18. เมื่อฉันขึ้นจักรยานบนถนนฉันปฏิบัติตามกฎจราจร เพื่อความปลอดภัยของฉันและผู้อื่น		
19. ฉันรีบไปเข้าแถวจึงเกิดลัศนาคิดว่าเดินครึ่งเดียวคงไม่เป็นไร		
20. ฉันยืมหนังสือห้องสมุดเมื่อถึงกำหนดส่งแล้วแต่ฉันยังไม่จบ ฉันจะอ่านให้จบก่อนจึงส่ง		
21. เมื่อเห็นโต๊ะเก้าอี้ชำรุด ฉันจะนำไปให้การซ่อม		
22. เมื่อขึ้นรถประจำทางพนักงานสืบเก็บค่าโดยสาร ฉันจะเฉยเสีย		
23. ถ้าได้รับฝากจดหมายไปให้พ่อแม่ ฉันจะเปิดออกอ่านถ้ามีเรื่องไม่เกี่ยวข้องกับตัวฉัน ฉันจะไม่นำไปให้		
24. ฉันทำของแตกหรือของเสียหาย ฉันอยากบอกให้แม่ทราบแต่ไม่กล้ากลัวถูกลงโทษ		
25. ฉันเก็บของมีค่าได้ ฉันจะนำไปมอบครูเพื่อประกาศหาเจ้าของต่อไป		
26. เมื่อใช้สามโรงเรียนเสร็จแล้ว ฉันจะทำความสะอาดเป็นบางครั้ง เพราะเห็นว่ามีการโรงประจำอยู่แล้ว		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
27. ฉันจะทำงานร่วมกับเพื่อนจนเสร็จโดยไม่บ่น		
28. ถ้าเพื่อนทำผิดระเบียบของโรงเรียน ฉันจะบอกให้ครูทราบเพื่อตัดเตือนต่อไป		
29. เมื่อลงจากรถประจำทาง ฉันจะทิ้งเศษตัวทันทีเพราะเห็นว่า เป็นเศษกระดาษเล็ก ๆ		
30. ฉันจะช่วยแม่ทำงานจนเสร็จถ้าเพื่อนไม่มาชวนไปเล่นเสียก่อน		

ภาคผนวก ค.

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตความมีวินัยทางสังคม

พฤติกรรม	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		ความแตกต่างระหว่าง สัดส่วนจากสองคน
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
1	27	25.00	29	27.86	2.88
2	39	36.11	32	30.77	5.34
3	42	38.89	43	41.35	2.46
รวม	108	100	104	100	10.68

$$P_o = 1.00 - .1068 = .8932$$

$$P_e = (.3889)^2 + (.3611)^2 = 0.1512 + 0.1304$$

$$\text{Reliability} = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$= \frac{.8932 - .2816}{1.00 - .2816}$$

$$= .8513$$

รายละเอียดของสัดส่วนผู้ทำข้อสอบถูกและผิดในข้อหนึ่ง ๆ

ข้อที่	p	q	pq	ข้อที่	p	q	pq
1	.74	.26	.19	1	.83	.17	.14
2	.61	.39	.24	2	.80	.20	.16
3	.78	.22	.17	3	.67	.33	.22
4	.65	.35	.23	4	.61	.39	.24
5	.69	.31	.21	5	.85	.15	.13
6	.72	.28	.20	6	.76	.24	.18
7	.54	.46	.25	7	.63	.37	.23
8	.87	.13	.11	8	.87	.13	.11
9	.91	.09	.08	9	.69	.31	.21
10	.70	.30	.21	10	.57	.43	.25
11	.56	.44	.25	11	.56	.44	.25
12	.69	.31	.21	12	.74	.26	.19
13	.37	.63	.23	13	.85	.15	.13
14	.70	.30	.21	14	.89	.11	.10
15	.83	.17	.14	15	.46	.54	.25
16	.83	.17	.14	16	.74	.26	.19
17	.80	.20	.16	17	.50	.50	.25
18	.70	.30	.21	18	.81	.19	.15
19	.85	.15	.13	19	.72	.28	.20
20	.69	.31	.21	20	.61	.39	.24

စာ အ.က	p	q	pq	စာ အ.က	p	q	pq
21	.80	.20	.16	21	.78	.22	.17
22	.74	.26	.19	22	.76	.24	.18
23	.70	.30	.21	23	.78	.22	.17
24	.69	.31	.21	24	.70	.30	.21
25	.59	.41	.24	25	.78	.22	.17
26	.65	.35	.23	26	.69	.31	.21
27	.81	.19	.15	27	.87	.13	.11
28	.69	.31	.21	28	.80	.20	.16
29	.67	.33	.22	29	.74	.26	.19
30	.63	.37	.23	30	.48	.52	.25

$$\sum pq = 11.47$$

รายละเอียดคำอ่านจำแนก เป็นรายชื่อของแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม

ข้อที่		r	ข้อที่		r
ตอนที่ 1	1	.49	ตอนที่ 2	1	.46
	2	.50		2	.52
	3	.43		3	.79
	4	.45		4	.66
	5	.57		5	.28
	6	.75		6	.35
	7	.62		7	.47
	8	.58		8	.58
	9	.51		9	.29
	10	.55		10	.27
	11	.46		11	.59
	12	.48		12	.73
	13	.24		13	.42
	14	.55		14	.55
	15	.63		15	.27
	16	.46		16	.49
	17	.68		17	.26
	18	.55		18	.66
	19	.61		19	.32
	20	.48		20	.83
	21	.52		21	.43

ข้อที่	r	ข้อที่	r
22	.49	22	.71
23	.55	23	.55
24	.48	24	.75
25	.31	25	.69
26	.45	26	.78
27	.69	27	.58
28	.57	28	.68
29	.59	29	.49
30	.56	30	.37

วิธีหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความมีวินัยทางสังคม

$$\text{จากสูตร} \quad r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

$$n = 60$$

$$\sum pq = 11.47$$

$$S_t^2 = 156.08$$

$$r_{tt} = \frac{60}{60-1} \left\{ 1 - \frac{11.47}{156.08} \right\}$$

$$= .94$$

รายละเอียดคะแนนความไว้วางใจทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	49	1	53
2	54	2	41
3	51	3	56
4	55	4	57
5	54	5	23
6	50	6	46
7	57	7	54
8	51	8	33
9	52	9	56
10	55	10	37
11	40	11	46
12	51	12	52
13	54	13	45
14	40	14	49
15	47	15	49
16	56	16	52
17	54	17	49
18	38	18	46
19	53	19	59
20	40	20	56

กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
21	57	21	51
22	51	22	44
23	46	23	51
24	49	24	54
25	55	25	47
26	55	26	49
27	49	27	31
28	56	28	54
29	58	29	41
30	55	30	44

การเปรียบเทียบคะแนนความไว้วางใจทางสังคมของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	$\bar{X}$	S^2	N
กลุ่มทดลอง	51.07	30.27	30
กลุ่มควบคุม	47.50	68.47	30

จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_E - \bar{X}_C}{\sqrt{\frac{(n_E - 1)S_E^2 + (n_C - 1)S_C^2}{n_E + n_C - 2} \left(\frac{1}{n_E} + \frac{1}{n_C} \right)}}$$

$$df = n_E + n_C - 2$$

$$= 58$$

$$t = 2.083$$

ค่า t ที่ .05 จากตาราง = 2.000

รายละเอียดของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง		คนที่	กลุ่มควบคุม	
	พฤติกรรมทางบวก	พฤติกรรมทางลบ		พฤติกรรมทางบวก	พฤติกรรมทางลบ
1	140	19	1	209	11
2	181	6	2	144	20
3	117	20	3	144	10
4	174	13	4	152	10
5	145	22	5	150	9
6	173	19	6	190	7
7	171	13	7	207	5
8	191	10	8	126	21
9	164	18	9	105	26
10	130	16	10	144	23
11	122	20	11	143	22
12	148	16	12	152	11
13	224	24	13	144	20
14	193	16	14	184	29
15	182	15	15	136	16
16	223	17	16	129	18
17	176	8	17	165	21
18	172	21	18	153	13
19	204	5	19	167	30
20	154	11	20	184	23

คนที่	กลุ่มทดลอง		คนที่	กลุ่มควบคุม	
	พฤติกรรมทางบวก	พฤติกรรมทางลบ		พฤติกรรมทางบวก	พฤติกรรมทางลบ
21	138	15	21	184	19
22	145	16	22	201	27
23	143	17	23	220	23
24	178	10	24	162	23
25	284	7	25	179	18
26	161	24	26	242	15
27	183	17	27	216	15
28	210	9	28	172	18
29	153	21	29	170	13
30	190	14	30	177	24
	5,169	459		5,056	540

เปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมความมีวินัยทางสังคมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	ความถี่ของพฤติกรรม	
		ทางบวก	ทางลบ
กลุ่มทดลอง	30	5,169	459
กลุ่มควบคุม	30	5,056	540

เปรียบเทียบรายละเอียดความมีวินัยทางสังคมของกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน
มีวินัยทางสังคม

เลขที่	ก่อนสอบ	หลังสอบ	D	D ²
1	46	49	3	9
2	53	54	1	1
3	48	51	3	9
4	52	55	3	9
5	46	54	8	64
6	49	50	1	1
7	58	57	1	1
8	54	51	3	9
9	52	52	0	0
10	50	55	5	25
11	46	40	6	36
12	43	51	8	64
13	51	54	3	9
14	47	40	7	49
15	44	47	3	9
16	50	56	6	36
17	52	54	2	4
18	43	38	5	25
19	50	53	3	9
20	49	40	9	81

เลขที่	ก่อนสอน	หลังสอน	D	D ²
21	44	57	13	169
22	55	51	4	16
23	56	46	10	100
24	45	49	4	16
25	47	55	8	64
26	50	55	5	25
27	45	49	4	16
28	51	56	5	25
29	50	58	8	64
30	48	55	7	49

$$N = 30$$

$$\sum D = 148$$

$$\sum D^2 = 994$$

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

$$df = 29$$

$$t = 8.114$$

ค่า t ที่ .01 จากตาราง = 2.462

รายละเอียดของคะแนนความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับคนมีวินัยทางสังคม
ในสถานการณ์นอกห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

คนที่	X	Y	X^2	Y^2	XY
1	24	25	576	625	600
2	27	27	729	729	729
3	28	23	784	529	644
4	28	27	784	729	756
5	28	26	784	676	728
6	28	22	784	484	616
7	30	27	900	729	810
8	27	24	729	576	648
9	28	24	784	576	672
10	26	29	676	841	754
11	17	23	289	529	391
12	25	26	625	676	650
13	28	26	784	676	728
14	21	19	441	361	399
15	22	25	484	625	550
16	28	28	784	784	784
17	28	26	784	676	728
18	23	15	529	225	345
19	24	29	576	841	696
20	19	21	361	441	399

คนที่	X	Y	X^2	Y^2	XY
21	28	29	784	841	812
22	24	37	576	729	648
23	21	25	441	625	525
24	24	35	576	625	600
25	27	28	729	784	756
26	27	28	729	784	756
27	25	24	625	576	600
28	30	26	900	676	780
29	30	28	900	784	840
30	28	27	784	729	756

$$\sum X = 773 \quad \sum Y = 759 \quad \sum X^2 = 20,231 \quad \sum Y^2 = 19,481 \quad \sum XY = 19,700$$

ค่าสหสัมพันธ์ของความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมใน
สถานการณ์นอกห้องเรียน

คะแนนของนักเรียนกลุ่มทดลอง	$\sum X$	$\sum Y$	$\sum X^2$	$\sum Y^2$	$\sum XY$
ในสถานการณ์ในห้องเรียน	773		20,231		19,700
ในสถานการณ์นอกห้องเรียน		759		19,481	

จากสูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$= .4845$$

จากสูตร

$$t = r_{xy} \sqrt{\frac{N - 2}{1 - r_{xy}^2}}$$

$$df = N - 2$$

$$= 28$$

$$t = 2.9743$$

ค่า t ที่ .01 จากตาราง = 2.763

การทดลองสอนความมีวินัยทางสังคมช่วยชุดการสอนในกลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทคัดย่อ
ของ
ญาณี ทองพลับ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2525

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า ชุติการสอนมีวินัยทางสังคมที่สร้างขึ้นจากกลุ่ม
 การงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จะสามารถทำให้เด็กเรียนมีวินัยทางสังคมแตกต่าง
 จากการเรียนควบแผนการสอนของกรมวิชาการหรือไม่ จะสามารถใช้มีวินัยทางสังคมให้แก่
 นักเรียนได้สูงขึ้นและสัมพันธ์กันระหว่างสถานการณ์ในห้องเรียนกับสถานการณ์นอกห้องเรียนหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนวัดรัตนวาราราม สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่ม
 และไต่แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม เพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลอง
 สอนด้วยชุติการสอนมีวินัยทางสังคม กลุ่มควบคุมสอนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ แต่ละกลุ่ม
 ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 90 คาบ (คาบละ 20 นาที) แบบแผนการวิจัยสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ
 Pretest - Posttest Control - Group Design ในขณะที่สอนใช้แบบสังเกตพฤติกรรม
 ความมีวินัยทางสังคมสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม และใช้แบบสอบถามความมีวินัยทาง
 สังคมทดสอบนักเรียนก่อนและหลังเรียน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ t - test และ
 ภาพกราฟเส้น (Profile)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่าความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่าง
 จากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลอง
 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความมีวินัยทางสังคมของ
 นักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสัมพันธ์กันระหว่างความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับ
 ความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

AN EXPERIMENTAL STUDY OF SOCIAL DISCIPLINE
AMONG SCHOOL CHILDREN IN PRATHOM IV
USING INSTRUCTIONAL PACKAGE IN
WORK EXPERIENCE

AN ABSTRACT
BY
YANEE THONGPLUB

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September 1982

The main purpose of this study was to investigate the school children's social discipline through the use of social discipline instructional training package, comparing with the use of teacher's manual of Department of Educational Technique. Both training methods were based on Work Experience subject matter. It was intended to see whether or not the school children in Prathom IV would have higher better social discipline, and whether or not there will be any relationship between their social discipline in classroom conditions and in community conditions.

Two groups of samples were random from school children in Prathom IV, Wat Ratanawararam school, under the control of the primary education office, Khaochaison District, Patthalung province. One group was an experimental group, the other was a controlled group. Each group consisted of 30 children. There were altogether 90 periods of training. (each period consisted of 20 minutes)

The experimental group was trained with the social discipline training package, while the controlled group was taught by the teacher's manual of Department of Educational Technique.

The research design was the Pretest - Posttest control - group Design. During the period of Teaching, two type of measuring instruments were used. "observing behaviors checklist" and "Social Discipline Questionnaire". The data were analyzed by "t" test and plotted graph in the form of profile.

It was found that the social discipline among the experimental group was significantly different from the controlled group. (.05 level

of confidence). The measuring of social discipline in the posttest results found to be significantly higher than those of the pretest (.01 level of confidence). Significant relationship between the social discipline in classroom condition and the social discipline in community condition was found in the experimental group (.01 level of confidence).